Б 34
Ба 68 895

КРЫМІНАЛЬНЫ КОДЭКС

БЕЛАРУСКАЙ ССР

Б 34/К85

Б 68895
Бел. аддзел
1994 г.

Ба 68895

Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

КРЫМІНАЛЬНЫ КОДЭКС
БЕЛАРУСКАЙ ССР

(на беларускай і рускай мовах)

Б 68895
Бел. аддзел 1994 г.

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БССР
Рэдакцыя навукова-тэхнічнай літаратуры
МІНСК 1961

Дзяржаўная бібліятэка БССР імя В. І. Леніна

25. 11 4. 2009

ЗАКОН

АБ ЗАЦВЯРДЖЭННІ КРЫМІНАЛЬНАГА КОДЭКСА БЕЛАРУСКАЙ ССР

Вярхоўны Савет Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі **пастанаўляе:**

Артыкул 1. Зацвердзіць Крымінальны кодэкс Беларускай ССР і ўвесці яго ў дзеянне з 1 красавіка 1961 года.

Артыкул 2. Устанавіць, што артыкул 23 Крымінальнага кодэкса Беларускай ССР не пашыраецца ў частцы тэрміну пазбаўлення волі на асоб, асуджаных да прыняцця Асноў крымінальнага заканадаўства Саюза ССР і саюзных рэспублік ад 25 снежня 1958 года за асабліва небяспечныя дзяржаўныя злачынствы, прадугледжаныя раздзелам шостым Асаблівай часткі Крымінальнага кодэкса Беларускай ССР, за бандытызм, наўмыснае забойства пры абцяжваючых акалічнасцях, крадзеж дзяржаўнай або грамадскай маёмасці ў буйных размерах і разбой.

Артыкул 3. Даручыць Прэзідыуму Вярхоўнага Савета Беларускай ССР устанавіць парадак увядзення ў дзеянне Крымінальнага кодэкса Беларускай ССР і зацвердзіць пералік заканадаўчых актаў Беларускай ССР, якія страчваюць сілу ў сувязі з увядзеннем Крымінальнага кодэкса Беларускай ССР у дзеянне.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР
В. КАЗЛОЎ.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР
Д. ЛУКАШЭВІЧ.

29 снежня 1960 года, гор. Мінск.

КРЫМІНАЛЬНЫ КОДЭКС БЕЛАРУСКАЙ ССР

АГУЛЬНАЯ ЧАСТКА

РАЗДЗЕЛ I

АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 1. **Задачы Крымінальнага кодэкса Беларускай ССР**

Крымінальны кодэкс Беларускай ССР мае задачай ахову савецкага грамадскага і дзяржаўнага ладу, сацыялістычнай уласнасці, асобы і правоў грамадзян і ўсяго сацыялістычнага правапарадку ад злачынных замахаў.

Для ажыццяўлення гэтай задачы Крымінальны кодэкс Беларускай ССР вызначае, якія грамадска небяспечныя дзеянні з'яўляюцца злачыннымі, і ўстанаўлівае пакаранні, што павінны быць ужыты да асоб, якія ўчынілі злачынствы.

Артыкул 2. **Крымінальны кодэкс Беларускай ССР і Крымінальнае заканадаўства Саюза ССР**

Крымінальны кодэкс Беларускай ССР зыходзіць з прынцыпаў і агульных палажэнняў Асноў крымінальнага заканадаўства Саюза ССР і саюзных рэспублік.

Агульнасаюзныя законы аб крымінальнай адказнасці за дзяржаўныя і воінскія злачынствы, а таксама агульнасаюзныя законы, якія вызначаюць адказнасць за іншыя злачынствы, накіраваныя супраць інтарэсаў Саюза ССР, уключаюцца ў гэты Кодэкс.

Да ўключэння агульнасаюзных крымінальных законаў у Крымінальны кодэкс Беларускай ССР яны ўжываюцца на тэрыторыі Беларускай ССР непасрэдна.

Артыкул 3. **Падставы крымінальнай адказнасці**

Крымінальную адказнасць і пакаранне нясе толькі асоба, вінаватая ва ўчыненні злачынства, гэта значыць якая наўмысна або па неасцярожнасці ўчыніла прадугледжанае крымінальным законам грамадска небяспечнае дзеянне.

Крымінальнае пакаранне ўжываецца толькі па прыгавору суда.

Артыкул 4. **Дзеянне Крымінальнага кодэкса Беларускай ССР у адносінах да дзеянняў, учыненых на тэрыторыі Беларускай ССР**

Усе асобы, якія ўчынілі злачынствы на тэрыторыі Беларускай ССР, нясуць адказнасць па гэтаму Кодэксу.

Пытанне аб крымінальнай адказнасці дыпламатычных прадстаўнікоў замежных дзяржаў і іншых грамадзян, якія, згодна з дзеючымі законамі і міжнароднымі пагадненнямі, не падсудныя па крымінальных справах савецкім судовым установам, у выпадку ўчынення гэтымі асобамі злачынства на тэрыторыі Беларускай ССР, вырашаецца дыпламатычным шляхам.

У выпадку разгляду судамі Беларускай ССР спраў аб злачынствах, учыненых на тэрыторыі іншых саюзных рэспублік, у адпаведнасці з артыкулам 4 Асноў крымінальнага заканадаўства Саюза ССР і саюзных рэспублік ужываецца крымінальнае заканадаўства, якое дзейнічае ў месцы ўчынення злачынства.

Артыкул 5. **Дзеянне Крымінальнага кодэкса Беларускай ССР у адносінах да дзеянняў, учыненых за межамі СССР**

Грамадзяне СССР, якія ўчынілі злачынствы за граніцай, нясуць крымінальную адказнасць па гэтаму Кодэксу, калі яны прыцягнуты да крымінальнай адказнасці або аддадзены пад суд на тэрыторыі Беларускай ССР.

На тых жа падставах нясуць адказнасць асобы без грамадзянства, што знаходзяцца ў Беларускай ССР, якія ўчынілі злачынствы за межамі СССР.

Калі названыя асобы за ўчыненыя злачынствы панеслі пакаранне за граніцай, суд можа адпаведна змякчыць назначанае ім пакаранне або поўнасцю вызваліць вінаватага ад адбывання пакарання.

Іншаземцы за злачынствы, учыненыя за межамі СССР,

нясуць адказнасць па савецкіх крымінальных законах у выпадках, прадугледжаных міжнароднымі пагадненнямі.

Артыкул 6. **Дзеянне крымінальнага закону ў часе**

Злачыннасць і каральнасць дзеяння вызначаюцца законам, які дзейнічаў у час учынення гэтага дзеяння.

Закон, які ўстараняе каральнасць дзеяння або змякчае пакаранне, мае адваротную сілу, гэта значыць пашыраецца таксама на дзеянні, учыненыя да яго выдання.

Закон, які ўстанаўлівае каральнасць дзеяння або ўзмацняе пакаранне, адваротнай сілы не мае.

РАЗДЗЕЛ 2

АБ ЗЛАЧЫНСТВЕ

Артыкул 7. **Паняцце злачынства**

Злачынствам прызнаецца прадугледжанае крымінальным законам грамадска небяспечнае дзеянне (дзеянне ці бяздзейнасць), якое робіць замах на савецкі грамадскі або дзяржаўны лад, сацыялістычную сістэму гаспадаркі, сацыялістычную ўласнасць, асобу, палітычныя, працоўныя, маёмасныя і іншыя правы грамадзян, а таксама іншае прадугледжанае крымінальным законам грамадска небяспечнае дзеянне, якое робіць замах на сацыялістычны правапарадак.

Не з'яўляюцца злачынствам дзеянне або бяздзейнасць, якія хоць фармальна і маюць прыкметы якога-небудзь дзеяння, прадугледжанага крымінальным законам, але з прычыны малазначнасці не з'яўляюцца грамадска небяспечнымі.

Артыкул 8. **Учыненне злачынства наўмысна**

Злачынства прызнаецца ўчыненым наўмысна, калі асоба, якая яго ўчыніла, усведамляла грамадска небяспечны характар свайго дзеяння або сваёй бяздзейнасці, прадбачыла яго грамадска небяспечныя вынікі і жадала іх або свядома дапускала наступленне гэтых вынікаў.

Артыкул 9. **Учыненне злачынства па неасцярожнасці**

Злачынства прызнаецца ўчыненым па неасцярожнасці, калі асоба, якая яго ўчыніла, прадбачыла магчымасць наступлення грамадска небяспечных вынікаў свайго дзеяння або сваёй бяздзейнасці, але легкадумна разлічвала на іх папярэ-

джанне або не прадбачыла магчымасці наступлення такіх вынікаў, хоць павінна была і магла іх прадбачыць.

Артыкул 10. **Адказнасць непаўналетніх**

Крымінальную адказнасць нясуць асобы, якім да ўчынення злачынства споўнілася шаснаццаць год.

Асобы, якія ўчынілі злачынства ва ўзросце ад чатырнаццаці да шаснаццаці год, нясуць крымінальную адказнасць толькі за забойства (артыкулы 100—104), наўмыснае нанясенне цялесных пашкоджанняў, якія прычынілі шкоду здароўю (артыкулы 106—109, 110, частка першая), згвалтаванне (артыкул 115), разбойны напад (артыкулы 89 і 143), грабеж (артыкулы 88 і 142), крадзеж (артыкулы 87 і 141), злоснае хуліганства (артыкул 201, частка другая), наўмыснае знішчэнне ці пашкоджанне дзяржаўнай, грамадскай маёмасці або асабістай маёмасці грамадзян, якое выклікала цяжкія вынікі (артыкулы 96, частка другая і 146, частка другая), а таксама за наўмыснае ўчыненне дзеянняў, якія могуць выклікаць крушэнне поезда (артыкул 83).

Калі суд палічыць, што выпраўленне асобы, якая ўчыніла ва ўзросце да васемнаццаці год злачынства, не выклікаючае вялікай грамадскай небяспекі, магчыма без ужывання крымінальнага пакарання, ён можа прымяніць да такой асобы прымусовыя меры выхаваўчага характару, якія не з'яўляюцца крымінальным пакараннем (артыкул 60), або можа вызваліць непаўналетняга ад крымінальнай адказнасці з накіраваннем яго ў камісію па справах непаўналетніх для разгляду пытання аб прымяненні да яго прымусовых мер выхаваўчага характару.

Артыкул 11. **Поўная адсутнасць памяці**

Не нясе крымінальнай адказнасці асоба, якая ў час учынення грамадска небяспечнага дзеяння знаходзілася ў стане поўнай адсутнасці памяці, гэта значыць не магла ўсведамляць сваіх дзеянняў або кіраваць імі з прычыны хранічнай псіхічнай хваробы, часовага расстройства псіхічнай дзейнасці, прыдуркаватасці або іншага хваравітага стану. Да такой асобы па назначэнню суда могуць быць прыменены прымусовыя меры медыцынскага характару, прадугледжаныя артыкулам 55 гэтага Кодэкса.

Не нясе пакарання таксама асоба, што ўчыніла злачынства ў стане поўнай прысутнасці памяці, але да вынясення судом прыгавору захварэла душэўнай хваробай, якая пазб ў-

ляе яе магчымасці ўсведамляць свае дзеянні або кіраваць імі. Да такой асобы па назначэнню суда могуць быць прыменены прымусовыя меры медыцынскага характару, а пасля выздараўлення яна можа быць пакарана.

Артыкул 12. **Адказнасць за злачынства, учыненае ў стане ап'янення**

Асоба, якая ўчыніла злачынства ў стане ап'янення, не вызваляецца ад крымінальнай адказнасці.

Артыкул 13. **Неабходная абарона**

Не з'яўляецца злачынствам дзеянне, якое хоць і падпадае пад прыкметы дзеяння, прадугледжанага гэтым Кодэксам, але ўчынена ў стане неабходнай абароны, гэта значыць пры абароне інтарэсаў Савецкай дзяржавы, грамадскіх інтарэсаў, асобы або правоў абараняючайся або іншай асобы ад грамадска небяспечнага замаху шляхам нанясення робячаму замах шкоды, калі пры гэтым не было дапушчана перавышэння межаў неабходнай абароны.

Перавышэннем межаў неабходнай абароны прызнаецца яўная неадпаведнасць абароны характару і небяспецы замаху.

Артыкул 14. **Крайняя неабходнасць**

Не з'яўляецца злачынствам дзеянне, якое хоць і падпадае пад прыкметы дзеяння, прадугледжанага гэтым Кодэксам, але ўчынена ў стане крайняй неабходнасці, гэта значыць для ліквідацыі небяспекі, пагражаючай інтарэсам Савецкай дзяржавы, грамадскім інтарэсам, асобе або правам данай асобы ці іншых грамадзян, калі гэтая небяспека пры даных акалічнасцях не магла быць ліквідавана іншымі сродкамі і калі нанесеная шкода з'яўляецца менш значнай, чым папярэджаная шкода.

Артыкул 15. **Адказнасць за падрыхтаванне да злачынства і за замах на злачынства**

Падрыхтаваннем да злачынства прызнаецца падшуканне або прыстасаванне сродкаў ці прылад або іншае наўмыснае стварэнне ўмоў для ўчынення злачынства.

Замахам на злачынства прызнаецца наўмыснае дзеянне, непасрэдна накіраванае на ўчыненне злачынства, калі пры гэтым злачынства не было даведзена да канца па прычынах, якія не залежаць ад волі вінаватага.

Пакаранне за падрыхтаванне да злачынства і за замах на

злачынства назначаецца па закону, які прадугледжвае адказнасць за гэтае злачынства. Пры назначэнні пакарання суд улічвае характар і ступень грамадскай небяспекі дзеянняў, учыненых вінаватым, ступень ажыццяўлення злачыннага намеру і прычыны, у выніку якіх злачынства не было даведзена да канца.

Артыкул 16. **Добраахвотная адмова ад учынення злачынства**

Асоба, якая добраахвотна адмовілася ад давядзення злачынства да канца, нясе крымінальную адказнасць толькі ў тым выпадку, калі фактычна ўчыненае ёй дзеянне мае склад іншага злачынства.

Артыкул 17. **Саўдзел**

Саўдзелам прызнаецца наўмысны сумесны ўдзел дзвюх або больш асоб ва ўчыненні злачынства.

Саўдзельнікамі злачынства, побач з выканаўцамі, прызнаюцца арганізатары, падбухторшчыкі і памагатыя.

Выканаўцам прызнаецца асоба, якая непасрэдна ўчыніла злачынства.

Арганізатарам прызнаецца асоба, якая арганізавала ўчыненне злачынства або кіравала яго ўчыненнем.

Падбухторшчыкам прызнаецца асоба, якая схіліла да ўчынення злачынства.

Памагатым прызнаецца асоба, якая садзейнічала ўчыненню злачынства парадамі, указаннямі, прадастаўленнем сродкаў або ліквідаваннем перашкод, а таксама асоба, якая загадзя абяцала скрыць злачынцу, прылады і сродкі ўчынення злачынства, сляды злачынства або прадметы, здабытыя злачынным шляхам.

Ступень і характар удзелу кожнага з саўдзельнікаў ва ўчыненні злачынства павінны быць улічаны судом пры назначэнні пакарання.

Артыкул 18. **Укрывальніцтва**

Загадзя не абяцанае ўкрывальніцтва злачынцы, а таксама прылад і сродкаў учынення злачынства, слядоў злачынства або прадметаў, здабытых злачынным шляхам, выклікае адказнасць толькі ў выпадках, прадугледжаных артыкулам 185 гэтага Кодэкса.

Артыкул 19. **Неданясенне**

Неданясенне аб дакладна вядомым рыхтуемым або ўчыненым злачынстве выклікае крымінальную адказнасць толькі ў выпадках, прадугледжаных артыкуламі 86 і 186 гэтага Кодэкса.

РАЗДЗЕЛ 3

АБ ПАКАРАННІ

Артыкул 20. **Мэты пакарання**

Пакаранне не толькі з'яўляецца карай за ўчыненае злачынства, але і мае мэтай выпраўленне і перавыхаванне асуджаных у духу сумленных адносін да працы, дакладнага выканання законаў, павагі да правіл сацыялістычнага супольнага жыцця, а таксама папярэджанне ўчынення новых злачынстваў як асуджанымі, так і іншымі асобамі.

Пакаранне не мае мэтай прычыненне фізічных пакут або прыніжэнне чалавечай годнасці.

Артыкул 21. **Віды пакарання**

Да асоб, якія ўчынілі злачынствы, могуць ужывацца наступныя асноўныя пакаранні:

1) пазбаўленне волі;
2) ссылка;
3) высылка;
4) папраўчыя работы без пазбаўлення волі;
5) пазбаўленне права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю;
6) штраф;
7) звальненне з пасады;
8) грамадскае ганьбаванне.

Да ваеннаслужачых тэрміновай службы можа таксама ўжывацца пакаранне ў выглядзе накіравання ў дысцыплінарны батальён.

Апрача асноўных пакаранняў, да асуджаных могуць ужывацца наступныя дадатковыя пакаранні:

канфіскацыя маёмасці;

пазбаўленне воінскага або спецыяльнага звання.

Высылка, ссылка, пазбаўленне права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю, штраф і звальненне з пасады могуць ужывацца не толькі ў якасці асноўных, але і ў якасці дадатковых пакаранняў.

Артыкул 22. **Выключная мера пакарання — пакаранне смерцю**

У выглядзе выключнай меры пакарання, да яе поўнай адмены, дапускаецца ўжыванне пакарання смерцю — расстрэлу — за здраду радзіме (артыкул 61), шпіянаж (артыкул 62), дыверсію (артыкул 65), тэрарыстычны акт (артыкулы 63 і 64), бандытызм (артыкул 74), наўмыснае забойства пры абцяжваючых акалічнасцях, указаных у артыкуле 100 і пункце «в» артыкула 229 гэтага Кодэкса, а ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы — і за іншыя асабліва цяжкія злачынствы, у выпадках, спецыяльна прадугледжаных заканадаўствам Саюза ССР.

Не могуць быць прыгавораны да пакарання смерцю асобы, якія не дасягнулі да ўчынення злачынства васемнаццацігадовага ўзросту, і жанчыны, што знаходзіліся ў стане цяжарнасці ў час учынення злачынства або к моманту вынясення прыгавору. Пакаранне смерцю не можа быць ужыта да жанчыны, якая знаходзіцца ў стане цяжарнасці к моманту выканання прыгавору.

Артыкул 23. **Пазбаўленне волі**

Пазбаўленне волі ўстанаўліваецца на тэрмін ад трох месяцаў да дзесяці год, а за асабліва цяжкія злачынствы і для асабліва небяспечных рэцыдывістаў, у выпадках, прадугледжаных заканадаўствам Саюза ССР і гэтым Кодэксам, не звыш пятнаццаці год.

Пры назначэнні пакарання асобе, якая не дасягнула да ўчынення злачынства васемнаццацігадовага ўзросту, тэрмін пазбаўлення волі не можа перавышаць дзесяці год.

Асуджаныя да пазбаўлення волі адбываюць пакаранне ў папраўча-працоўнай калоніі або ў турме, а непаўналетнія — у працоўнай калоніі для непаўналетніх.

Пазбаўленне волі ў выглядзе зняволення ў турме на ўвесь тэрмін пакарання або частку яго можа быць назначана судом асобам, якія ўчынілі цяжкія злачынствы, а таксама асабліва небяспечным рэцыдывістам.

Асобам, якія адбылі не менш як палавіну тэрміну турэмнага зняволення, пры ўмове прыкладных іх паводзін, турэмнае зняволенне можа быць па назначэнню суда заменена ўтрыманнем у калоніі.

Асобам, якія злосна парушаюць рэжым, устаноўлены ў

папраўча-працоўнай калоніі, адбыванне пакарання ў калоніі можа быць па назначэнню суда заменена турэмным зняволеннем працягласцю не звыш трох год з адбываннем тэрміну пакарання, які застаўся, у папраўча-працоўнай калоніі.

Парадак і ўмовы адбывання пазбаўлення волі вызначаюцца папраўча-працоўным заканадаўствам.

Артыкул 24. **Паняцце асабліва небяспечнага рэцыдывіста**

Асабліва небяспечным рэцыдывістам можа быць па прыгавору суда прызнана:

1) асоба, якая была асуджана за асабліва небяспечнае дзяржаўнае злачынства (артыкулы 61—70), бандытызм (артыкул 74), наўмыснае забойства (артыкулы 100, 101 і 229, пункт «в»), наўмыснае цяжкае цялеснае пашкоджанне (артыкул 106), згвалтаванне (артыкул 115), раскраданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці ў вялікіх размерах (артыкулы 87, частка трэцяя, 88, частка трэцяя, 90, частка трэцяя і 91, частка трэцяя), разбой (артыкулы 89 і 143) і зноў учыніла якое-небудзь з пералічаных злачынстваў, незалежна ад таго, за якое з іх гэтая асоба была асуджана першы раз;

2) асоба, якая была двойчы асуджана за крадзеж (артыкулы 87 і 141), махлярства (артыкулы 90 і 144), грабеж (артыкулы 88 і 142), спекуляцыю (артыкул 151), злоснае хуліганства (артыкул 201, частка другая) і за адно са злачынстваў, прадугледжаных пунктам першым гэтага артыкула, і пасля гэтага зноў учыніла крадзеж, махлярства, грабеж, спекуляцыю або злоснае хуліганства;

3) асоба, якая была тройчы асуджана за крадзеж (артыкулы 87 і 141), махлярства (артыкулы 90 і 144), грабеж (артыкулы 88 і 142), спекуляцыю (артыкул 151), злоснае хуліганства(артыкул 201, частка другая) і пасля гэтага ўчыніла якое-небудзь з пералічаных у даным артыкуле злачынстваў.

Суд, разглядаючы пытанне аб прызнанні асобы асабліва небяспечным рэцыдывістам, улічвае характар і ступень грамадскай небяспекі зробленага злачынства, асобу вінаватага і акалічнасці справы.

Пры прызнанні асобы асабліва небяспечным рэцыдывістам не ўлічваюцца злачынствы, учыненыя гэтай асобай ва ўзросце да васемнаццаці год, а таксама тыя злачынствы, па якіх судзімасць была пагашана або знята ва ўстаноўленым законам парадку.

Артыкул 25. **Ссылка**

Ссылка заключаецца ў выдаленні асуджанага з месца яго пражывання з абавязковым пасяленнем у пэўнай мясцовасці.

Ссылка як у якасці асноўнага, так і ў якасці дадатковага пакарання можа назначацца на тэрмін ад двух да пяці год.

Ссылка ў якасці дадатковага пакарання можа ўжывацца толькі ў выпадках, спецыяльна ўказаных у законе.

Працаўладкаванне ссыльных ускладаецца на выканаўчыя камітэты мясцовых Саветаў дэпутатаў працоўных.

Ссылка не ўжываецца да асоб, якія не дасягнулі да ўчынення злачынства васемнаццацігадовага ўзросту, да цяжарных жанчын і да жанчын, што маюць на ўтрыманні дзяцей да васьмігадовага ўзросту.

Парадак, месца і ўмовы адбывання ссылкі ўстанаўліваюцца заканадаўствам Саюза ССР і Беларускай ССР.

Артыкул 26. **Высылка**

Высылка заключаецца ў выдаленні асуджанага з месца яго пражывання з забаронай пражывання ў пэўных мясцовасцях.

Высылка як у якасці асноўнага, так і ў якасці дадатковага пакарання можа назначацца на тэрмін ад аднаго года да пяці год.

Высылка ў якасці дадатковага пакарання можа ўжывацца толькі ў выпадках, спецыяльна ўказаных у законе.

Высылка не ўжываецца да асоб, якія не дасягнулі да ўчынення злачынства васемнаццацігадовага ўзросту.

Парадак і ўмовы адбывання высылкі ўстанаўліваюцца заканадаўствам Саюза ССР і Беларускай ССР.

Артыкул 27. **Папраўчыя работы без пазбаўлення волі**

Папраўчыя работы без пазбаўлення волі назначаюцца на тэрмін ад аднаго месяца да аднаго года і адбываюцца або па месцу работы асуджанага, або ў іншых месцах, у раёне пражывання асуджанага.

З заработку асуджанага да папраўчых работ без пазбаўлення волі робіцца ўтрыманне ў даход дзяржавы ў размеры, установленым прыгаворам суда ў межах ад пяці да дваццаці працэнтаў заработку.

Асобам, прызнаным непрацаздольнымі, суд замест папраўчых работ назначае штраф або грамадскае ганьбаванне.

Час адбывання папраўчых работ, у тым ліку і па месцу работы асуджанага, не залічваецца ў працоўны стаж.

Пры ўмове добрасумленнай работы і прыкладных паводзін асуджанага ў час адбывання папраўчых работ суд пасля адбыцця асуджаным гэтага пакарання, па хадайніцтву грамадскай арганізацыі або калектыву працоўных, можа ўключыць час адбывання папраўчых работ у працоўны стаж.

Артыкул 28. **Вынікі ўхілення ад адбывання папраўчых работ**

У выпадку ўхілення ад адбывання папраўчых работ па месцу работы суд можа замяніць неадбыты тэрмін іх папраўчымі работамі, адбываемымі ў іншых месцах, у раёне пражывання асуджанага.

У выпадку ўхілення ад адбывання папраўчых работ у іншых месцах, у раёне пражывання асуджанага, суд можа замяніць неадбыты тэрмін іх пазбаўленнем волі, прычым кожныя тры дні неадбытага тэрміну папраўчых работ замяняюцца адным днём пазбаўлення волі.

Артыкул 29. **Пазбаўленне права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю**

Пазбаўленне права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю можа быць назначана судом на тэрмін ад аднаго да пяці год у якасці асноўнага або дадатковага пакарання.

Гэтае пакаранне можа быць назначана ў выпадках, калі па характару ўчыненых вінаватым злачынстваў па пасадзе або пры заняцці пэўнай дзейнасцю суд прызнае немагчымым пакіданне за ім права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю.

Пры назначэнні гэтага пакарання ў якасці дадатковага да пазбаўлення волі яно пашыраецца на ўвесь час адбывання пазбаўлення волі і, звыш таго, на тэрмін, устаноўлены прыгаворам.

Калі ж пазбаўленне права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю назначана ў якасці дадатковага да іншага віду асноўнага пакарання, то тэрмін вылічваецца з моманту пачатку адбывання асноўнага пакарання.

Артыкул 30. **Штраф**

Штраф ёсць грашовае спагнанне, якое накладаецца судом у выпадках і межах, устаноўленых законам.

Размер штрафу ўстанаўліваецца ў залежнасці ад цяжкасці ўчыненага злачынства з улікам маёмаснага становішча вінаватага.

У выпадку немагчымасці спагнання штрафу суд можа пастанавіць аб замене яго папраўчымі работамі без пазбаўлення волі з разліку за дзесяць рублёў штрафу — адзін месяц папраўчых работ, але не звыш аднаго года папраўчых работ.

Замена штрафу пазбаўленнем волі і пазбаўлення волі штрафам не дапускаецца.

Прадметы, якія не падлягаюць канфіскацыі, не могуць быць забраны пры спагнанні штрафу.

Артыкул 31. **Звальненне з пасады**

Звальненне з пасады можа ўжывацца судом у выпадку прызнання немагчымасці пакідання асуджанага на пасадзе, якую ён займае.

Артыкул 32. **Грамадскае ганьбаванне**

Грамадскае ганьбаванне заключаецца ў публічным выражэнні судом ганьбавання вінаватаму з давядзеннем аб гэтым у неабходных выпадках да ведама грамадскасці праз друк або іншым спосабам.

Артыкул 33. **Накіраванне ваеннаслужачых, якія ўчынілі злачынствы, у дысцыплінарны батальён і замена папраўчых работ утрыманнем на гаўптвахце**

Да ваеннаслужачых тэрміновай службы, якія ўчынілі злачынствы, можа ўжывацца накіраванне ў дысцыплінарны батальён на тэрмін ад трох месяцаў да двух год у выпадках, прадугледжаных законам, а таксама ў тых выпадках, калі суд, улічваючы акалічнасці справы і асобу асуджанага, знойдзе мэтазгодным замест пазбаўлення волі на тэрмін да двух год ужыць накіраванне ў дысцыплінарны батальён на той жа тэрмін.

Папраўчыя работы без пазбаўлення волі замяняюцца ваеннаслужачым утрыманнем на гаўптвахце на тэрмін да двух месяцаў.

Артыкул 34. **Канфіскацыя маёмасці**

Канфіскацыя маёмасці заключаецца ў прымусовым бяз-

выплатным адабранні ва ўласнасць дзяржавы ўсёй або часткі маёмасці, якая з'яўляецца асабістай уласнасцю асуджанага.

Канфіскацыя маёмасці можа быць назначана толькі за дзяржаўныя і цяжкія карыслівыя злачынствы ў выпадках, указаных у законе.

Пры канфіскацыі часткі маёмасці суд павінен указаць, якая частка маёмасці канфіскуецца, або пералічыць прадметы, якія канфіскуюцца.

Не падлягаюць канфіскацыі маёмасць і прадметы, неабходныя для асуджанага і асоб, якія знаходзяцца на яго ўтрыманні, згодна з пералікам, дадзеным у дадатку да гэтага Кодэкса.

Пры канфіскацыі маёмасці дзяржава не адказвае па даўгах і абавязацельствах асуджанага, калі такія ўзніклі пасля прыняцця органамі дазнання, следчымі або судовымі органамі мер па захаванню маёмасці і прытым без згоды гэтых органаў.

Адносна прэтэнзій, якія павінны задавальняцца за кошт канфіскаванай маёмасці, дзяржава адказвае толькі ў межах актыву, прычым адносна чарговасці задавальнення прэтэнзій захоўваюцца правілы, устаноўленыя Грамадзянскім працэсуальным кодэксам Беларускай ССР.

Артыкул 35. **Пазбаўленне воінскіх і іншых званняў, а таксама ордэнаў, медаляў і ганаровых званняў**

Пры асуджэнні за цяжкае злачынства асоба, якая мае воінскае або спецыяльнае званне, можа быць па прыгавору суда пазбаўлена гэтага звання.

Пры асуджэнні за цяжкае злачынства асобы, якая ўзнагароджана ордэнам ці медалем або мае ганаровае званне, прысвоенае Прэзідыумам Вярхоўнага Савета СССР, Прэзідыумам Вярхоўнага Савета Беларускай ССР або іншай саюзнай, а таксама аўтаномнай рэспублікі, або воінскае ці іншае званне, прысвоенае Прэзідыумам Вярхоўнага Савета СССР, Саветам Міністраў СССР, Саветам Міністраў Беларускай ССР або іншай саюзнай рэспублікі, суд пры вынясенні прыгавору вырашае пытанне аб мэтазгоднасці ўнясення прадстаўлення ў орган, які ўзнагародзіў асуджанага ордэнам ці медалем або прысвоіў яму званне, аб пазбаўленні асуджанага ордэна ці медаля або ганаровага, воінскага ці іншага звання.

РАЗДЗЕЛ 4

АБ НАЗНАЧЭННІ ПАКАРАННЯ І АБ ВЫЗВАЛЕННІ АД ПАКАРАННЯ

Артыкул 36. **Агульныя асновы назначэння пакарання**

Суд назначае пакаранне ў межах, устаноўленых артыкулам закону, які прадугледжвае адказнасць за ўчыненае злачынства, у дакладнай адпаведнасці з палажэннямі Асноў крымінальнага заканадаўства Саюза ССР і саюзных рэспублік і гэтага Кодэкса. Пры назначэнні пакарання суд, кіруючыся сацыялістычнай правасвядомасцю, улічвае характар і ступень грамадскай небяспекі ўчыненага злачынства, асобу вінаватага і акалічнасці справы, якія змякчаюць і абцяжваюць адказнасць.

Артыкул 37. **Акалічнасці, якія змякчаюць адказнасць**

Пры назначэнні пакарання акалічнасцямі, якія змякчаюць адказнасць, прызнаюцца:

1) прадухіленне вінаватым шкодных вынікаў учыненага злачынства або добраахвотнае пакрыццё нанесенай шкоды ці ліквідацыя нанесенай шкоды;

2) учыненне злачынства з прычыны збегу цяжкіх асабістых або сямейных акалічнасцей;

3) учыненне злачынства пад уплывам пагрозы ці прымусу або з прычыны матэрыяльнай ці іншай залежнасці;

4) учыненне злачынства пад уплывам моцнага душэўнага хвалявання, выкліканага неправамернымі дзеяннямі пацярпеўшага;

5) учыненне злачынства пры абароне ад грамадска небяспечнага замаху, хоць і з перавышэннем межаў неабходнай абароны;

6) учыненне злачынства непаўналетнім;

7) учыненне злачынства жанчынай у стане цяжарнасці;

8) чыстасардэчнае раскаянне або яўка з пакаяннем;

9) актыўнае садзейнічанне раскрыццю злачынства.

Пры назначэнні пакарання суд можа ўлічваць таксама змякчаючыя акалічнасці, не ўказаныя ў законе.

Артыкул 38. **Акалічнасці, якія абцяжваюць адказнасць**

Пры назначэнні пакарання акалічнасцямі, якія абцяжваюць адказнасць, прызнаюцца:

1) учыненне злачынства асобай, якая раней зрабіла якоенебудзь злачынства.

Суд мае права, у залежнасці ад характару першага злачынства, не прызнаць за ім значэння абцяжваючай акалічнасці;

2) учыненне злачынства арганізаванай групай;

3) учыненне злачынства з карыслівых або іншых нізкіх пабуджэнняў;

4) прычыненне злачынствам цяжкіх вынікаў;

5) учыненне злачынства ў адносінах да малалетняга, састарэлага або асобы, якая знаходзіцца ў бездапаможным стане, а таксама ў адносінах да асобы, якая знаходзіцца ў матэрыяльнай або іншай залежнасці ад вінаватага;

6) падбухторванне непаўналетніх да ўчынення злачынства або прыцягненне непаўналетніх да ўдзелу ў злачынстве;

7) учыненне злачынства з асаблівай жорсткасцю або здзекам з пацярпеўшага;

8) учыненне злачынства з выкарыстаннем умоў грамадскага бедства;

9) учыненне злачынства агульнанебяспечным спосабам;

10) учыненне злачынства, звязанага з выкарыстаннем крыніцы павышанай небяспекі, асобай, якая знаходзіцца ў стане ап'янення;

11) учыненне новага злачынства асобай, якая была ўзята на парукі, на працягу тэрміну паручыцельства або на працягу аднаго года пасля заканчэння гэтага тэрміну.

Артыкул 39. **Назначэнне пакарання пры ўчыненні некалькіх злачынстваў**

Калі асоба прызнана вінаватай ва ўчыненні двух або больш злачынстваў, прадугледжаных рознымі артыкуламі гэтага Кодэкса, ні за адно з якіх яна не была асуджана, суд, назначыўшы пакаранне асобна за кожнае злачынства, канчаткова вызначае пакаранне па іх сукупнасці шляхам паглынання менш строгага пакарання больш строгім або шляхам поўнага ці частковага складання назначаных пакаранняў у межах, устаноўленых артыкулам гэтага Кодэкса, які прадугледжвае больш строгае пакаранне.

Да асноўнага пакарання можа быць далучана любое з дадатковых пакаранняў, прадугледжаных артыкуламі гэтага Кодэкса, якія ўстанаўліваюць адказнасць за тыя злачынствы, ва ўчыненні якіх асоба была прызнана вінаватай.

Паводле тых жа правіл назначаецца пакаранне, калі пасля вынясення прыгавору па справе будзе ўстаноўлена, што асуджаны вінаваты яшчэ і ў другім злачынстве, зробленым ім да вынясення прыгавору па першай справе. У гэтым выпадку

ў тэрмін пакарання залічваецца пакаранне, адбытае поўнасцю або часткова па першаму прыгавору.

Артыкул 40. **Назначэнне пакарання па некалькіх прыгаворах**

Калі асуджаны пасля вынясення прыгавору, але да поўнага адбыцця пакарання ўчыніў новае злачынства, суд да пакарання, назначанага па новаму прыгавору, поўнасцю або часткова далучае неадбытую частку пакарання па папярэдняму прыгавору.

Пры складанні пакаранняў у парадку, прадугледжаным гэтым артыкулам, агульны тэрмін пакарання не павінен перавышаць максімальнага тэрміну, устаноўленага для данага віду пакарання. Пры складанні пакаранняў у выглядзе пазбаўлення волі агульны тэрмін пакарання не павінен перавышаць дзесяці год, а за злачынствы, па якіх законам допускаецца назначэнне пазбаўлення волі на тэрмін больш як дзесяць год, не павінен перавышаць пятнаццаці год.

Пры складанні пакаранняў у выглядзе пазбаўлення волі і ўтрымання ў дысцыплінарным батальёне аднаму дню пазбаўлення волі адпавядае адзін дзень утрымання ў дысцыплінарным батальёне.

Пры складанні пакаранняў у выглядзе пазбаўлення волі і пакаранняў у выглядзе ссылкі, высылкі або папраўчых работ аднаму дню пазбаўлення волі адпавядаюць тры дні ссылкі, высылкі або папраўчых работ.

Прыгаворы, па якіх асобы асуджаны да пазбаўлення волі і штрафу, а таксама да папраўчых работ і штрафу, прыводзяцца ў выкананне самастойна.

Артыкул 41. **Аб парадку вызначэння тэрмінаў пакарання**

Тэрміны пазбаўлення волі, утрымання ў дысцыплінарным батальёне, ссылкі, высылкі, папраўчых работ, а таксама пазбаўленне права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю вылічваюцца месяцамі і гадамі, а тэрміны ўтрымання на гаўптвахце — суткамі і месяцамі.

Пры замене або складанні пакаранняў допускаецца вылічэнне ўказаных пакаранняў у днях.

Артыкул 42. **Назначэнне больш мяккага пакарання, чым прадугледжана законам**

Суд, улічваючы выключныя акалічнасці справы і асобу вінаватага і прызнаючы неабходным назначыць яму пакаран-

[library stamp]

не, ніжэйшае за самае нізкае, прадугледжанае законам за данае злачынства, або перайсці да іншага, больш мяккага віду пакарання, можа дапусціць такое змякчэнне з абавязковым указаннем яго матываў.

Артыкул 43. Умоўнае асуджэнне

Калі пры назначэнні пакарання ў выглядзе пазбаўлення волі або папраўчых работ суд, улічваючы акалічнасці справы і асобу вінаватага, прыйдзе да пераканання аб нямэтазгоднасці адбывання вінаватым назначанага пакарання, ён можа пастанавіць аб умоўным неўжыванні пакарання да вінаватага з абавязковым указаннем у прыгаворы матываў умоўнага асуджэння. У гэтым выпадку суд пастанаўляе не прыводзіць прыгавор у выкананне, калі на працягу вызначанага судом выпрабавальнага тэрміну асуджаны не зробіць новага аднароднага або не менш цяжкага злачынства.

Выпрабавальны тэрмін назначаецца судом працягласцю ад аднаго года да пяці год.

У выпадку ўчынення ўмоўна асуджаным на працягу выпрабавальнага тэрміну новага аднароднага або не менш цяжкага злачынства, суд назначае яму пакаранне па правілах, прадугледжаных артыкулам 40 гэтага Кодэкса.

Пры ўмоўным асуджэнні дадатковыя пакаранні, за выключэннем штрафу, не могуць быць назначаны.

Улічваючы акалічнасці справы, асобу вінаватага, а таксама хадайніцтва грамадскіх арганізацый або калектыву рабочых, служачых, калгаснікаў па месцу работы вінаватага аб яго ўмоўным асуджэнні, суд можа перадаць ім для перавыхавання і выпраўлення ўмоўна асуджанага.

Па хадайніцтву грамадскай арганізацыі або калектыву працоўных па месцу работы ўмоўна асуджанага суд можа скараціць устаноўлены прыгаворам выпрабавальны тэрмін.

Пытанне аб скарачэнні выпрабавальнага тэрміну можа быць пастаўлена пасля сканчэння не менш як палавіны гэтага тэрміну.

Улік умоўна асуджаных і назіранне за іх паводзінамі ажыццяўляе суд, які ўжыў умоўнае асуджэнне.

Артыкул 44. Адтэрміноўка выканання прыгавору ваеннаслужачаму або ваеннаабавязанаму ў ваенны час

У ваенны час выкананне прыгавору да пазбаўлення волі, вынесенага ў адносінах да ваеннаслужачага або ваеннаабавя-

занага, які падлягае прызыву або мабілізацыі, можа быць судом адтэрмінавана да заканчэння ваенных дзеянняў з накіраваннем асуджанага ў дзеючую армію. Суд можа ў гэтых выпадках адтэрмінаваць выкананне і дадатковых пакаранняў.

Калі асуджаны, накіраваны ў дзеючую армію, праявіць сябе стойкім абаронцам сацыялістычнай Радзімы, то, па хадайніцтву адпаведнага ваеннага камандавання, суд можа вызваліць яго ад пакарання або замяніць пакаранне іншым, больш мяккім.

У выпадку ўчынення асобай, адносна якой выкананне прыгавору было адтэрмінавана, новага злачынства суд далучае да новага пакарання раней назначанае па правілах, прадугледжаных у артыкуле 40 гэтага Кодэкса.

Артыкул 45. **Залік папярэдняга зняволення**

Папярэдняе зняволенне залічваецца судом у тэрмін пакарання пры асуджэнні да пазбаўлення волі і накіравання ў дысцыплінарны батальён дзень за дзень, пры асуджэнні да папраўчых работ, да ссылкі або высылкі — дзень за тры дні.

Пры назначэнні іншых мер пакарання суд, улічваючы папярэдняе зняволенне, можа адпаведна змякчыць назначанае ім пакаранне або поўнасцю вызваліць вінаватага ад адбывання пакарання.

Артыкул 46. **Даўнасць прыцягнення да крымінальнай адказнасці**

Асоба не можа быць прыцягнута да крымінальнай адказнасці, калі з дня ўчынення ёю злачынства прайшлі наступныя тэрміны:

1) адзін год з дня ўчынення злачынства, за якое па закону можа быць назначана пакаранне, не больш строгае, чым папраўчыя работы або накіраванне ў дысцыплінарны батальён;

2) тры гады з дня ўчынення злачынства, за якое па закону могуць быць назначаны пазбаўленне волі на тэрмін не звыш двух год, ссылка або высылка;

3) пяць год з дня ўчынення злачынства, за якое па закону можа быць назначана пазбаўленне волі на тэрмін не звыш пяці год;

4) дзесяць год з дня ўчынення злачынства, за якое па закону можа быць назначана больш строгае пакаранне, чым пазбаўленне волі тэрмінам на пяць год.

Тэрмін даўнасці перапыняецца, калі да сканчэння ўказаных у законе тэрмінаў асоба ўчыніць новае злачынства, за

якое па закону можа быць назначана пазбаўленне волі на тэрмін звыш двух год. Вылічэнне даўнасці ў гэтым выпадку пачынаецца з моманту ўчынення новага злачынства.

Тэрмін даўнасці прыпыняецца, калі асоба, якая ўчыніла злачынства, скрыецца ад следства або суда. У гэтых выпадках тэрмін даўнасці аднаўляецца з моманту затрымання асобы або яўкі яе з пакаяннем. Пры гэтым асоба не можа быць прыцягнута да крымінальнай адказнасці, калі з часу ўчынення злачынства прайшло пятнаццаць год і даўнасць не была перапынена ўчыненнем новага злачынства.

Пытанне аб ужыванні даўнасці да асобы, якая ўчыніла злачынства, за якое па закону можа быць назначана пакаранне смерцю, вырашаецца судом. Калі суд не знойдзе магчымым ужыць даўнасць, пакаранне смерцю не можа быць назначана і замяняецца пазбаўленнем волі.

Артыкул 47. **Даўнасць выканання абвінаваўчага прыгавору**

Абвінаваўчы прыгавор не прыводзіцца ў выкананне, калі ён не быў прыведзены ў выкананне ў наступныя тэрміны, лічачы з дня ўваходжання прыгавору ў законную сілу:

1) адзін год — пры асуджэнні да пакарання, не больш строгага, чым папраўчыя работы або накіраванне ў дысцыплінарны батальён;

2) тры гады — пры асуджэнні да пазбаўлення волі на тэрмін не звыш двух год, да ссылкі або высылкі;

3) пяць год — пры асуджэнні да пазбаўлення волі на тэрмін не звыш пяці год;

4) дзесяць год — пры асуджэнні да больш строгага пакарання, чым пазбаўленне волі тэрмінам на пяць год.

Тэрмін даўнасці перапыняецца, калі асуджаны ўхіліцца ад адбывання пакарання або ўчыніць да сканчэння тэрмінаў новае злачынства, за якое судом назначана пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі на тэрмін не менш аднаго года, ссылкі або высылкі на тэрмін не менш трох год. Вылічэнне даўнасці ў выпадку ўчынення новага злачынства пачынаецца з моманту яго ўчынення, а ў выпадку ўхілення ад адбывання пакарання — з моманту яўкі для адбыцця пакарання або з моманту затрымання асуджанага, які хаваўся. Пры гэтым абвінаваўчы прыгавор не можа быць прыведзены ў выкананне, калі з часу яго вынясення прайшло пятнаццаць год і даўнасць не была перапынена ўчыненнем новага злачынства.

Пытанне аб ужыванні даўнасці да асобы, прыгаворанай да

пакарання смерцю, вырашаецца судом. Калі суд не палічыць магчымым ужыць даўнасць, пакаранне смерцю замяняецца пазбаўленнем волі.

Артыкул 48. Вызваленне ад крымінальнай адказнасці і пакарання

Асоба, якая ўчыніла злачынства, можа быць вызвалена ад крымінальнай адказнасці, калі будзе прызнана, што да часу расследавання або разгляду справы ў судзе, з прычыны змянення абстаноўкі, учыненае вінаватым дзеянне страціла характар грамадска небяспечнага або гэтая асоба перастала быць грамадска небяспечнай.

Асоба, якая ўчыніла злачынства, можа быць вызвалена ад пакарання, калі будзе прызнана, што з прычыны далейшых бездакорных паводзін і сумленных адносін да працы гэтая асоба да часу разгляду справы ў судзе не можа быць палічана грамадска небяспечнай.

Артыкул 49. Вызваленне ад крымінальнай адказнасці з перадачай справы ў таварыскі суд

Асоба можа быць вызвалена ад крымінальнай адказнасці з перадачай справы на разгляд таварыскага суда, калі яна ўчыніла ўпершыню якое-небудзь з наступных дзеянняў, прадугледжаных гэтым Кодэксам:

1) наўмыснае лёгкае цялеснае пашкоджанне або пабоі (артыкул 110, частка другая), паклёп (артыкул 128, частка першая), знявагу (артыкул 129);

2) іншае дзеянне, за якое, згодна з артыкулам гэтага Кодэкса, дапускаецца прымяненне мер грамадскага ўздзеяння;

3) іншае малазначнае злачынства, калі па характару ўчыненага дзеяння і асобы вінаватага ён можа быць выпраўлены без прымянення пакарання з дапамогай мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 50. Вызваленне ад крымінальнай адказнасці з перадачай вінаватага на парукі

Калі па акалічнасцях справы ўчыненае асобай злачынства і сама гэтая асоба не прадстаўляюць вялікай грамадскай небяспекі і калі дзеянне вінаватага не выклікала цяжкіх вынікаў, а сам ён чыстасардэчна раскаяўся, то, па хадайніцтву грамадскай арганізацыі або калектыву працоўных, гэтая асоба можа быць вызвалена ад крымінальнай адказнасці і перададзена на парукі для перавыхавання і выпраўлення той грамадскай

арганізацыі або таму калектыву працоўных, якія ўзбудзілі хадайніцтва.

На парукі не можа быць перададзена асоба, якая раней была асуджана за ўчыненне наўмыснага злачынства або перадавалася ўжо на парукі.

Не можа быць перададзена на парукі таксама асоба, якая не лічыць сябе вінаватай або па якіх-небудзь прычынах настойвае на разглядзе справы ў судзе.

Калі асоба, узятая на парукі, на працягу года не апраўдала давер'я калектыву, парушыла абяцанне прыкладнымі паводзінамі і сумленнай працай даказаць сваё выпраўленне, не падпарадкоўваецца нормам сацыялістычнага супольнага жыцця або пакінула працоўны калектыў з мэтай ухіліцца ад грамадскага ўздзеяння, то грамадская арганізацыя або калектыў працоўных, якія ўзялі яе на парукі, выносяць рашэнне аб адмове ад паручыцельства і накіроўваюць гэтае рашэнне ў пракуратуру або суд для разгляду пытання аб прыцягненні вінаватага да крымінальнай адказнасці за тое злачынства, у сувязі з учыненнем якога ён быў перададзены на парукі.

Артыкул 51. **Умоўна-датэрміновае вызваленне ад пакарання і замена пакарання больш мяккім**

Калі асуджаны да пазбаўлення волі, папраўчых работ, ссылкі, высылкі або накіравання ў дысцыплінарны батальён прыкладнымі паводзінамі і сумленнымі адносінамі да працы даказаў сваё выпраўленне, да яго можа быць ужыта судом, пасля фактычнага адбыцця не менш як палавіны назначанага тэрміну пакарання, умоўна-датэрміновае вызваленне ад пакарання або замена неадбытай часткі пакарання больш мяккім пакараннем. Пры гэтым асуджаны можа быць вызвалены таксама ад дадатковых пакаранняў у выглядзе ссылкі, высылкі або пазбаўлення права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю.

Да асоб, асуджаных за асабліва небяспечныя дзяржаўныя злачынствы (артыкулы 61—70), бандытызм (артыкул 74), масавыя беспарадкі (артыкул 76), пашкоджанне шляхоў зносін і транспартных сродкаў (артыкул 83), выраб або збыт фальшывых грошай ці каштоўных папер (артыкул 84), раскраданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці ў вялікіх размерах (артыкулы 87, частка трэцяя, 88, частка трэцяя, 90, частка трэцяя і 91, частка трэцяя), грабеж пры абцяжваючых акалічнасцях (артыкулы 88, частка другая і 142, частка другая), разбой (артыкулы 89 і 143), наўмыснае знішчэнне або па-

шкоджанне пры абцяжваючых акалічнасцях дзяржаўнай або грамадскай ці асабістай маёмасці грамадзян (артыкул 96, частка другая і 146, частка другая), наўмыснае забойства (артыкулы 100 і 101), наўмыснае цяжкае цялеснае пашкоджанне (артыкул 106), згвалтаванне пры абцяжваючых акалічнасцях (артыкул 115, часткі другая і трэцяя), спекуляцыю (артыкулы 85 і 151, частка другая), махлярства (артыкулы 90 і 144, часткі другая і трэцяя), ашуканне пакупнікоў (артыкул 153, частка другая), перавышэнне ўлады або службовых паўнамоцтваў пры абцяжваючых акалічнасцях (артыкул 167, частка другая), атрыманне хабару пры абцяжваючых акалічнасцях (артыкул 169, частка другая), прыцягненне заведама невінаватага да крымінальнай адказнасці (артыкул 172, частка другая), вынясенне заведама неправасуднага прыгавору, рашэння, вызначэння або пастановы, выклікаўшае цяжкія вынікі (артыкул 173, частка другая), прымушэнне да дачы паказанняў пры абцяжваючых акалічнасцях (артыкул 175, частка другая), злоснае хуліганства (артыкул 201, частка другая), непадпарадкаванне (артыкул 227, пункты «б» і «в»), супраціўленне начальніку або прымушэнне яго да парушэння службовых абавязкаў (артыкул 229, пункты «б» і «в»), насільныя дзеянні ў адносінах да начальніка (артыкул 231), умоўна-датэрміновае вызваленне і замена неадбытай часткі пакарання больш мяккім пакараннем могуць быць ужыты пасля фактычнага адбыцця не менш як дзвюх трэцей назначанага тэрміну пакарання.

У выпадку ўчынення асобай, да якой было ўжыта ўмоўна-датэрміновае вызваленне, на працягу неадбытай часткі пакарання новага аднароднага або не менш цяжкага злачынства, суд назначае ёй пакаранне па правілах, прадугледжаных артыкулам 40 гэтага Кодэкса.

Умоўна-датэрміновае вызваленне і замена неадбытай часткі пакарання больш мяккім пакараннем да асабліва небяспечных рэцыдывістаў не ўжываюцца.

Артыкул 52. **Вызваленне ад пакарання і замена пакарання больш мяккім у адносінах да асоб, якія ўчынілі злачынствы ва ўзросце да васемнаццаці год**

Калі асуджаны да пазбаўлення волі або да папраўчых работ за злачынства, учыненае ва ўзросце да васемнаццаці год, прыкладнымі паводзінамі і сумленнымі адносінамі да працы і навучання даказаў сваё выпраўленне, да яго могуць быць

ужыты судом пасля фактычнага адбыцця не менш як адной трэці тэрміну пакарання:

1) умоўна-датэрміновае вызваленне ад пакарання, калі вызваленне ад пакарання ўжываецца пасля дасягнення асуджаным васемнаццацігадовага ўзросту, або

2) датэрміновае вызваленне ад пакарання, калі вызваленне ад пакарання ўжываецца да дасягнення асуджаным васемнаццацігадовага ўзросту, або

3) замена неадбытай часткі пакарання больш мяккім.

Артыкул 53. **Вызваленне ад адбывання пакарання**

Вызваленне асуджанага ад адбывання пакарання, а таксама змякчэнне назначанага пакарання, апрача вызвалення ад пакарання або змякчэння пакарання ў парадку амністыі і памілавання, можа ўжывацца толькі судом у выпадках і ў парадку, указаных у законе.

Артыкул 54. **Пагашэнне судзімасці**

Не маючымі судзімасці прызнаюцца:

1) асобы, вызваленыя ад пакарання на падставе артыкулаў 47 і 48 гэтага Кодэкса;

2) асобы, якія адбылі пакаранне ў дысцыплінарным батальёне або датэрмінова вызваленыя з яго, а таксама ваеннаслужачыя, адбыўшыя пакаранне ў выглядзе ўтрымання на гаўптвахце ўзамен папраўчых работ;

3) асобы, умоўна асуджаныя, калі на працягу выпрабавальнага тэрміну яны не ўчыняць новага злачынства;

4) асобы, асуджаныя да грамадскага ганьбавання, звальнення з пасады, штрафу, пазбаўлення права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю або да папраўчых работ, калі на працягу аднаго года з дня адбыцця пакарання яны не ўчыняць новага злачынства;

5) асобы, асуджаныя да пазбаўлення волі на тэрмін не больш трох год, ссылкі або высылкі, калі яны на працягу трох год з дня адбыцця пакарання (асноўнага і дадатковага) не ўчыняць новага злачынства;

6) асобы, асуджаныя да пазбаўлення волі на тэрмін больш трох год, але не звыш шасці год, калі яны на працягу пяці год з дня адбыцця пакарання (асноўнага і дадатковага) не ўчыняць новага злачынства;

7) асобы, асуджаныя да пазбаўлення волі на тэрмін больш шасці год, але не звыш дзесяці год, калі яны на пра-

цягу васьмі год з дня адбыцця пакарання (асноўнага і дадатковага) не ўчыняць новага злачынства;

8) асобы, асуджаныя да пазбаўлення волі на тэрмін звыш дзесяці год, калі яны на працягу васьмі год з дня адбыцця пакарання (асноўнага і дадатковага) не ўчыняць новага злачынства і калі пры гэтым судом будзе ўстаноўлена, што асуджаны выправіўся і няма неабходнасці лічыць яго маючым судзімасць.

Калі асуджаны да пазбаўлення волі пасля адбыцця ім пакарання прыкладнымі паводзінамі і сумленнымі адносінамі да працы даказаў сваё выпраўленне, то, па хадайніцтву грамадскіх арганізацый, суд можа зняць з яго судзімасць да сканчэння ўказаных у гэтым артыкуле тэрмінаў.

Калі назначанае прыгаворам суда пакаранне скарочана ці заменена больш мяккім з прычыны акту амністыі або памілавання ці ўжывання ўмоўна-датэрміновага або датэрміновага вызвалення, тэрмін пагашэння судзімасці вылічваецца зыходзячы с фактычна адбытага тэрміну пакарання.

Тэрмін пагашэння судзімасці вылічваецца з дня адбыцця пакарання або вызвалення ад яго.

РАЗДЗЕЛ 5

АБ ПРЫМУСОВЫХ МЕРАХ МЕДЫЦЫНСКАГА І ВЫХАВАЎЧАГА ХАРАКТАРУ

Артыкул 55. Прымусовыя меры медыцынскага характару, якія ўжываюцца да псіхічнахворых

Да асоб, якія ўчынілі грамадска небяспечныя дзеянні ў стане поўнай адсутнасці памяці або ўчынілі такія дзеянні ў стане поўнай прысутнасці памяці, але захварэлі да вынясення прыгавору ці ў час адбывання пакарання псіхічнай хваробай, якая пазбаўляе іх магчымасці ўсведамляць свае дзеянні або кіраваць імі, судом могуць быць ужыты наступныя прымусовыя меры медыцынскага характару:

1) змяшчэнне ў псіхіятрычную бальніцу агульнага тыпу;

2) змяшчэнне ў псіхіятрычную бальніцу спецыяльнага тыпу.

Артыкул 56. Змяшчэнне ў псіхіятрычную бальніцу

Прымусовае лячэнне ў псіхіятрычнай бальніцы агульнага тыпу можа быць ужыта судом у адносінах да псіхічнахвора-

га, які па свайму псіхічнаму стану і характару ўчыненага грамадска небяспечнага дзеяння мае патрэбу ў бальнічным утрыманні і лячэнні ў прымусовым парадку.

Змяшчэнне ў псіхіятрычную бальніцу спецыяльнага тыпу можа быць назначана судом у адносінах да псіхічнахворага, які з'яўляецца па свайму псіхічнаму стану і характару ўчыненага ім грамадска небяспечнага дзеяння асабліва небяспечным для грамадства.

Асобы, змешчаныя ў псіхіятрычную бальніцу спецыяльнага тыпу, утрымліваюцца ва ўмовах узмоцненага нагляду, які выключае магчымасць учынення імі новага грамадска небяспечнага дзеяння.

Артыкул 57. **Назначэнне, змяненне і спыненне ўжывання да псіхічнахворых прымусовых мер медыцынскага характару**

Суд, прызнаўшы неабходным назначыць прымусовую меру медыцынскага характару, выбірае яе від у залежнасці ад псіхічнага захворвання асобы, характару і ступені грамадскай небяспекі ўчыненага ім дзеяння.

Спыненне ўжывання прымусовых мер медыцынскага характару праводзіцца судом па заключэнню лячэбнай установы ў выпадку выздараўлення асобы або такога змянення характару захворвання, пры якім адпадае патрэба ва ўжыванні гэтых мер.

Змяненне віду прымусовай меры медыцынскага характару таксама праводзіцца судом па заключэнню лячэбнай установы.

Калі суд не палічыць неабходным ужыванне да псіхічнахворага прымусовых мер медыцынскага характару, а таксама ў выпадку спынення ўжывання такіх мер, суд можа перадаць яго на папячэнне сваякам ці апекунам пры абавязковым урачэбным назіранні.

Артыкул 58. **Залік часу ўжывання прымусовых мер медыцынскага характару**

Да асобы, якая пасля ўчынення злачынства або ў час адбывання пакарання захварэла псіхічнай хваробай, пазбаўляючай яе магчымасці ўсведамляць свае дзеянні або кіраваць імі, пасля яе выздараўлення судом можа быць ужыта пакаранне, калі не прайшлі тэрміны даўнасці або няма іншых падстаў для вызвалення ад крымінальнай адказнасці і пакарання.

Калі да такой асобы пасля выздараўлення ўжываецца пакаранне, то час, на працягу якога ўжываліся прымусовыя меры медыцынскага характару, залічваецца ў тэрмін пакарання па правілах артыкула 45 гэтага Кодэкса.

Артыкул 59. **Прымусовыя меры медыцынскага характару, якія ўжываюцца да алкаголікаў і наркаманаў**

У выпадку ўчынення злачынства алкаголікам ці наркаманам суд, па хадайніцтву грамадскай арганізацыі, калектыву працоўных, таварыскага суда або органа аховы здароўя, побач з пакараннем за ўчыненае злачынства, можа ўжыць да такой асобы прымусовае лячэнне.

Указаныя асобы, асуджаныя да мер пакарання, не звязаных з пазбаўленнем волі, падлягаюць прымусоваму лячэнню ў медыцынскіх установах са спецыяльным лячэннем і працоўным рэжымам.

У выпадку асуджэння такіх асоб да пазбаўлення волі яны падлягаюць прымусоваму лячэнню ў час адбывання пакарання, а пасля вызвалення з месца пазбаўлення волі, у выпадку неабходнасці прадоўжання такога лячэння,— у медыцынскіх установах са спецыяльным лячэннем і працоўным рэжымам.

Спыненне прымусовага лячэння праводзіцца судом па прадстаўленню лячэбнай установы, у якой асоба знаходзіцца на вылячэнні.

У выпадку ўчынення злачынства асобай, якая злоўжывае спіртнымі напіткамі і ставіць у сувязі з гэтым сваю сям'ю ў цяжкае матэрыяльнае становішча, суд, побач з ужываннем пакарання, не звязанага з пазбаўленнем волі, мае права, па хадайніцтву грамадскай арганізацыі, калектыву працоўных або таварыскага суда, вынесці пастанову аб устанаўленні над ёй папячэння.

Артыкул 60. **Прымусовыя меры выхаваўчага характару, якія ўжываюцца ў адносінах да непаўналетніх**

Калі суд у адпаведнасці з часткай трэцяй артыкула 10 гэтага Кодэкса знойдзе мэтазгодным не ўжываць крымінальнае пакаранне да непаўналетняга, які ўчыніў злачынства, ён можа назначыць наступныя прымусовыя меры выхаваўчага характару:

1) ускладанне абавязку публічна або ў іншай форме папрасіць прабачэння ў пацярпеўшага;

2) ускладанне на непаўналетняга, які дасягнуў пятнаццаці год, абавязку пакрыць нанесеную шкоду, калі непаўналетні мае самастойны заработак і сума шкоды не перавышае дваццаці рублёў, або ўскладанне абавязку сваёй працай ліквідаваць нанесеную матэрыяльную шкоду, якая не перавышае дваццаці рублёў;

3) перадача непаўналетняга пад строгі нагляд бацькоў або асоб, якія іх замяняюць;

4) перадача непаўналетняга на парукі або пад назіранне калектыву працоўных ці грамадскай арганізацыі;

5) змяшчэнне ў спецыяльныя лячэбна-выхаваўчыя і выхаваўчыя ўстановы для дзяцей і падлеткаў.

Тэрмін, парадак і ўмовы знаходжання непаўналетніх у спецыяльных лячэбна-выхаваўчых і выхаваўчых установах вызначаюцца Палажэннем аб камісіях па справах непаўналетніх.

АСАБЛІВАЯ ЧАСТКА

РАЗДЗЕЛ 6

ДЗЯРЖАЎНЫЯ ЗЛАЧЫНСТВЫ

I. Асабліва небяспечныя дзяржаўныя злачынствы

Артыкул 61. Здрада радзіме

Здрада радзіме, гэта значыць дзеянне, наўмысна ўчыненае грамадзянінам СССР на шкоду дзяржаўнай незалежнасці, тэрытарыяльнай недатыкальнасці або ваеннай магутнасці СССР: пераход на бок ворага, шпіянаж, выдача дзяржаўнай або ваеннай тайны замежнай дзяржаве, уцёкі за граніцу ці адмова вярнуцца з-за граніцы ў СССР, аказанне замежнай дзяржаве дапамогі ў правядзенні варожай дзейнасці супраць СССР, а таксама змова з мэтай захопу ўлады,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад дзесяці да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або смерцю з канфіскацыяй маёмасці.

Не нясе крымінальнай адказнасці грамадзянін СССР, завербаваны замежнай разведкай для правядзення варожай дзейнасці супраць СССР, калі ён для выканання атрыманага злачыннага задання ніякіх дзеянняў не ўчыніў і добраахвотна заявіў органам улады аб сваёй сувязі з замежнай разведкай.

Артыкул 62. **Шпіянаж**

Перадача, а таксама раскраданне або збіранне з мэтай перадачы замежнай дзяржаве, замежнай арганізацыі ці іх агентуры звестак, якія з'яўляюцца дзяржаўнай або ваеннай тайнай, а таксама перадача або збіранне па заданню замежнай разведкі іншых звестак для выкарыстання іх на шкоду інтарэсам СССР, калі шпіянаж учынен іншаземцам або асобай без грамадзянства,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад сямі да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або смерцю з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 63. **Тэрарыстычны акт**

Забойства дзяржаўнага або грамадскага дзеяча ці прадстаўніка ўлады, учыненае ў сувязі з яго дзяржаўнай або грамадскай дзейнасцю, з мэтай падрыву ці аслаблення Савецкай улады,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад дзесяці да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або смерцю з канфіскацыяй маёмасці.

Цяжкае цялеснае пашкоджанне, нанесенае з той жа мэтай дзяржаўнаму або грамадскаму дзеячу ці прадстаўніку ўлады ў сувязі з яго дзяржаўнай або грамадскай дзейнасцю,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад васьмі да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 64. **Тэрарыстычны акт супраць прадстаўніка замежнай дзяржавы**

Забойства прадстаўніка замежнай дзяржавы з мэтай правакацыі вайны або міжнародных ускладненняў —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад дзесяці да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або смерцю з канфіскацыяй маёмасці.

Цяжкае цялеснае пашкоджанне, нанесенае тым жа асобам з той жа мэтай,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад васьмі да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 65. **Дыверсія**

Разбурэнне або пашкоджанне выбухам, падпалам ці іншым спосабам прадпрыемстваў, збудаванняў, пуцей і сродкаў зносін, сродкаў сувязі або іншай дзяржаўнай ці грамадскай маёмасці, учыненне масавых атручванняў або распаўсюджван-

не эпідэмій і эпізаотый з мэтай аслаблення Савецкай дзяржавы —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад васьмі да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або смерцю з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 66. **Шкодніцтва**

Дзеянне або бяздзейнасць, накіраванае да падрыву прамысловасці, транспарту, сельскай гаспадаркі, грашовай сістэмы, гандлю ці іншых галін народнай гаспадаркі, а таксама дзейнасці дзяржаўных органаў або грамадскіх арганізацый з мэтай аслаблення Савецкай дзяржавы, калі гэтае дзеянне ўчынена шляхам выкарыстання дзяржаўных ці грамадскіх устаноў, прадпрыемстваў, арганізацый або шляхам працідзеяння іх нармальнай рабоце, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад васьмі да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 67. **Антысавецкая агітацыя і прапаганда**

Агітацыя або прапаганда, праводзімая з мэтай падрыву ці аслаблення Савецкай улады або ўчынення асобных асабліва небяспечных дзяржаўных злачынстваў, распаўсюджванне ў тых жа мэтах паклёпніцкіх выдумак, якія ганьбяць савецкі дзяржаўны і грамадскі лад, а таксама распаўсюджванне або выпуск ці хаванне ў тых жа мэтах літаратуры такога ж зместу —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад шасці месяцаў да сямі год або ссылкай на тэрмін ад двух да пяці год.

Тыя ж дзеянні, учыненыя асобай, раней асуджанай за асабліва небяспечныя дзяржаўныя злачынствы, а таксама ўчыненыя ў ваенны час,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 68. **Прапаганда вайны**

Прапаганда вайны, у якой бы форме яна ні вялася,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да васьмі год.

Артыкул 69. **Арганізацыйная дзейнасць, накіраваная да ўчынення асабліва небяспечных дзяржаўных злачынстваў, а таксама ўдзел у антысавецкай арганізацыі**

Арганізацыйная дзейнасць, накіраваная да падрыхтоўкі ці ўчынення асабліва небяспечных дзяржаўных злачынстваў,

да стварэння арганізацыі, якая мае мэтай учыніць такія злачынствы, а таксама ўдзел у антысавецкай арганізацыі —

караюцца адпаведна па артыкулах 61—68 гэтага Кодэкса.

Артыкул 70. **Асабліва небяспечныя дзяржаўныя злачынствы, учыненыя супраць іншай дзяржавы працоўных**

У сілу міжнароднай салідарнасці працоўных асабліва небяспечныя дзяржаўныя злачынствы, учыненыя супраць іншай дзяржавы працоўных,—

караюцца адпаведна па артыкулах 61—69 гэтага Кодэкса.

II. Іншыя дзяржаўныя злачынствы

Артыкул 71. **Парушэнне нацыянальнага і расавага раўнапраўя**

Прапаганда або агітацыя з мэтай узбуджэння расавай ці нацыянальнай варожасці або розні, а таксама прамое ці ўскоснае абмежаванне правоў або ўстанаўленне прамых ці ўскосных пераваг грамадзян у залежнасці ад іх расавай або нацыянальнай прыналежнасці —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад шасці месяцаў да трох год або ссылкай на тэрмін ад двух да пяці год.

Артыкул 72. **Разгалашэнне дзяржаўнай тайны**

Разгалашэнне звестак, што складаюць дзяржаўную тайну, асобай, якой гэтыя звесткі былі даверaны або сталі вядомы па службе ці рабоце, пры адсутнасці прыкмет здрады радзіме або шпіянажу, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да пяці год.

Тое ж дзеянне, калі яно выклікала цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да васьмі год.

Артыкул 73. **Страта дакументаў, якія маюць дзяржаўную тайну**

Страта дакументаў, якія маюць дзяржаўную тайну, а таксама прадметаў, звесткі аб якіх складаюць дзяржаўную тайну, асобай, якой яны былі даверaны, калі страта з'явілася выні-

кам парушэння ўстаноўленых правіл абыходжання з указанымі дакументамі ці прадметамі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год.

Тое ж дзеянне, калі яно прынесла цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да васьмі год.

Артыкул 74. **Бандытызм**

Арганізацыя ўзброеных банд з мэтай нападу на дзяржаўныя, грамадскія ўстановы ці прадпрыемствы або на паасобных людзей, а таксама ўдзел у такіх бандах і ва ўчыняемых імі нападах —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або смерцю з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 75. **Кантрабанда**

Кантрабанда, гэта значыць незаконнае перамяшчэнне тавараў або іншых каштоўнасцей праз дзяржаўную граніцу СССР, учыненая з хаваннем прадметаў у спецыяльных сховішчах або з падманным выкарыстаннем таможных і іншых дакументаў, або ў вялікіх размерах, або групай асоб, якія арганізаваліся для заняцця кантрабандай, або службовай асобай з выкарыстаннем службовага становішча, а таксама кантрабанда выбуховых, наркатычных, моцнадзеючых і ядавітых рэчываў, зброі і воінскай амуніцыі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 76. **Масавыя беспарадкі**

Арганізацыя масавых беспарадкаў, якія суправаджаліся пагромамі, разбурэннямі, падпаламі і іншымі падобнымі дзеяннямі, а таксама непасрэднае ўчыненне іх удзельнікамі памянёных вышэй злачынстваў або аказанне імі ўзброенага супраціўлення ўладзе —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да пятнаццаці год.

Артыкул 77. **Ухіленне ад чарговага прызыву на абавязковую ваенную службу**

Ухіленне ад чарговага прызыву на абавязковую ваенную службу —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год.

Тое ж дзеянне, учыненае пры дапамозе нанясення сабе цялеснага пашкоджання або шляхам сімуляцыі хваробы, пры дапамозе падробкі дакументаў ці шляхам іншага падману, а таксама ўчыненае пры іншых абцяжваючых акалічнасцях,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да пяці год.

Артыкул 78. **Ухіленне ад прызыву па мабілізацыі**

Ухіленне ад прызыву па мабілізацыі ў рады Узброеных Сіл СССР —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Тое ж дзеянне, а таксама ўхіленне ад далейшых прызываў для ўкамплектавання Узброеных Сіл СССР, учыненыя ў ваенны час,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год або смерцю.

Артыкул 79. **Ухіленне ў ваенны час ад выканання павіннасцей або ўплаты падаткаў**

Ухіленне ў ваенны час ад працоўнай мабілізацыі або выканання іншых павіннасцей, а таксама ад уплаты падаткаў —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да пяці год або папраўчымі работамі на тэрмін ад шасці месяцаў да аднаго года.

Артыкул 80. **Незаконны выезд за граніцу і незаконны ўезд у СССР**

Выезд за граніцу, уезд у СССР або пераход граніцы без устаноўленага пашпарта ці дазволу належных улад —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год.

Дзеянне гэтага артыкула не пашыраецца на выпадкі прыбыцця ў СССР грамадзян замежных дзяржаў без устаноўленага пашпарта або дазволу для выкарыстання права прытулку, дадзенага Канстытуцыяй СССР.

Артыкул 81. **Парушэнне правіл міжнародных палётаў**

Улёт у СССР і вылет з СССР без устаноўленага дазволу, незахаванне ўказаных у дазволе маршрутаў, месц пасадкі,

паветраных варот, вышыні палётаў або іншае парушэнне правіл міжнародных палётаў —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да дзесяці год або штрафам у размеры да адной тысячы рублёў з канфіскацыяй паветранага судна ці без канфіскацыі.

Артыкул 82. **Парушэнне правіл бяспекі руху і эксплуатацыі транспарту**

Парушэнне работнікам чыгуначнага, воднага або паветранага транспарту правіл бяспекі руху і эксплуатацыі транспарту, якое выклікала няшчасныя выпадкі з людзьмі, крушэнне, аварыю або іншыя цяжкія вынікі, а таксама недабраякасны рамонт транспартных сродкаў, пуцей, сродкаў сігналізацыі і сувязі, які выклікаў тыя ж вынікі,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да пятнаццаці год.

Тыя ж дзеянні, калі яны не выклікалі, але заведама стваралі пагрозу наступлення тых жа вынікаў, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 83. **Пашкоджанне шляхоў зносін і транспартных сродкаў**

Наўмыснае разбурэнне або пашкоджанне шляхоў зносін, збудаванняў на іх, рухомага саставу ці суднаў, сродкаў сувязі ці сігналізацыі, якое выклікала або магло выклікаць крушэнне поезда, аварыю карабля ці парушэнне нармальнай работы транспарту і сувязі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да пятнаццаці год.

Артыкул 84. **Выраб або збыт фальшывых грошай ці цэнных папер**

Выраб з мэтай збыту, а таксама збыт фальшывых дзяржаўных казначэйскіх білетаў, білетаў Дзяржаўнага банка СССР, металічнай манеты, дзяржаўных цэнных папер або замежнай валюты —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 85. **Парушэнне правіл аб валютных аперацыях**

Парушэнне правіл аб валютных аперацыях, а таксама спекуляцыя валютнымі каштоўнасцямі або цэннымі паперамі —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да васьмі год з канфіскацыяй валютных каштоўнасцей і цэнных папер.

Артыкул 86. **Неданясенне аб дзяржаўных злачынствах**

Неданясенне аб вядомых рыхтуемых або ўчыненых дзяржаўных злачынствах, прадугледжаных артыкуламі 61—66, 69, 74, 84 гэтага Кодэкса,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін ад шасці месяцаў да аднаго года.

РАЗДЗЕЛ 7

ЗЛАЧЫНСТВЫ СУПРАЦЬ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ УЛАСНАСЦІ

Артыкул 87. **Раскраданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці шляхам крадзяжу**

Тайнае раскраданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці (крадзеж) —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Крадзеж, учынены паўторна або па папярэдняй змове групай асоб,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да шасці год.

Крадзеж, учынены ў вялікіх размерах або асабліва небяспечным рэцыдывістам,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Заўвага. Паўторным у артыкулах 87, 88, 90 і 91 прызнаецца злачынства, учыненае асобай, якая раней учыніла якое-небудзь са злачынстваў, прадугледжаных гэтымі артыкуламі або артыкуламі 74, 89, 141—144 гэтага Кодэкса.

Артыкул 88. **Раскраданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці шляхам грабяжу**

Адкрытае раскраданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці (грабеж) —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да чатырох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Грабеж, звязаны з насіллем, не небяспечным для жыцця

або здароўя пацярпеўшай асобы, або з пагрозай ужывання такога насілля, або ўчынены па папярэдняй змове групай асоб, або паўторна,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да сямі год.

Грабеж, учынены ў вялікіх размерах або асабліва небяспечным рэцыдывістам,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад шасці да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Артыкул 89. **Разбой з мэтай раскрадання дзяржаўнай або грамадскай маёмасці**

Напад з мэтай заўладання дзяржаўнай або грамадскай маёмасцю, звязаны з насіллем, небяспечным для жыцця ці здароўя асобы, на якую зроблен напад, або з пагрозай ужывання такога насілля (разбой),—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Тыя ж дзеянні, учыненыя па папярэдняй змове групай асоб, або з нанясеннем цяжкіх цялесных пашкоджанняў, або асабліва небяспечным рэцыдывістам, або асобай, якая раней учыніла разбой з мэтай заўладання дзяржаўнай ці грамадскай маёмасцю або асабістай маёмасцю грамадзян, або бандытызм, а таксама, калі гэтыя дзеянні былі накіраваны на заўладанне дзяржаўнай ці грамадскай маёмасцю ў вялікіх размерах,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад шасці да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Артыкул 90. **Раскраданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці шляхам махлярства**

Заўладанне дзяржаўнай або грамадскай маёмасцю шляхам падману або злоўжывання давер'ем (махлярства) —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Махлярства, учыненае паўторна або па папярэдняй змове групай асоб,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да шасці год.

Махлярства, якое нанесла вялікую шкоду дзяржаве ці грамадскай арганізацыі або ўчынена асабліва небяспечным рэцыдывістам,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Артыкул 91. Раскраданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці шляхам прысваення, растраты ці злоўжывання службовым становішчам

Прысваенне або растрата дзяржаўнай ці грамадскай маёмасці, якая даверана вінаватаму або знаходзілася ў яго веданні, а таксама заўладанне дзяржаўнай ці грамадскай маёмасцю шляхам злоўжывання службовай асобы сваім службовым становішчам —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да чатырох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года з пазбаўленнем ці без пазбаўлення права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю.

Тыя ж дзеянні, учыненыя паўторна або па папярэдняй змове групай асоб,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да сямі год з пазбаўленнем або без пазбаўлення права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю.

Дзеянні, прадугледжаныя часткай першай або другой гэтага артыкула, учыненыя ў вялікіх размерах,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад шасці да пятнаццаці год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі і з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю.

Артыкул 92. Нанясенне маёмаснай шкоды шляхам падману ці злоўжывання давер'ем

Нанясенне маёмаснай шкоды дзяржаўнай або грамадскай арганізацыі шляхам падману ці злоўжывання давер'ем пры адсутнасці прыкмет раскрадання —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю, або звальненнем з пасады, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 93. Вымаганне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці

Патрабаванне перадачы дзяржаўнай ці грамадскай маёмасці або права на маёмасць пад пагрозай насілля над асобай, у веданні або пад аховай якой знаходзіцца гэтая маёмасць, насілля над яе блізкімі, распаўсюджванне ганьбячых

звестак аб ёй ці яе блізкіх або знішчэння іх маёмасці (вымаганне) —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да чатырох год.

Артыкул 94. **Дробнае раскраданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці**

Дробнае раскраданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці шляхам крадзяжу, махлярства, прысваення, растраты ці злоўжывання службовым становішчам, учыненае асобай, якая падвяргалася ўжо мерам грамадскага ўздзеяння за дробны крадзеж або хоць і не падвяргалася такім мерам, але ўчыняла дробны крадзеж больш як два разы, а таксама ўчыненае асобай, да якой па акалічнасцях справы мера грамадскага ўздзеяння не можа быць ужыта,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў.

Дробны крадзеж дзяржаўнай або грамадскай маёмасці, учынены асобай, раней судзімай за такое злачынства або за крадзеж дзяржаўнай ці грамадскай маёмасці, які не з'яўляецца дробным крадзяжом, або раней судзімай за крадзеж, махлярства, грабеж з мэтай заўладання асабістай маёмасцю або разбой з мэтай заўладання дзяржаўнай ці грамадскай або асабістай маёмасцю грамадзян, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін.

Артыкул 95. **Прысваенне знойдзенай дзяржаўнай або грамадскай маёмасці**

Прысваенне знойдзенай, заведама дзяржаўнай або грамадскай каштоўнай маёмасці —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або грамадскім ганьбаваннем, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 96. **Наўмыснае знішчэнне ці пашкоджанне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці**

Наўмыснае знішчэнне ці пашкоджанне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да ста рублёў.

Наўмыснае знішчэнне ці пашкоджанне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці, учыненае шляхам падпалу або іншым агульнанебяспечным спосабам або выклікаўшае чалавечыя ахвяры, ці нанёсшае вялікую шкоду або іншыя цяжкія вынікі,

а таксама наўмыснае знішчэнне ці значнае пашкоджанне лясных масіваў шляхам падпалу —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да дзесяці год.

Артыкул 97. **Неасцярожнае знішчэнне ці пашкоджанне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці**

Неасцярожнае знішчэнне ці пашкоджанне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці, якое выклікала чалавечыя ахвяры ці іншыя цяжкія вынікі, а таксама знішчэнне або значнае пашкоджанне лясных масіваў у выніку неасцярожнага абыходжання з агнём або крыніцамі павышанай небяспекі —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 98. **Нядобрасумленныя адносіны да аховы дзяржаўнай або грамадскай маёмасці**

Нядобрасумленныя адносіны асобы, якой даручана ахова дзяржаўнай або грамадскай маёмасці, да сваіх абавязкаў, выклікаўшыя раскраданне, пашкоджанне або гібель гэтай маёмасці ў вялікіх размерах, пры адсутнасці прыкмет службовага злачынства, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або выклікаюць прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 99. **Злачынствы супраць дзяржаўнай або грамадскай уласнасці іншых сацыялістычных дзяржаў**

Злачынствы супраць дзяржаўнай або грамадскай уласнасці іншых сацыялістычных дзяржаў, учыненыя ў адносінах да маёмасці, якая знаходзіцца на тэрыторыі Беларускай ССР,—

караюцца адпаведна па артыкулах гэтай главы.

РАЗДЗЕЛ 8

ЗЛАЧЫНСТВЫ СУПРАЦЬ ЖЫЦЦЯ, ЗДАРОЎЯ, СВАБОДЫ І ГОДНАСЦІ АСОБЫ

Артыкул 100. **Наўмыснае забойства пры абцяжваючых акалічнасцях**

Наўмыснае забойства:

а) з карыслівай мэтай;

б) з хуліганскіх намераў;

в) у сувязі з выкананнем пацярпеўшым службовага або грамадскага абавязку;

г) дзвюх або больш асоб;

д) жанчыны, якая заведама для вінаватага знаходзілася ў стане цяжарнасці;

е) учыненае з асаблівай жорсткасцю або спосабам, небяспечным для жыцця многіх людзей;

ж) з мэтай утаіць іншае злачынства або аблегчыць яго ўчыненне, а таксама звязанае са згвалтаваннем;

з) учыненае асабліва небяспечным рэцыдывістам або асобай, якая раней учыніла наўмыснае забойства, за выключэннем забойства, прадугледжанага артыкуламі 102 і 103 гэтага Кодэкса,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад васьмі да пятнаццаці год з ссылкай ці без ссылкі або смерцю.

Артыкул 101. **Наўмыснае забойства**

Наўмыснае забойства, учыненае без абцяжваючых акалічнасцей, указаных у артыкуле 100 гэтага Кодэкса,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да дзесяці год.

Артыкул 102. **Наўмыснае забойства, учыненае ў стане моцнага душэўнага хвалявання**

Наўмыснае забойства, учыненае ў стане раптоўна ўзнікшага моцнага душэўнага хвалявання, выкліканага насіллем або цяжкай знявагай з боку пацярпеўшага, а таксама выкліканага іншымі процізаконнымі дзеяннямі пацярпеўшага, калі гэтыя дзеянні выклікалі або маглі выклікаць цяжкія вынікі для вінаватага ці яго блізкіх, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 103. **Забойства пры перавышэнні межаў неабходнай абароны**

Забойства, учыненае пры перавышэнні межаў неабходнай абароны,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 104. **Забойства па неасцярожнасці**

Забойства, учыненае па неасцярожнасці,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Неасцярожнае забойства дзвюх або больш асоб —
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Артыкул 105. **Давядзенне да самагубства**

Давядзенне да самагубства або замаху на яго шляхам жорсткага абыходжання з пацярпеўшым або сістэматычнага прыніжэння яго асабістай годнасці —
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год.

Тыя ж дзеянні, учыненыя ў адносінах да асобы, якая знаходзілася ў матэрыяльнай або іншай залежнасці ад вінаватага,—
караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Артыкул 106. **Наўмыснае цяжкае цялеснае пашкоджанне**

Наўмыснае цяжкае цялеснае пашкоджанне, небяспечнае для жыцця або выклікаўшае страту зроку, слыху ці якога-небудзь органа або страту органам яго функцый, псіхічную хваробу ці іншае расстройства здароўя, звязанае са стойкай стратай працаздольнасці не менш чым на адну трэць, або выклікаўшае перапыненне цяжарнасці ці выявіўшаеся ў непапраўным знявечанні твару,—
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да васьмі год.

Тыя ж дзеянні, калі яны выклікалі смерць пацярпеўшага, або мелі характар мучэння ці катавання, або былі зроблены асабліва небяспечным рэцыдывістам,—
караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да дзесяці год.

Артыкул 107. **Наўмыснае менш цяжкае цялеснае пашкоджанне**

Наўмыснае менш цяжкае цялеснае пашкоджанне, не небяспечнае для жыцця і не выклікаўшае вынікаў, указаных у артыкуле 106 гэтага Кодэкса, але выклікаўшае працяглае расстройства здароўя або значную стойкую страту працаздольнасці менш чым на адну трэць,—
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Тыя ж дзеянні, калі яны мелі характар мучэння ці катавання або былі ўчынены асабліва небяспечным рэцыдывістам,—
караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Артыкул 108. **Наўмыснае цяжкае або менш цяжкае цялеснае пашкоджанне, нанесенае ў стане моцнага душэўнага хвалявання**

Наўмыснае цяжкае або менш цяжкае цялеснае пашкоджанне, нанесенае ў стане раптоўна ўзнікшага моцнага душэўнага хвалявання, выклiканага насiллем або цяжкай знявагай з боку пацярпеўшага, а таксама выклiканага iншымi процiзаконнымi дзеяннямi пацярпеўшага, калi гэтыя дзеяннi выклiкалi або маглi выклiкаць цяжкiя вынiкi для вiнаватага цi яго блiзкiх,—

караецца пазбаўленнем волi на тэрмiн да двух год або папраўчымi работамi на тэрмiн да аднаго года.

Артыкул 109. **Цяжкае або менш цяжкае цялеснае пашкоджанне пры перавышэннi межаў неабходнай абароны**

Цяжкае або менш цяжкае цялеснае пашкоджанне, нанесенае пры перавышэннi межаў неабходнай абароны, —

караецца пазбаўленнем волi на тэрмiн да аднаго года або папраўчымi работамi на той жа тэрмiн.

Артыкул 110. **Наўмыснае лёгкае цялеснае пашкоджанне або пабоi**

Наўмыснае нанясенне цялеснага пашкоджання або нанясенне пабояў, выклiкаўшае кароткачасовае расстройства здароўя або нязначную стойкую страту працаздольнасцi,—

караецца пазбаўленнем волi на тэрмiн да аднаго года або папраўчымi работамi на той жа тэрмiн.

Тыя ж дзеяннi, не выклiкаўшыя вынiкаў, указаных у частцы першай гэтага артыкула,—

караюцца пазбаўленнем волi на тэрмiн да шасцi месяцаў, або папраўчымi работамi на той жа тэрмiн, або штрафам да пяцiдзесяцi рублёў, або выклiкаюць прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 111. **Катаванне**

Сiстэматычнае нанясенне пабояў або iншыя дзеяннi, якiя маюць характар катавання, калi яны не выклiкалi вынiкаў, указаных у артыкулах 106 i 107 гэтага Кодэкса, —

караюцца пазбаўленнем волi на тэрмiн да трох год.

Артыкул 112. **Неасцярожнае цяжкае або менш цяжкае цялеснае пашкоджанне**

Неасцярожнае цяжкае цялеснае пашкоджанне —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Неасцярожнае менш цяжкае цялеснае пашкоджанне —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або грамадскім ганьбаваннем.

Артыкул 113. **Заражэнне венерычнай хваробай**

Заражэнне іншай асобы венерычнай хваробай асобай, якая ведала аб наяўнасці ў яе гэтай хваробы,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 114. **Незаконнае правядзенне аборту**

Незаконнае правядзенне аборту ўрачом —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або пазбаўленнем права займацца ўрачэбнай дзейнасцю.

Правядзенне аборту асобай, якая не мае вышэйшай медыцынскай адукацыі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Дзеянні, прадугледжаныя часткамі першай і другой гэтага артыкула, учыненыя неаднаразова або выклікаўшыя смерць пацярпеўшай ці іншыя цяжкія вынікі,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да васьмі год.

Артыкул 115. **Згвалтаванне**

Згвалтаванне, гэта значыць палавыя зносіны з ужываннем фізічнага насілля, пагрозы або з выкарыстаннем бездапаможнага стану пацярпеўшай, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да сямі год.

Згвалтаванне непаўналетняй, а таксама згвалтаванне, учыненае групай асоб або асобай, якая раней учыніла такое злачынства,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год.

Згвалтаванне, учыненае асабліва небяспечным рэцыдывістам або выклікаўшае асабліва цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад сямі да пятнаццаці год.

Артыкул 116. **Прымушэнне жанчыны да ўступлення ў палавую сувязь**

Прымушэнне жанчыны да ўступлення ў палавую сувязь або да задавальнення палавой страсці ў скажонай форме асобай, у адносінах да якой жанчына з'яўлялася матэрыяльна або па службе залежнай, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год.

Артыкул 117. **Палавыя зносіны з асобай, якая не дасягнула палавой сталасці**

Палавыя зносіны з асобай, якая не дасягнула палавой сталасці,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год.

Тыя ж дзеянні, звязаныя з задавальненнем палавой страсці ў скажоных формах,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да шасці год.

Артыкул 118. **Распусныя дзеянні**

Распусныя дзеянні ў адносінах да непаўналетніх —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год.

Артыкул 119. **Мужаложства**

Палавыя зносіны мужчыны з мужчынам (мужаложства) —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Мужаложства, учыненае з ужываннем фізічнага насілля, пагроз ці ў адносінах да непаўналетняга, або з выкарыстаннем залежнага становішча пацярпеўшага,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да васьмі год.

Артыкул 120. **Злоснае ўхіленне ад уплаты аліментаў або ад утрымання дзяцей**

Злоснае ўхіленне бацькоў ад уплаты па рашэнню суда сродкаў на ўтрыманне непаўналетніх дзяцей або ад утрымання паўналетніх, якія знаходзяцца на іх утрыманні, але непрацаздольных дзяцей,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або ссылкай на тэрмін да трох год, або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 121. **Злоснае ўхіленне ад аказання дапамогі бацькам**

Злоснае ўхіленне ад уплаты па рашэнню суда сродкаў на ўтрыманне непрацаздольных бацькоў —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 122. **Злоўжыванне апякунскімі абавязкамі**

Выкарыстанне апекі ў карыслівых мэтах або пакіданне падапечных без нагляду і неабходнай дапамогі —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 123. **Выкраданне або падмен дзіцяці**

Выкраданне або падмен чужога дзіцяці, зробленыя з карыслівай мэтай або з іншых нізкіх намераў,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Артыкул 124. **Незаконнае пазбаўленне волі**

Незаконнае пазбаўленне волі —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да шасці месяцаў або папраўчымі работамі на той жа тэрмін.

Тое ж дзеянне, якое ўчынена спосабам, небяспечным для жыцця ці здароўя пацярпеўшага, або суправаджалася прычыненнем яму фізічных пакут,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год.

Артыкул 125. **Пакіданне ў небяспецы**

Неаказанне асобе, якая знаходзіцца ў небяспечным для жыцця стане, неабходнай і яўна не церпячай адкладання дапамогі, калі яна заведама магла быць аказана вінаватым без сур'ёзнай небяспекі для сябе або іншых асоб, або непаведамленне належным установам ці асобам аб неабходнасці аказання дапамогі —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або грамадскім ганьбаваннем, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Заведамае пакіданне без дапамогі асобы, якая знаходзіцца ў небяспечным для жыцця стане і пазбаўлена магчымасці прыняць меры для самазахавання па маленству, старасці, хваробе ці наогул з прычыны сваёй бездапаможнасці ў выпадках, калі вінаваты меў магчымасць аказаць пацярпеўшаму дапамогу і быў абавязаны клапаціцца аб ім або сам паставіў яго ў небяспечны для жыцця стан,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 126. **Неаказанне дапамогі хвораму**

Неаказанне дапамогі хвораму без уважлівых прычын асобай медыцынскага персаналу, якая абавязана згодна з устаноўленымі правіламі аказваць такую дапамогу,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да ста рублёў, або грамадскім ганьбаваннем, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Тое ж дзеянне, калі яно выклікала ці заведама магло выклікаць смерць хворага або іншыя цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год з пазбаўленнем права займацца прафесіянальнай дзейнасцю на тэрмін да трох год.

Артыкул 127. **Неаказанне капітанам судна дапамогі церпячым бедства**

Неаказанне дапамогі капітанам судна людзям, якія церпяць бедства на рацэ або іншым водным шляху, калі гэтая дапамога магла быць аказана без сур'ёзнай небяспекі для свайго судна, яго экіпажу і пасажыраў,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 128. **Паклёп**

Паклёп, гэта значыць распаўсюджванне заведамаілжывых, ганьбячых іншую асобу, выдумак,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да пяцідзесяці рублёў, або грамадскім ганьбаваннем, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Паклёп у друкаваным або іншым спосабам размножаным творы, а таксама ўчынены асобай, раней судзімай за паклёп,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Паклёп, звязаны з абвінавачаннем ва ўчыненні асабліва небяспечнага дзяржаўнага або іншага цяжкага злачынства, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Артыкул 129. **Знявага**

Знявага, гэта значыць наўмыснае прыніжэнне гонару і годнасці асобы, выражанае ў непрыстойнай форме,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або штрафам да пяцідзесяці рублёў, або грамадскім ганьбаваннем, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Знявага ў друку, а таксама знявага, нанесеная асобай, раней судзімай за знявагу,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да ста рублёў.

РАЗДЗЕЛ 9

ЗЛАЧЫНСТВЫ СУПРАЦЬ ПАЛІТЫЧНЫХ, ПРАЦОЎНЫХ, ЖЫЛЛЁВЫХ І ІНШЫХ ПРАВОЎ ГРАМАДЗЯН

Артыкул 130. **Перашкоджанне ажыццяўленню выбарчага права**

Перашкоджанне шляхам насілля, падману, пагроз або подкупу ажыццяўленню грамадзянінам СССР выбарчага права —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 131. **Падлог выбарчых дакументаў, няправільны падлік галасоў або парушэнне тайны галасавання**

Падлог выбарчых дакументаў або заведама няправільны падлік галасоў, а таксама парушэнне тайны галасавання, учыненыя членам выбарчай камісіі або іншай службовай асобай,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 132. **Парушэнне недатыкальнасці жылля грамадзян**

Незаконны вобыск, незаконнае высяленне або іншыя незаконныя дзеянні, якія парушаюць недатыкальнасць жылля грамадзян,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да

пяцідзесяці рублёў, або звальненнем з пасады, або выклікаюць прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 133. **Парушэнне законных правоў прафсаюзаў**

Перашкоджанне законнай дзейнасці прафесіянальных саюзаў і іх органаў —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да ста рублёў, або звальненнем з пасады.

Артыкул 134. **Парушэнне заканадаўства аб працы**

Незаконнае звальненне працоўнага з работы з асабістых намераў, невыкананне рашэнняў суда аб аднаўленні на рабоце, а таксама іншае наўмыснае істотнае парушэнне заканадаўства аб працы, учыненае службовай асобай дзяржаўнага або грамадскага прадпрыемства ці ўстановы,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або звальненнем з пасады.

Артыкул 135. **Парушэнне тайны перапіскі**

Парушэнне тайны перапіскі грамадзян —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або штрафам да трыццаці рублёў, або грамадскім ганьбаваннем, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 136. **Адмова ў прыёме на работу або звальненне цяжарнай жанчыны ці кормячай маці**

Адмова ў прыёме на работу або звальненне з работы жанчыны па матывах яе цяжарнасці, а таксама адмова ў прыёме на работу або звальненне з работы маці, якая корміць грудзьмі, па гэтых матывах —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або звальненнем з пасады.

Артыкул 137. **Парушэнне правіл аховы працы**

Парушэнне службовай асобай правіл па тэхніцы бяспекі, прамысловай санітарыі або іншых правіл аховы працы, калі гэтае парушэнне магло выклікаць няшчасныя выпадкі з людзьмі або іншыя цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да ста рублёў, або звальненнем з пасады.

Тыя ж парушэнні, якія выклікалі прычыненне цялесных пашкоджанняў ці страту працаздольнасці,—
караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Парушэнні, указаныя ў частцы першай гэтага артыкула, якія выклікалі смерць чалавека або прычыненне цяжкіх цялесных пашкоджанняў некалькім асобам,—
караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Артыкул 138. **Парушэнне аўтарскіх і вынаходніцкіх правоў**

Выпуск пад сваім імем чужога навуковага, літаратурнага, музычнага ці мастацкага твора або іншае прысваенне аўтарства на такі твор, або незаконнае ўзнаўленне ці распаўсюджванне такога твора, а таксама прымушэнне да сааўтарства —
караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да пяцісот рублёў, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Абнародаванне вынаходства да заяўкі без згоды вынаходніка, прысваенне аўтарства вынаходства, прымушэнне да сааўтарства на вынаходства, а таксама прысваенне аўтарства на рацыяналізатарскую прапанову —
караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да пяцісот рублёў, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 139. **Парушэнне законаў аб аддзяленні царквы ад дзяржавы і школы ад царквы**

Парушэнне законаў аб аддзяленні царквы ад дзяржавы і школы ад царквы —
караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Артыкул 140. **Перашкоджанне правядзенню рэлігійных абрадаў**

Перашкоджанне правядзенню рэлігійных абрадаў, паколькі яны не парушаюць грамадскага парадку і не суправаджаюцца замахам на правы грамадзян,—
караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або грамадскім ганьбаваннем.

РАЗДЗЕЛ 10

ЗЛАЧЫНСТВЫ СУПРАЦЬ АСАБІСТАЙ УЛАСНАСЦІ ГРАМАДЗЯН

Артыкул 141. **Крадзеж**

Тайнае выкраданне асабістай маёмасці грамадзян (крадзеж) —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Крадзеж, які ўчынен паўторна ці па папярэдняй змове групай асоб, або нанёс значную шкоду пацярпеўшаму,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Крадзеж, учынены асабліва небяспечным рэцыдывістам,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад чатырох да дзесяці год.

Заўвага. Паўторным у артыкулах 141, 142 і 144 прызнаецца злачынства, учыненае асобай, якая раней учыніла якое-небудзь са злачынстваў, прадугледжаных гэтымі артыкуламі або артыкуламі 74, 87—91, 143 гэтага Кодэкса.

Артыкул 142. **Грабеж**

Адкрытае выкраданне асабістай маёмасці грамадзян (грабеж) —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Грабеж, учынены паўторна або па папярэдняй змове групай асоб, або звязаны з насіллем, не небяспечным для жыцця ці здароўя пацярпеўшага, або з пагрозай ужывання такога насілля, або прычыніўшы значную шкоду пацярпеўшаму,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да шасці год з высылкай або без высылкі.

Грабеж, учынены асабліва небяспечным рэцыдывістам,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год з высылкай або без высылкі.

Артыкул 143. **Разбой**

Напад з мэтай завалодання асабістай маёмасцю грамадзян, злучаны з насіллем, небяспечным для жыцця ці здароўя, або з пагрозай ужывання такога насілля (разбой),—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Разбой, учынены па папярэдняй змове групай асоб або асобай, якая раней учыніла разбой з мэтай завалодання дзяр-

жаўнай ці грамадскай маёмасцю або асабістай маёмасцю грамадзян, або бандытызм —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дванаццаці год з ссылкай або без ссылкі, з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Разбой, звязаны з нанясеннем цяжкіх цялесных пашкоджанняў або ўчынены асабліва небяспечным рэцыдывістам,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад шасці да пятнаццаці год з ссылкай або без ссылкі, з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Артыкул 144. **Махлярства**

Заўладанне асабістай маёмасцю грамадзян або набыццё права на маёмасць шляхам падману ці злоўжывання давер'ем (махлярства) —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Махлярства, учыненае паўторна або па папярэдняй змове групай асоб,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да чатырох год.

Махлярства, якое нанесла значную шкоду пацярпеўшаму або ўчынена асабліва небяспечным рэцыдывістам, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 145. **Вымаганне**

Патрабаванне перадачы асабістай маёмасці грамадзян або права на маёмасць ці ўчынення якіх-небудзь дзеянняў маёмаснага характару пад пагрозай насілля над асобай пацярпеўшага ці яго блізкіх, разгалашэння аб іх звестак, якія пацярпеўшыя жадаюць захаваць у тайне, або знішчэння іх маёмасці (вымаганне) —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 146. **Наўмыснае знішчэнне або пашкоджанне асабістай маёмасці грамадзян**

Наўмыснае знішчэнне або пашкоджанне асабістай маёмасці грамадзян, якое нанесла значную шкоду пацярпеўшаму,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Наўмыснае знішчэнне або пашкоджанне асабістай маёмас-

ці грамадзян, учыненае шляхам падпалу або іншым агульнанебяспечным спосабам, або выклікаўшае чалавечыя ахвяры ці іншыя цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да васьмі год.

Артыкул 147. **Неасцярожнае знішчэнне або пашкоджанне асабістай маёмасці грамадзян.**

Знішчэнне або пашкоджанне асабістай маёмасці грамадзян у выніку неасцярожнага абыходжання з агнём, якое выклікала чалавечыя ахвяры або іншыя цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 148. **Злачынствы супраць уласнасці аб'яднанняў, якія не з'яўляюцца сацыялістычнымі арганізацыямі**

Злачынствы супраць уласнасці аб'яднанняў, якія не з'яўляюцца сацыялістычнымі арганізацыямі, учыненыя ў адносінах да маёмасці, што знаходзіцца на тэрыторыі Беларускай ССР,—

караюцца адпаведна па артыкулах гэтай главы.

РАЗДЗЕЛ II

ГАСПАДАРЧЫЯ ЗЛАЧЫНСТВЫ

Артыкул 149. **Выпуск недабраякаснай, некамплектнай або нестандартнай прадукцыі**

Неаднаразовы або ў вялікіх размерах выпуск з прамысловага прадпрыемства недабраякаснай, некамплектнай або неадпавядаючай абавязковым стандартам і тэхнічным умовам прадукцыі дырэктарам, галоўным інжынерам або начальнікам аддзела тэхнічнага кантролю, а таксама асобамі, якія займаюць іншыя пасады, але выконваюць абавязкі ўказаных асоб,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або звальненнем з пасады.

Артыкул 150. **Прыватнапрадпрыемніцкая дзейнасць і камерцыйнае пасрэдніцтва**

Прыватнапрадпрыемніцкая дзейнасць з выкарыстаннем дзяржаўных, кааператыўных або іншых грамадскіх форм —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год з канфіскацыяй маёмасці або ссылкай на тэрмін да пяці год з канфіскацыяй маёмасці.

Камерцыйнае пасрэдніцтва, якое ажыццяўляецца прыватнымі асобамі ў выглядзе промыслу або з мэтай нажывы ў вялікіх размерах,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год з канфіскацыяй маёмасці або ссылкай на тэрмін да трох год з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 151. **Спекуляцыя**

Спекуляцыя, гэта значыць скупка і перапродаж тавараў або іншых прадметаў з мэтай нажывы,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або штрафам да трохсот рублёў.

Спекуляцыя ў выглядзе промыслу ці ў вялікіх размерах, або ўчыненая асабліва небяспечным рэцыдывістам —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да сямі год з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 152. **Незаконнае карыстанне таварнымі знакамі**

Незаконнае карыстанне чужым таварным знакам —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або штрафам да трохсот рублёў.

Артыкул 153. **Падман пакупнікоў**

Абмерванне, абважванне, перавышэнне ўстаноўленых рознічных цэн, аблічванне або іншы падман пакупнікоў у магазінах і іншых гандлёвых прадпрыемствах або ў прадпрыемствах грамадскага харчавання —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або пазбаўленнем права займаць пасады ў гандлёвых прадпрыемствах ці прадпрыемствах грамадскага харчавання.

Тыя ж дзеянні, учыненыя ў вялікіх размерах або асобамі, раней судзімымі за тыя ж злачынствы,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да сямі год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі з пазбаўленнем права займаць пасады ў гандлёвых прадпрыемствах ці прадпрыемствах грамадскага харчавання.

Артыкул 154. **Выпуск у продаж недабраякасных, нестандартных і некамплектных тавараў**

Неаднаразовы або ў вялікіх размерах выпуск у продаж у гандлёвых прадпрыемствах заведама недабраякасных, нестандартных або некамплектных тавараў загадчыкам магазіна, базы, склада, секцыі, а таксама таваразнаўцам ці бракёрам —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або штрафам да ста рублёў, або пазбаўленнем права займаць указаныя пасады.

Артыкул 155. **Выраб і збыт самагону**

Выраб самагону, а таксама выраб апаратаў для самагонаварэння, калі гэтыя дзеянні ўчынены пасля прымянення да вінаватых мер грамадскага ці адміністрацыйнага ўздзеяння,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да ста рублёў.

Збыт самагону, а таксама апаратаў для самагонаварэння —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 156. **Парушэнне правіл гандлю спіртнымі напіткамі**

Парушэнне правіл гандлю спіртнымі напіткамі, калі гэтыя дзеянні ўчынены пасля прымянення да вінаватых мер грамадскага, дысцыплінарнага ці адміністрацыйнага ўздзеяння,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў, або пазбаўленнем права займаць пасады ў гандлёвых прадпрыемствах і прадпрыемствах грамадскага харчавання, або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Артыкул 157. **Падробка знакаў паштовай аплаты і праязных білетаў**

Падробка паштовых марак ці іншых знакаў паштовай аплаты або міжнародных купонаў-адказаў, а таксама выкарыстанне або выпуск у абарачэнне фальшывых паштовых марак ці іншых знакаў паштовай аплаты або міжнародных купонаў-адказаў —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Выраб або збыт у выглядзе промыслу фальшывых білетаў ці іншых дакументаў на праезд пасажыраў або правоз грузаў —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год.

Артыкул 158. **Парушэнне ветэрынарных правіл**

Парушэнне ветэрынарных правіл, выклікаўшае распаўсюджанне заразных хвароб жывёлы або іншыя цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 159. **Парушэнне правіл, устаноўленых для барацьбы з хваробамі і шкоднікамі раслін**

Парушэнне правіл, устаноўленых для барацьбы з хваробамі і шкоднікамі раслін, якое выклікала цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да ста рублёў.

Артыкул 160. **Заняцце забароненым промыслам**

Заняцце промыслам, адносна якога ёсць спецыяльная забарона,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да ста рублёў.

Тыя ж дзеянні, якія ўчыняюцца ў значных размерах або з выкарыстаннем наёмнай працы,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да чатырох год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Артыкул 161. **Незаконнае заняцце рыбным або іншым водным здабываючым промыслам**

Незаконнае заняцце рыбным або іншым водным здабываючым промыслам у рэках, азёрах, сажалках, вадасховішчах без належнага на тое дазволу або ў забароненым час, або ў недазволеных месцах, або недазволенымі прыладамі, спосабамі і прыёмамі —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да ста рублёў з канфіскацыяй здабытага, прылад лоўлі і плывучых сродкаў з іх снасцямі або без канфіскацыі.

Тыя ж дзеянні, калі яны ўчынены паўторна або звязаны

з лоўляй ці забоем каштоўных парод рыб або водных жывёлін, або з нанясеннем вялікай шкоды,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да чатырох год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Артыкул 162. **Правядзенне лесасплаву або ўзрыўных работ з парушэннем правіл аховы рыбных запасаў**

Правядзенне лесасплаву або ўзрыўных работ з парушэннем правіл, устаноўленых з мэтай аховы рыбных запасаў,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або штрафам да двухсот рублёў.

Артыкул 163. **Незаконнае паляванне**

Паляванне без належнага на тое дазволу або ў забароненых месцах, або ў забароненыя тэрміны, недазволенымі прыладамі і спосабамі, калі гэтыя дзеянні ўчынены пасля прымянення мер адміністрацыйнага ўздзеяння за такое ж парушэнне,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да двухсот рублёў з канфіскацыяй здабытага і недазволеных прылад палявання.

Паляванне на звяроў і птушак, паляваць на якіх поўнасцю забаронена, або незаконнае паляванне, якое нанесла вялікую шкоду,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да пяцісот рублёў з канфіскацыяй здабытага і прылад палявання.

Артыкул 164. **Патрава пасеваў**

Наўмысная патрава пасеваў, а таксама наўмыснае пашкоджанне полеахоўных лесанасаджэнняў, пладоваягадных і іншых насаджэнняў, якое нанесла вялікую шкоду калгасу, саўгасу або іншай дзяржаўнай ці грамадскай гаспадарцы,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да ста рублёў.

Артыкул 165. **Незаконная парубка лесу**

Незаконная парубка лесу ў дзяржаўных і калгасных лясах, учыненая пасля прымянення мер грамадскага або адміністрацыйнага ўздзеяння,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года

або штрафам да трохсот рублёў з канфіскацыяй незаконна здабытага.

Незаконная парубка лесу, учыненая ў выглядзе промыслу або хоць бы ўпершыню, але нанёсшая вялікую шкоду,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або штрафам да пяцісот рублёў з канфіскацыяй незаконна здабытага.

РАЗДЗЕЛ 12

СЛУЖБОВЫЯ ЗЛАЧЫНСТВЫ

Артыкул 166. Злоўжыванне ўладай або службовым становішчам

Злоўжыванне ўладай або службовым становішчам, гэта значыць наўмыснае выкарыстанне службовай асобай свайго службовага становішча, насуперак інтарэсам службы, калі яно ўчынена з карыслівай або іншай асабістай зацікаўленасці і нанесла істотную шкоду дзяржаўным або грамадскім інтарэсам ці ахоўваемым законам правам і інтарэсам грамадзян,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або звальненнем з пасады.

Злоўжыванне ўладай або службовым становішчам, калі яно выклікала цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да васьмі год.

Заўвага. Пад службовымі асобамі ў артыкулах гэтай главы разумеюцца асобы, якія пастаянна ці часова ажыццяўляюць функцыі прадстаўнікоў улады, а таксама займаюць пастаянна ці часова ў дзяржаўных або грамадскіх установах, арганізацыях або на прадпрыемствах пасады, звязаныя з выкананнем арганізацыйна-распарадчых ці адміністрацыйна-гаспадарчых абавязкаў, або выконваюць такія абавязкі ва ўказаных установах, арганізацыях і на прадпрыемствах па спецыяльнаму паўнамоцтву.

Артыкул 167. Перавышэнне ўлады або службовых паўнамоцтваў

Перавышэнне ўлады або службовых паўнамоцтваў, гэта значыць наўмыснае ўчыненне службовай асобай дзеянняў, яўна выходзячых за межы правоў і паўнамоцтваў, дадзеных ёй законам, калі яна нанесла істотную шкоду дзяржаўным ці

грамадскім інтарэсам або ахоўваемым законам правам і інтарэсам грамадзян,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або звальненнем з пасады.

Перавышэнне ўлады або службовых паўнамоцтваў, калі яно суправаджалася насіллем, ужываннем зброі ці пакутлівымі і зневажаючымі асабістую годнасць пацярпеўшага дзеяннямі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да дзесяці год.

Артыкул 168. **Нядбайнасць**

Невыкананне або неналежнае выкананне службовай асобай сваіх абавязкаў з прычыны неахайных або нядобрасумленных да іх адносін, якое нанесла істотную шкоду дзяржаўным ці грамадскім інтарэсам або ахоўваемым законам правам і інтарэсам грамадзян,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або звальненнем з пасады.

Артыкул 169. **Атрыманне хабару**

Атрыманне службовай асобай асабіста або праз пасрэднікаў у якім бы там ні было выглядзе хабару за выкананне ці невыкананне ў інтарэсах таго, хто дае, якога-небудзь дзеяння, якое службовая асоба павінна была або магла зрабіць з выкарыстаннем свайго службовага становішча,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Тыя ж дзеянні, учыненыя службовай асобай, якая займала адказнае становішча або раней судзілася за хабарніцтва, або атрымлівала хабар неаднаразова, або звязаныя з вымаганнем хабару,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Артыкул 170. **Дача хабару**

Дача хабару або пасрэдніцтва ў хабарніцтве —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Дача хабару або пасрэдніцтва ў хабарніцтве, учыненыя неаднаразова або асобай, якая раней судзілася за хабарніцтва, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Асоба, якая дала хабар, вызваляецца ад крымінальнай адказнасці, калі ў адносінах да яе мела месца вымаганне хабару або калі яна пасля дачы хабару добраахвотна заявіла аб тым, што здарылася.

Артыкул 171. **Службовы падлог**

Службовы падлог, гэта значыць унясенне службовай асобай у карыслівых мэтах або з іншых асабістых намераў у афіцыяльныя дакументы заведама ілжывых звестак, падробка, падчыстка або паметка іншым чыслом, а таксама складанне і выдача ёю заведама ілжывых дакументаў або ўнясенне ў кнігі заведама ілжывых запісаў —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або звальненнем з пасады.

РАЗДЗЕЛ 13

ЗЛАЧЫНСТВЫ СУПРАЦЬ ПРАВАСУДДЗЯ

Артыкул 172. **Прыцягненне заведама невінаватага да крымінальнай адказнасці**

Прыцягненне заведама невінаватага да крымінальнай адказнасці асобай, якая праводзіць дазнанне, следчым або пракурорам —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год.

Тыя ж дзеянні, звязаныя з абвінавачаннем у асабліва небяспечным дзяржаўным ці іншым цяжкім злачынстве, або са штучным стварэннем доказаў абвінавачання,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 173. **Вынясенне заведама неправасуднага прыгавору, рашэння, вызначэння або пастановы**

Вынясенне суддзямі заведама неправасуднага прыгавору, рашэння, вызначэння або пастановы,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год.

Тыя ж дзеянні, выклікаўшыя цяжкія вынікі,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 174. Заведама незаконны арышт або затрыманне

Заведама незаконны арышт —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года.

Заведама незаконнае затрыманне —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або звальненнем з пасады.

Артыкул 175. Прымушэнне да дачы паказанняў

Прымушэнне да дачы паказанняў шляхам ужывання пагроз або іншых незаконных дзеянняў з боку асобы, якая праводзіць дазнанне або папярэдняе следства,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год.

Тыя ж дзеянні, звязаныя з ужываннем насілля або са здзекамі з асобы дапытваемага,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 176. Заведама ілжывы данос

Заведама ілжывы данос аб учыненні злачынства —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Тыя ж дзеянні, звязаныя з абвінавачаннем у асабліва небяспечным дзяржаўным ці іншым цяжкім злачынстве або са штучным стварэннем доказаў абвінавачання, а таксама ўчыненыя з карыслівай мэтай, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да сямі год.

Артыкул 177. Заведама ілжывае паказанне

Заведама ілжывае паказанне сведкі, пацярпеўшага або заведама ілжывае заключэнне эксперта, а таксама заведама няправільны пераклад, зроблены перакладчыкам у судзе або пры правядзенні папярэдняга следства ці дазнання,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін.

Тыя ж дзеянні, звязаныя з абвінавачаннем у асабліва небяспечным дзяржаўным ці іншым цяжкім злачынстве або са штучным стварэннем доказаў абвінавачання, а таксама ўчыненыя з карыслівай мэтай,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да сямі год.

Артыкул 178. Адмова ці ўхіленне сведкі або пацярпеўшага ад дачы паказанняў, або эксперта ад дачы заключэння

Адмова ці ўхіленне сведкі або пацярпеўшага ад дачы паказанняў, або эксперта ад дачы заключэння ў судовым пасяджэнні або пры правядзенні папярэдняга следства ці дазнання, а таксама перашкоджанне яўцы сведкі, пацярпеўшага або дачы імі паказанняў —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або штрафам да пяцідзесяці рублёў, або грамадскім ганьбаваннем.

Артыкул 179. Прымушэнне сведкі ці пацярпеўшага да дачы ілжывых паказанняў, або эксперта да дачы ілжывага заключэння або подкуп гэтых асоб

Прымушэнне сведкі, пацярпеўшага ці эксперта да дачы судова-следчым органам ілжывых паказанняў або ілжывага заключэння, учыненае шляхам пагрозы забойствам, насіллем, знішчэннем маёмасці гэтых асоб або іх блізкіх, а таксама подкуп сведкі, пацярпеўшага ці эксперта з мэтай дачы імі ілжывых паказанняў або ілжывага заключэння,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 180. Разгалашэнне даных папярэдняга следства або дазнання

Разгалашэнне даных папярэдняга следства або дазнання без дазволу пракурора, следчага ці асобы, якая праводзіць дазнанне,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Артыкул 181. Растрата, адчужэнне або ўтойванне маёмасці, падвергнутай вопісу ці арышту

Растрата, адчужэнне або ўтойванне маёмасці, падвергнутай вопісу ці арышту, учыненыя асобай, якой гэтая маёмасць даверана, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін.

Артыкул 182. **Пабег з месца ссылкі**

Пабег з месца ссылкі або па дарозе ў ссылку —
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 183. **Самавольнае вяртанне высланага ў месцы, забароненыя для пражывання**

Самавольнае вяртанне высланага ў месцы, забароненыя для пражывання, —
караецца заменай высылкі ссылкай на неадбыты тэрмін.

Артыкул 184. **Пабег з месца зняволення або з-пад варты**

Пабег з месца зняволення або з-пад варты, учынены асобай, якая адбывае пакаранне ці знаходзіцца ў папярэднім зняволенні, —
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год.
Пабег, звязаны з насіллем над вартай,—
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Артыкул 185. **Укрывальніцтва злачынстваў**

Укрывальніцтва злачынстваў, прадугледжаных артыкуламі 100 і 101 (наўмыснае забойства), 115, часткамі другой і трэцяй (згвалтаванне пры абцяжваючых акалічнасцях), 87, часткай трэцяй і 141, часткай трэцяй (крадзеж), 88, часткай трэцяй і 142, часткай трэцяй (грабеж), 89 і 143 (разбой), калі ўкрывальніцтва не было абяцана загадзя, —
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 186. **Неданясенне аб злачынстве**

Неданясенне аб дакладна вядомых рыхтуемых або ўчыненых злачынствах, прадугледжаных артыкуламі 100 і 101 (наўмыснае забойства), 115, часткамі другой і трэцяй (згвалтаванне пры абцяжваючых акалічнасцях), 87, часткай трэцяй і 141, часткай трэцяй (крадзеж), 88, часткай трэцяй і 142, часткай трэцяй (грабеж), 89 і 143 (разбой),—
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін.

РАЗДЗЕЛ 14

ЗЛАЧЫНСТВЫ СУПРАЦЬ ПАРАДКУ КІРАВАННЯ

Артыкул 187. **Супраціўленне прадстаўніку ўлады або прадстаўніку грамадскасці, які выконвае абавязкі па ахове грамадскага парадку**

Супраціўленне прадстаўніку ўлады пры выкананні ім ускладзеных на яго законам абавязкаў або супраціўленне прадстаўніку грамадскасці, які выконвае абавязкі па ахове грамадскага парадку, або прымушэнне іх да выканання яўна незаконных дзеянняў, учыненыя з насіллем ці з пагрозай ужывання насілля, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Артыкул 188. **Знявага прадстаўніка ўлады або прадстаўніка грамадскасці, які выконвае абавязкі па ахове грамадскага парадку**

Публічная знявага прадстаўніка ўлады або прадстаўніка грамадскасці, які выконвае абавязкі па ахове грамадскага парадку, у сувязі з выкананнем гэтымі асобамі ўскладзеных на іх абавязкаў —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да пяцідзесяці рублёў, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 189. **Пагроза або насілле ў адносінах да службовай асобы ці грамадскага работніка**

Пагроза забойствам, нанясеннем цяжкіх цялесных пашкоджанняў або знішчэннем маёмасці ў адносінах да службовай асобы ці грамадскага работніка з мэтай спынення іх службовай ці грамадскай дзейнасці або змянення яе характару ў інтарэсах пагражаючага —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да васьмі месяцаў або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Нанясенне лёгкага цялеснага пашкоджання, пабояў ці ўчыненне іншых гвалтоўных дзеянняў у адносінах да службовай асобы ці грамадскага работніка ў сувязі з яго служ-

бовай дзейнасцю або выкананнем ім грамадскага абавязку —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 190. **Самавольнае прысваенне звання або ўлады службовай асобы**

Самавольнае прысваенне звання або ўлады службовай асобы, звязанае з учыненнем на гэтай падставе якіх-небудзь грамадска небяспечных дзеянняў, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 191. **Крадзеж або пашкоджанне дакументаў, штампаў, пячатак, бланкаў**

Крадзеж, знішчэнне, пашкоджанне або ўтойванне дакументаў, штампаў, пячатак, бланкаў, якія знаходзяцца ў дзяржаўных установах, прадпрыемствах або грамадскіх арганізацыях, учыненыя з карыслівых ці іншых нізкіх намераў,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да ста рублёў.

Тыя ж дзеянні, учыненыя ў адносінах да дакументаў, штампаў, пячатак, бланкаў асаблівай важнасці або выклікаўшыя цяжкія вынікі, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Крадзеж у грамадзян пашпарта або іншых важных асабістых дакументаў —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да васьмі месяцаў або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або штрафам да ста рублёў.

Артыкул 192. **Падробка, выраб або збыт фальшывых дакументаў, штампаў, пячатак, бланкаў**

Падробка пасведчання або іншага выдаваемага дзяржаўнай установай, прадпрыемствам ці грамадскай арганізацыяй дакумента, які дае правы або вызваляе ад абавязкаў, з мэтай выкарыстання такога дакумента самім падробнікам ці іншай асобай або збыт такога дакумента, а таксама выраб фальшывых штампаў, пячатак, бланкаў дзяржаўных устаноў, прадпрыемстваў ці грамадскіх арганізацый з той жа мэтай або збыт іх —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Тыя ж дзеянні, якія ўчыняюцца сістэматычна, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год або ссылкай на той жа тэрмін.

Выкарыстанне заведама фальшывага дакумента —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да трыццаці рублёў.

Артыкул 193. **Парушэнне правіл уезду або пражывання ў пагранічнай паласе**

Парушэнне правіл уезду, пражывання або прапіскі ў пагранічнай паласе, учыненае пасля накладання адміністрацыйнага спагнання за такое ж парушэнне, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да шасці месяцаў або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Артыкул 194. **Парушэнне пашпартных правіл**

Злоснае парушэнне пашпартных правіл у мясцовасцях, дзе ўведзены спецыяльныя правілы пражывання і прапіскі, калі гэтае парушэнне выявілася ў пражыванні без пашпарта або без прапіскі і калі раней на асобу за гэта ўжо было двойчы накладзена адміністрацыйнае спагнанне,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Артыкул 195. **Самавольны захоп зямлі і самавольнае будаўніцтва**

Самавольны захоп або самавольная мена, або купля-продаж зямельнага ўчастка ці іншыя дзеянні, якія парушаюць законы аб нацыяналізацыі зямлі, —

караюцца папраўчымі работамі на тэрмін ад шасці месяцаў да аднаго года або штрафам да ста рублёў.

Самавольнае будаўніцтва жылога будынка або самавольная прыбудова —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да трохсот рублёў з канфіскацыяй незаконна ўзведзенай пабудовы або без канфіскацыі.

Артыкул 196. **Самаўпраўства**

Самаўпраўства, гэта значыць самавольнае, з парушэннем устаноўленага законам парадку, ажыццяўленне свайго

сапраўднага ці мяркуемага права, якое нанесла істотную шкоду грамадзянам або дзяржаўным ці грамадскім арганізацыям, —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або штрафам да пяцідзесяці рублёў, або грамадскім ганьбаваннем, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 197. **Парушэнне законаў аб запісе актаў грамадзянскага стану**

Утойванне акалічнасцей, перашкаджаючых уступленню ў шлюб, або паведамленне ілжывых звестак органам запісу актаў грамадзянскага стану —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да пяцідзесяці рублёў, або грамадскім ганьбаваннем.

Артыкул 198. **Незаконнае карыстанне знакамі Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца**

Незаконнае карыстанне знакамі Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца, а таксама назвай Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да ста рублёў, або грамадскім ганьбаваннем.

Артыкул 199. **Ухіленне ваеннаабавязаных ад праходжання ваенных збораў**

Ухіленне ваеннаабавязаных запасу ад праходжання ваенных збораў —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Артыкул 200. **Парушэнне правіл уліку ваеннаабавязаных**

Парушэнне правіл, устаноўленых для ўліку ваеннаабавязаных, учыненае пасля ўжывання мер адміністрацыйнага ўздзеяння,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да трох месяцаў або штрафам да трыццаці рублёў.

РАЗДЗЕЛ 15

ЗЛАЧЫНСТВЫ СУПРАЦЬ ГРАМАДСКАЙ БЯСПЕКІ, ГРАМАДСКАГА ПАРАДКУ І ЗДАРОЎЯ НАСЕЛЬНІЦТВА

Артыкул 201. **Хуліганства**

Хуліганства, гэта значыць дзеянні, якія груба парушаюць грамадскі парадак і выражаюць яўную непавагу да грамадства,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Злоснае хуліганства, гэта значыць тыя ж дзеянні, учыненыя асобай, раней судзімай за хуліганства, або звязаныя з супраціўленнем прадстаўніку ўлады ці прадстаўніку грамадскасці, які выконвае абавязкі па ахове грамадскага парадку, або тыя, якія вызначаюцца па свайму зместу выключным цынізмам ці дзёрзкасцю, або ўчыненыя асабліва небяспечным рэцыдывістам,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Дробнае хуліганства, учыненае асобай, да якой двойчы на працягу года прымяняліся меры грамадскага ці адміністрацыйнага ўздзеяння за дробнае хуліганства,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Артыкул 202. **Пагроза забойствам, нанясеннем цяжкіх цялесных пашкоджанняў або знішчэннем маёмасці**

Пагроза забойствам, нанясеннем цяжкіх цялесных пашкоджанняў або знішчэннем маёмасці шляхам падпалу, калі была рэальная небяспека выканання пагрозы,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да шасці месяцаў або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або штрафам да трыццаці рублёў, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 203. **Набыццё маёмасці, здабытай заведама злачынным шляхам**

Набыццё маёмасці, здабытай заведама злачынным шляхам,—

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці меся-

цаў або штрафам да ста рублёў, або грамадскім ганьбаваннем, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Тыя ж дзеянні, учыненыя ў выглядзе промыслу або ў вялікіх размерах,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі або ссылкай на тэрмін да пяці год з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Артыкул 204. **Сістэматычнае займанне бадзяжніцтвам або папрашайніцтвам**

Сістэматычнае займанне бадзяжніцтвам або папрашайніцтвам, якое працягваецца пасля паўторнага папярэджання, зробленага адміністрацыйнымі органамі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін ад шасці месяцаў да аднаго года.

Артыкул 205. **Уцягненне непаўналетніх у злачынную дзейнасць**

Уцягненне непаўналетніх у злачынную дзейнасць, у займанне папрашайніцтвам, прастытуцыяй, азартнымі гульнямі, а таксама выкарыстанне непаўналетніх для мэт паразітычнага існавання —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Артыкул 206. **Парушэнне правіл бяспекі руху і эксплуатацыі аўтамотатранспарту або гарадскога электратранспарту**

Парушэнне работнікам аўтамотатранспарту або гарадскога электратранспарту правіл бяспекі руху і эксплуатацыі транспарту, выклікаўшае нанясенне пацярпеўшаму менш цяжкага ці лёгкага цялеснага пашкоджання або нанёсшае істотную матэрыяльную шкоду,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года з пазбаўленнем права кіраваць транспартнымі сродкамі на тэрмін да двух год ці без пазбаўлення, або штрафам да ста рублёў.

Тыя ж дзеянні, выклікаўшыя смерць пацярпеўшага або нанясенне яму цяжкага цялеснага пашкоджання,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да дзесяці год з пазбаўленнем права кіраваць транспартнымі сродкамі на тэрмін да трох год або без пазбаўлення.

Артыкул 207. **Парушэнне правіл бяспекі руху аўтамататранспарту асобай, якая не з'яўляецца работнікам аўтамататранспарту**

Парушэнне правіл бяспекі руху аўтамататранспарту асобай, якая не з'яўляецца работнікам аўтамататранспарту, выклікаўшае нанясенне пацярпеўшаму менш цяжкага або лёгкага цялеснага пашкоджання,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года з пазбаўленнем права кіраваць аўтамататранспартам да двух год або без пазбаўлення.

Тыя ж дзеянні, выклікаўшыя смерць пацярпеўшага або нанясенне яму цяжкага цялеснага пашкоджання,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да дзесяці год з пазбаўленнем права кіраваць аўтамататранспартам да трох год або без пазбаўлення.

Артыкул 208. **Парушэнне дзеючых на транспарце правіл**

Парушэнне дзеючых на транспарце правіл аб ахове парадку і бяспекі руху, калі гэта выклікала гібель людзей ці іншыя цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Артыкул 209. **Парушэнне правіл бяспекі горных работ**

Парушэнне правіл бяспекі горных работ, калі яно нанесла шкоду здароўю людзей,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін.

Тое ж парушэнне, калі яно выклікала гібель людзей або іншыя цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 210. **Парушэнне правіл пры выкананні будаўнічых работ**

Парушэнне пры выкананні будаўнічых работ будаўнічых, санітарных і праціпажарных правіл, а таксама парушэнне правіл эксплуатацыі будаўнічых механізмаў, калі яно нанесла шкоду здароўю людзей,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін.

Тое ж парушэнне, калі яно выклікала гібель людзей або іншыя цяжкія вынікі,—
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 211. **Парушэнне вытворча-тэхнічнай дысцыпліны або правіл бяспекі на выбухованебяспечных прадпрыемствах і ў выбухованебяспечных цэхах**

Парушэнне вытворча-тэхнічнай дысцыпліны або правіл, якія забяспечваюць бяспеку вытворчасці на выбухованебяспечных прадпрыемствах ці ў выбухованебяспечных цэхах,—
караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да ста рублёў, або звальненнем з пасады.
Тыя ж дзеянні, калі яны выклікалі гібель людзей або іншыя цяжкія вынікі,—
караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да сямі год.

Артыкул 212. **Парушэнне правіл хавання, выкарыстання, уліку або перавозкі выбуховых і радыёактыўных рэчываў**

Парушэнне правіл хавання, выкарыстання, уліку або перавозкі выбуховых і радыёактыўных рэчываў, а таксама незаконная перасылка гэтых рэчываў па пошце ці багажом, калі гэтыя дзеянні маглі выклікаць цяжкія вынікі,—
караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін.
Тыя ж дзеянні, калі яны выклікалі цяжкія вынікі, —
караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да сямі год.

Артыкул 213. **Незаконнае нашэнне, хаванне, выраб або збыт зброі ці выбуховых рэчываў**

Нашэнне, хаванне, выраб або збыт агнястрэльнай зброі (апрача гладкаствольнай паляўнічай), баявых прыпасаў або выбуховых рэчываў без адпаведнага дазволу —
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або штрафам да ста рублёў.
Нашэнне, выраб або збыт кінжалаў, фінскіх нажоў ці іншай халоднай зброі без адпаведнага дазволу —
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да трыццаці рублёў.

Артыкул 214. **Неахайнае хаванне агнястрэльнай зброі**

Неахайнае хаванне агнястрэльнай зброі, якое стварыла ўмовы для выкарыстання гэтай зброі іншай асобай, калі гэта выклікала цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін.

Артыкул 215. **Незаконная перасылка лёгкіх на загаранне або едкіх рэчываў**

Незаконная перасылка па пошце ці багажом лёгкіх на загаранне або едкіх рэчываў, калі гэта выклікала цяжкія вынікі, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 216. **Незаконнае лячэнне**

Заняцце лячэннем як прафесіяй асобай, якая не мае належнай медыцынскай адукацыі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да трохсот рублёў, або выклікае прымяненне мер грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 217. **Парушэнне правіл, устаноўленых з мэтай барацьбы з эпідэміямі**

Парушэнне абавязковых правіл, устаноўленых з мэтай папярэджання эпідэмічных і іншых заразных захворванняў і з мэтай барацьбы з імі, калі яно выклікала распаўсюджанне заразных захворванняў,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да пяцідзесяці рублёў.

Артыкул 218. **Забруджванне вадаёмаў і паветра**

Забруджванне рэк, азёр і іншых вадаёмаў і водных крыніц неачышчанымі і неабясшкоджанымі сцёкавымі водамі, адкідамі або адходамі прамысловых і камунальных прадпрыемстваў, якое можа нанесці шкоду здароўю людзей або сельскагаспадарчай вытворчасці, ці рыбным запасам, а таксама забруджванне паветра шкоднымі для здароўя людзей адходамі прамысловай вытворчасці —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года або штрафам да трохсот рублёў.

Артыкул 219. **Выраб або збыт ядавітых ці наркатычных рэчываў**

Выраб, збыт, а таксама хаванне або набыццё з мэтай збыту моцнадзеючых, ядавітых або наркатычных рэчываў без спецыяльнага на тое дазволу, а таксама парушэнне ўстаноўленых правіл вырабу, хавання, водпуску, уліку, перавозкі, перасылкі моцнадзеючых, ядавітых або наркатычных сродкаў —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да аднаго года або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам да ста рублёў.

Тыя ж дзеянні, якія ўчыняюцца сістэматычна, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год.

Артыкул 220. **Сяўба опіумнага маку або індыйскіх канапель без дазволу**

Сяўба опіумнага маку або індыйскіх канапель без належнага дазволу —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года з абавязковай канфіскацыяй пасеваў.

Артыкул 221. **Утрыманне прытонаў і зводніцтва**

Утрыманне прытонаў распусты, зводніцтва з карыслівай мэтай, а таксама ўтрыманне прытонаў для ўжывання наркотыкаў —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год з высылкай або без высылкі з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі, або ссылкай на той жа тэрмін з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Артыкул 222. **Замах на асобу і правы грамадзян пад выглядам выканання рэлігійных абрадаў**

Арганізацыя або кіраўніцтва групай, дзейнасць якой, праводзімая пад выглядам прапаведвання рэлігійных веравучэнняў і выканання рэлігійных абрадаў, звязана з нанясеннем шкоды здароўю грамадзян або з іншымі замахамі на асобу ці на правы грамадзян, а таксама са схіленнем грамадзян да адмовы ад грамадскай дзейнасці або выканання грамадзянскіх абавязкаў,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці год або ссылкай на той жа тэрмін з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

Актыўны ўдзел у дзейнасці групы, указанай у частцы пер-

шай гэтага артыкула, а таксама сістэматычная прапаганда, накіраваная да ўчынення ўказаных у ёй дзеянняў,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або ссылкай на той жа тэрмін, або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Калі дзеянні асоб, указаных у другой частцы гэтага артыкула, і самі асобы, якія іх учынілі, не маюць вялікай грамадскай небяспекі, да іх могуць быць прыменены меры грамадскага ўздзеяння.

Артыкул 223. **Выраб або збыт парнаграфічных прадметаў**

Выраб, распаўсюджанне або рэкламаванне парнаграфічных твораў, друкаваных выданняў, адбіткаў або іншых прадметаў парнаграфічнага характару, а таксама гандаль імі або хаванне з мэтай іх продажу ці распаўсюджання —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або штрафам да ста рублёў з канфіскацыяй парнаграфічных прадметаў і сродкаў іх вырабу.

Артыкул 224. **Насмяянне з магілы**

Насмяянне з магілы, а таксама крадзеж прадметаў, якія знаходзяцца ў магіле ці на магіле,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года.

Артыкул 225. **Наўмыснае знішчэнне, разбурэнне або псаванне помнікаў культуры**

Наўмыснае знішчэнне, разбурэнне або псаванне помнікаў культуры ці прыродных аб'ектаў, узятых пад ахову дзяржавы,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух год або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або штрафам да ста рублёў.

РАЗДЗЕЛ 16

ВОІНСКІЯ ЗЛАЧЫНСТВЫ

Артыкул 226. **Паняцце воінскага злачынства**

Воінскімі злачынствамі прызнаюцца прадугледжаныя гэтым Кодэксам злачынствы супраць устаноўленага парадку нясення воінскай службы, учыненыя ваеннаслужачымі, а таксама ваеннаабавязанымі ў час праходжання імі вучэбных збораў.

Па адпаведных артыкулах гэтага Кодэкса нясуць адказнасць за злачынствы супраць устаноўленага для іх парадку нясення службы асобы афіцэрскага, сержанцкага і радавога саставу органаў дзяржаўнай бяспекі, а таксама асобы, адносна якіх ёсць спецыяльнае ўказанне ў заканадаўстве Саюза ССР.

Саўдзел у воінскіх злачынствах асоб, не памянёных у гэтым артыкуле, выклікае адказнасць па адпаведных артыкулах гэтага Кодэкса.

Артыкул 227. **Непадпарадкаванне**

а) Непадпарадкаванне, гэта значыць адкрытая адмова ад выканання загаду начальніка, а таксама іншае наўмыснае невыкананне загаду —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да пяці год.

б) Тое ж дзеянне, учыненае групай асоб або выклікаўшае цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

в) Непадпарадкаванне, учыненае ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы, —

караецца смерцю або пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год.

Артыкул 228. **Невыкананне загаду**

а) Невыкананне загаду начальніка, учыненае пры адсутнасці прыкмет, указаных у пункце «а» артыкула 227 гэтага Кодэкса,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох месяцаў да трох год.

б) Тое ж дзеянне пры наяўнасці змякчаючых акалічнасцей —

выклікае прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

в) Дзеянне, прадугледжанае пунктам «а» гэтага артыкула, учыненае ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 229. **Супраціўленне начальніку або прымушэнне яго да парушэння службовых абавязкаў**

а) Супраціўленне начальніку, а таксама іншай асобе, якая выконвае ўскладзеныя на яе абавязкі па ваеннай службе, або

прымушэнне яе да парушэння гэтых абавязкаў —
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да пяці год.

б) Тыя ж дзеянні, учыненыя групай асоб або з ужываннем зброі, або выклікаўшыя цяжкія вынікі,—
караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

в) Дзеянні, прадугледжаныя пунктам «б» гэтага артыкула, калі яны звязаны з наўмысным забойствам начальніка або іншай асобы, якая выконвае абавязкі па ваеннай службе, або былі ўчынены ў ваенны час ці ў баявой абстаноўцы,—
караюцца смерцю або пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да пятнаццаці год.

Артыкул 230. **Пагроза начальніку**

а) Пагроза забойствам, нанясеннем цялесных пашкоджанняў або нанясеннем пабояў начальніку ў сувязі з выкананнем ім абавязкаў па ваеннай службе —
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох месяцаў да трох год.

б) Тое ж дзеянне пры змякчаючых акалічнасцях —
выклікае прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

в) Дзеянне, прадугледжанае пунктам «а» гэтага артыкула, учыненае ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы,—
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 231. **Насільныя дзеянні ў адносінах да начальніка**

а) Нанясенне цялесных пашкоджанняў або пабояў начальніку ў сувязі з выкананнем ім абавязкаў па ваеннай службе —
караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да дзесяці год.

б) Тыя ж дзеянні, учыненыя ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы, калі яны выклікалі цяжкія вынікі,—
караюцца смерцю або пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да пятнаццаці год.

Артыкул 232. **Знявага падначаленым начальніка і начальнікам падначаленага**

а) Знявага на словах або ненасільным дзеяннем падначаленым начальніка або малодшым старшага, а таксама началь-

нікам падначаленага або старшым малодшага пры выкананні хоць бы адным з іх абавязкаў па ваеннай службе—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да шасці месяцаў.

б) Тыя ж дзеянні пры змякчаючых акалічнасцях —

выклікаюць прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

в) Знявага насільным дзеяннем, нанесеная пры ўмовах, указаных у пункце «а» гэтага артыкула,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад шасці месяцаў да пяці год.

Артыкул 233. **Знявага насільным дзеяннем адным ваеннаслужачым другога пры адсутнасці паміж імі адносін падначаленасці або старшынства**

а) Знявага насільным дзеяннем адным ваеннаслужачым другога, калі яны не знаходзяцца паміж сабой у адносінах падначаленасці або старшынства і калі хоць бы адзін з іх знаходзіўся пры выкананні абавязкаў па ваеннай службе,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох месяцаў да аднаго года.

б) Тое ж дзеянне пры змякчаючых акалічнасцях —

выклікае прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

Артыкул 234. **Самавольная адлучка**

а) Самавольная адлучка з часці або з месца службы ваеннаслужачага тэрміновай службы, а таксама няяўка яго ў тэрмін без уважлівых прычын на службу пры звальненні з часці, пры назначэнні, пераводзе, з камандзіроўкі, з водпуску або з лячэбнай установы працягласцю звыш адных сутак, але не больш трох сутак, або хоць і менш сутак, але ўчыненая паўторна на працягу трох месяцаў,—

караецца накіраваннем у дысцыплінарны батальён на тэрмін ад трох месяцаў да двух год.

б) Тыя ж дзеянні, учыненыя ў ваенны час,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да дзесяці год.

в) Дзеянні, прадугледжаныя пунктам «а» гэтага артыкула, учыненыя ваеннаслужачым, які адбывае пакаранне ў дысцыплінарным батальёне,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год.

Артыкул 235. **Самавольнае пакіданне часці або месца службы**

а) Самавольнае пакіданне часці або месца службы ваеннаслужачым тэрміновай службы, а таксама няяўка яго ў тэрмін без уважлівых прычын на службу пры звальненні з часці, пры назначэнні, пераводзе, з камандзіроўкі, з водпуску або з лячэбнай установы працягласцю звыш трох сутак —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да пяці год.

б) Тыя ж дзеянні, учыненыя ў ваенны час,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год.

в) Самавольнае пакіданне часці або месца службы асобай афіцэрскага саставу або ваеннаслужачым звыштэрміновай службы, а таксама няяўка яго ў тэрмін на службу без уважлівых прычын працягласцю звыш дзесяці сутак —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да пяці год.

г) Дзеянні, прадугледжаныя пунктам «в» гэтага артыкула, учыненыя ў ваенны час, калі самавольная адсутнасць працягвалася звыш адных сутак,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год.

Артыкул 236. **Дэзерцірства**

а) Дэзерцірства, гэта значыць пакіданне воінскай часці або месца службы з мэтай ухіліцца ад ваеннай службы, а таксама няяўка з той жа мэтай на службу пры назначэнні, пераводзе, з камандзіроўкі, з водпуску або з лячэбнай установы, учыненае ваеннаслужачым тэрміновай службы,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да сямі год.

б) Тыя ж дзеянні, учыненыя ў ваенны час, —

караюцца смерцю або пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год.

в) Дэзерцірства, учыненае асобай афіцэрскага саставу або ваеннаслужачым звыштэрміновай службы,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да сямі год.

г) Тое ж дзеянне, учыненае ў ваенны час,—

караецца смерцю або пазбаўленнем волі на тэрмін ад сямі да дзесяці год.

Артыкул 237. **Самавольнае пакіданне часці ў баявой абстаноўцы**

Самавольнае пакіданне часці або месца службы ў баявой абстаноўцы, незалежна ад працягласці, —

караецца смерцю або пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 238. **Ухіленне ад воінскай службы шляхам самакалецтва або іншым спосабам**

а) Ухіленне ваеннаслужачага ад нясення абавязкаў ваеннай службы шляхам нанясення сабе якога-небудзь пашкоджання (самакалецтва) або шляхам сімуляцыі хваробы, падлогу дакументаў або іншага падману, а таксама адмова ад нясення абавязкаў ваеннай службы —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да сямі год.

б) Тыя ж дзеянні, учыненыя ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы,—

караюцца смерцю або пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год.

Артыкул 239. **Праматанне або страта ваеннай маёмасці**

а) Продаж, залог або перадача ў карыстанне ваеннаслужачым тэрміновай службы выдадзеных яму для асабістага карыстання прадметаў абмундзіравання або амуніцыі (праматанне), а таксама страта або псаванне гэтых прадметаў у выніку парушэння правіл іх зберажэння —

караюцца накіраваннем у дысцыплінарны батальён на тэрмін ад трох месяцаў да аднаго года.

б) Тыя ж дзеянні пры змякчаючых акалічнасцях —

выклікаюць прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

в) Дзеянні, прадугледжаныя пунктам «а» гэтага артыкула, учыненыя ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да пяці год.

г) Страта або псаванне дaвераных для службовага карыстання зброі, боепрыпасаў, сродкаў перамяшчэння, прадметаў тэхнічнага забеспячэння або іншай ваеннай маёмасці ў выніку парушэння правіл іх зберажэння,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год.

д) Дзеянні, прадугледжаныя пунктам «г» гэтага артыкула, учыненыя ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да сямі год.

Артыкул 240. Наўмыснае знішчэнне або пашкоджанне ваеннай маёмасці

а) Наўмыснае знішчэнне або пашкоджанне зброі, боепрыпасаў, сродкаў перамяшчэння, ваеннай тэхнікі або іншай ваеннай маёмасці пры адсутнасці прыкмет асабліва небяспечнага дзяржаўнага злачынства—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да пяці год.

б) Тое ж дзеянне, калі яно выклікала цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

в) Дзеянне, прадугледжанае пунктам «б» гэтага артыкула, учыненае ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год або смерцю.

Артыкул 241. Парушэнне правіл ваджэння або эксплуатацыі машын

Парушэнне правіл ваджэння або эксплуатацыі баявой, спецыяльнай ці транспартнай машыны, выклікаўшае няшчасныя выпадкі з людзьмі або іншыя цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да дзесяці год.

Артыкул 242. Парушэнне правіл палётаў або падрыхтоўкі да іх

Парушэнне правіл палётаў або падрыхтоўкі да іх, якое выклікала катастрофу ці іншыя цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 243. Парушэнне правіл караблеваджэння

Парушэнне правіл караблеваджэння, выклікаўшае гібель або сур'ёзныя пашкоджанні карабля, чалавечыя ахвяры ці іншыя цяжкія вынікі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 244. Парушэнне статутных правіл каравульнай службы

а) Парушэнне статутных правіл каравульнай (вахтавай) або канвойнай службы і выдадзеных у развіццё гэтых правіл загадаў і распараджэнняў —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да шасці месяцаў.

б) Тое ж дзеянне пры змякчаючых акалічнасцях —

выклікае прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

в) Парушэнне статутных правіл каравульнай (вахтавай) службы, учыненае ў каравулах пры складах зброі і боепрыпасаў, а таксама ў іншых каравулах і на пастах па ахове аб'ектаў, якія маюць асабліва важнае дзяржаўнае і ваеннае значэнне,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад шасці месяцаў да трох год.

г) Дзеянне, прадугледжанае пунктам «в» гэтага артыкула, учыненае ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да сямі год.

д) Парушэнне статутных правіл каравульнай (вахтавай) або канвойнай службы, якое суправаджалася наступленнем шкодных вынікаў, для папярэджання якіх устаноўлен дадзены каравул ці канвой, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да дзесяці год.

е) Дзеянне, прадугледжанае пунктам «д» гэтага артыкула, учыненае ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год або смерцю.

Артыкул 245. Парушэнне правіл нясення пагранічнай службы

а) Парушэнне правіл нясення пагранічнай службы асобай, якая ўваходзіць у склад нарада па ахове дзяржаўнай граніцы СССР, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год.

б) Тое ж дзеянне пры змякчаючых акалічнасцях —

выклікае прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

в) Дзеянне, прадугледжанае пунктам «а» гэтага артыкула, выклікаўшае цяжкія вынікі, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

Артыкул 246. **Парушэнне правіл нясення службы на радыётэхнічных пастах і ў дзяжурных падраздзяленнях**

а) Парушэнне правіл нясення службы на радыётэхнічных пастах, у дзяжурных падраздзяленнях і іншых аб'ектах, прызначаных для прадухілення парушэння паветранай ці марской прасторы СССР, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да пяці год.

б) Тое ж дзеянне пры змякчаючых акалічнасцях —

выклікае прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

в) Дзеянне, прадугледжанае пунктам «а» гэтага артыкула, выклікаўшае цяжкія вынікі, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

г) Дзеянні, прадугледжаныя пунктамі «а» і «в» гэтага артыкула, учыненыя ў ваенны час, —

караюцца смерцю або пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да пятнаццаці год.

Артыкул 247. **Парушэнне статутных правіл унутранай службы**

а) Парушэнне асобай, якая ўваходзіць у сутачны нарад часці (апрача каравула і вахты), статутных правіл унутранай службы —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да шасці месяцаў.

б) Тое ж дзеянне пры змякчаючых акалічнасцях —

выклікае прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

в) Дзеянне, прадугледжанае пунктам «а» гэтага артыкула, калі яно выклікала шкодныя вынікі, папярэджанне якіх уваходзіла ў абавязак данай асобы,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад шасці месяцаў да двух год.

г) Дзеянне, прадугледжанае пунктам «в» гэтага артыкула, учыненае ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да пяці год.

Артыкул 248. **Разгалашэнне ваеннай тайны або страта дакументаў, якія маюць ваенную тайну**

а) Разгалашэнне звестак ваеннага характару, якія складаюць дзяржаўную тайну, пры адсутнасці прыкмет здрады радзіме,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да пяці год.

б) Страта дакументаў, у якіх ёсць звесткі ваеннага характару, што складаюць дзяржаўную тайну, або прадметаў, звесткі аб якіх складаюць дзяржаўную тайну, асобай, якой гэтыя дакументы або прадметы былі даверанры, калі страта з'явілася вынікам парушэння ўстаноўленых правіл абыходжання з указанымі дакументамі ці прадметамі,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год.

в) Дзеянні, прадугледжаныя пунктамі «а» і «б» гэтага артыкула, калі яны выклікалі цяжкія вынікі,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год.

г) Разгалашэнне ваенных звестак, якія не падлягаюць агалашэнню, але не з'яўляюцца дзяржаўнай тайнай,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох месяцаў да аднаго года.

д) Дзеянне, прадугледжанае пунктам «г» гэтага артыкула, пры змякчаючых акалічнасцях —

выклікае прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

Артыкул 249. **Злоўжыванне ўладай, перавышэнне ўлады і нядбайныя адносіны да службы**

а) Злоўжыванне начальніка або службовай асобы ўладай ці службовым становішчам, бяздзейнасць або перавышэнне ўлады, а таксама нядбайныя адносіны да службы, калі гэтыя дзеянні ўчыняліся сістэматычна або з карыслівых намераў, або іншай асабістай зацікаўленасці, а таксама калі яны прынеслі істотную шкоду,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад шасці месяцаў да дзесяці год.

б) Тыя ж дзеянні пры змякчаючых акалічнасцях —

выклікаюць прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

в) Дзеянні, прадугледжаныя пунктам «а» гэтага артыкула, учыненыя ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год або смерцю.

Артыкул 250. Здача або пакіданне праціўніку сродкаў вядзення вайны

Здача праціўніку начальнікам давераных яму ваенных сіл, а таксама не выклікане баявой абстаноўкай пакіданне праціўніку ўмацаванняў, баявой тэхнікі і іншых сродкаў вядзення вайны, калі ўказаныя дзеянні ўчынены не з мэтай садзейнічання ворагу,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год або смерцю.

Артыкул 251. Пакіданне гінучага ваеннага карабля

а) Пакіданне гінучага ваеннага карабля камандзірам, які не выканаў да канца сваіх службовых абавязкаў, а таксама асобай са складу каманды карабля без адпаведнага на тое распараджэння камандзіра —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да дзесяці год.

б) Тое ж дзеянне, учыненае ў ваенны час або ў баявой абстаноўцы,—

караецца смерцю або пазбаўленнем волі на тэрмін ад дзесяці да пятнаццаці год.

Артыкул 252. Самавольнае пакіданне поля бітвы або адмова дзейнічаць зброяй

Самавольнае пакіданне поля бітвы ў час бою або адмова ў час бою дзейнічаць зброяй —

караецца смерцю або пазбаўленнем волі тэрмінам на пятнаццаць год.

Артыкул 253. Добраахвотная здача ў палон

Добраахвотная здача ў палон па баязлівасці ці маладушнасці —

караецца смерцю або пазбаўленнем волі тэрмінам на пятнаццаць год.

Артыкул 254. Злачынныя дзеянні ваеннаслужачага, які знаходзіцца ў палоне

а) Добраахвотны ўдзел ваеннаслужачага, які знаходзіцца ў палоне, у работах, што маюць ваеннае значэнне, або ў іншых

мерапрыемствах, якія заведама могуць нанесці шкоду Савецкаму Саюзу ці саюзным з ім дзяржавам, пры адсутнасці прыкмет здрады радзіме,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

б) Насілле над іншымі ваеннапалоннымі або жорсткае абыходжанне з імі з боку ваеннапалоннага, які знаходзіцца на становішчы старшага,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год.

в) Учыненне ваеннаслужачым, які знаходзіцца ў палоне, дзеянняў, накіраваных на шкоду іншым ваеннапалонным, з карыслівых матываў або з мэтай забеспячэння спагадлівых да сябе адносін з боку праціўніка,—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год.

Артыкул 255. **Марадзёрства**

Крадзеж на полі бітвы рэчаў, якія знаходзяцца пры забітых і раненых (марадзёрства),—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год або смерцю.

Артыкул 256. **Насілле над насельніцтвам у раёне ваенных дзеянняў**

Разбой, процізаконнае знішчэнне маёмасці, насілле, а таксама процізаконнае адабранне маёмасці пад выглядам ваеннай неабходнасці, якія ўчыняюцца ў адносінах да насельніцтва ў раёне ваенных дзеянняў,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да дзесяці год або смерцю.

Артыкул 257. **Дрэннае абыходжанне з ваеннапалоннымі**

а) Дрэннае абыходжанне з ваеннапалоннымі, якое мела месца неаднаразова, або звязанае з асаблівай жорсткасцю, або накіраванае супраць хворых і раненых, а таксама неахайнае выкананне абавязкаў у адносінах да хворых і раненых асобамі, на якіх ускладзены лячэнне іх і апека аб іх, пры адсутнасці прыкмет больш цяжкага злачынства,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад аднаго да трох год.

б) Дрэннае абыходжанне з ваеннапалоннымі без указаных абцяжваючых акалічнасцей —

выклікае прымяненне правіл Дысцыплінарнага статута Узброеных Сіл Саюза ССР.

Артыкул 258. **Незаконнае нашэнне знакаў Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца і злоўжыванне імі**

Нашэнне ў раёне ваенных дзеянняў знакаў Чырвонага Крыжа або Чырвонага Паўмесяца асобамі, якія не маюць на тое права, а таксама злоўжыванне ў ваенны час флагамі або знакамі Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца, або афарбоўкай, прысвоенай транспартным сродкам санітарнай эвакуацыі,—

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох месяцаў да аднаго года.

Дадатак

ПЕРАЛІК

маёмасці, якая не падлягае канфіскацыі па прыгавору суда

Канфіскацыі не падлягаюць наступныя віды маёмасці і прадметы, якія належаць асуджанаму на правах асабістай уласнасці або з'яўляюцца яго часткай у агульнай уласнасці, неабходныя для асуджанага і асоб, што знаходзяцца на яго ўтрыманні.

1. Жылы дом з гаспадарчымі будынкамі або асобныя яго часткі — у асоб, асноўным заняткам якіх з'яўляецца сельская гаспадарка, калі асуджаны і яго сям'я пастаянна ў ім жывуць.

2. У асоб, асноўным заняткам якіх з'яўляецца сельская гаспадарка,— адзіная карова, пры адсутнасці каровы — адзіная цялушка; у гаспадарках, якія не маюць ні каровы, ні цялушкі,— адзіная каза, авечка або свіння; у калгаснікаў, апрача таго, авечкі, козы і свінні ў межах палавіннай нормы, устаноўленай для калгаснага двара Статутам сельскагаспадарчай арцелі, а таксама свойская птушка.

3. Корм для жывёлы (калі жывёла не падлягае канфіскацыі), неабходны да збору новых кармоў або да выгану на пашу.

4. У асоб, асноўным заняткам якіх з'яўляецца сельская гаспадарка,— насенне, неабходнае для чарговай сяўбы.

5. Прадметы хатняй абстаноўкі, начынне, адзенне, неабходныя для асуджанага і асоб, якія знаходзяцца на яго ўтрыманні:

а) адзенне — на кожную асобу: адно летняе або асенняе паліто, адно зімовае паліто або кажух, адзін зімовы касцюм (для жанчын дзве зімовыя сукенкі), адзін летні касцюм (для жанчын дзве летнія сукенкі), галаўныя ўборы па аднаму на кожны сезон (для жанчын, апрача таго, дзве летнія хусткі і адна цёплая хустка або шаль), іншае адзенне і галаўныя ўборы, якія доўгі час знаходзіліся ва ўжыванні і не маюць каштоўнасці;

б) абутак, бялізна, пасцельныя рэчы, кухоннае і сталовае начынне, якія знаходзіліся ва ўжыванні (за выключэннем прадметаў, зробленых з каштоўных матэрыялаў, а таксама прадметаў, што маюць мастацкую каштоўнасць);

в) мэбля — па аднаму ложку і крэслу на кожную асобу, адзін стол, адна шафа і адзін куфар на сям'ю;

г) усе дзіцячыя рэчы.

6. Прадукты харчавання ў колькасці, неабходнай для асуджанага і яго сям'і да новага ўраджаю, калі асноўным заняткам асуджанага з'яўляецца сельская гаспадарка, а ў астатніх выпадках — прадукты харчавання і грошы на агульную суму ў размеры месячнай заработнай платы асуджанага, але не менш ста рублёў.

7. Паліва, неабходнае для прыгатавання ежы і ацяплення жылога памяшкання сям'і на працягу ацяпляльнага сезона.

8. Інвентар (у тым ліку дапаможнікі і кнігі), неабходны для працягвання прафесіянальных заняткаў асуджанага, за выключэннем выпадкаў, калі асуджаны прыгаворам суда пазбаўлен права займацца адпаведнай дзейнасцю або калі інвентар выкарыстоўваўся ім для незаконнага занятку промыслам.

9. Паявыя ўзносы ў кааператыўныя арганізацыі, калі асуджаны не выключаецца са складу членаў кааператыва.

10. У выпадку канфіскацыі часткі асуджанага ў агульнай маёмасці сялянскага двара (калгаснага або аднаасобнага) размер часткі вызначаецца пасля выключэння з гэтай маёмасці: жылога дома, у якім жывуць члены двара, з гаспадарчымі будынкамі, насення, неабходнага для чарговай сяўбы, адной каровы, а пры адсутнасці каровы — адной цялушкі (а ў калгасным двары таксама авечак, коз, свіней і свойскай птушкі ў межах палавіннай нормы, устаноўленай Статутам сельскагаспадарчай арцелі) і корму, неабходнага для жывёлы, якая застаецца.

АЛФАВІТНА-ПРАДМЕТНЫ УКАЗАЛЬНІК ДА КРЫМІНАЛЬНАГА КОДЭКСА БССР

А

Абважванне, абмерванне — 153.
Абмундзіраванне — праматанне або страта — 239.
Аблічванне пакупнікоў — 153.
Аборт — незаконнае правядзенне — 114.
Абрады рэлігійныя — 140, 222.
Абцяжваючыя адказнасць акалічнасці — 36, 38; абцяжваючыя акалічнасці пры наўмысным забойстве — 100.
Аварыя — на чыгуначным, водным або паветраным транспарце — 82, 83.
Авіяцыя — парушэнне правіл міжнародных палётаў — 81; парушэнне правіл бяспекі — 82; парушэнне правіл палётаў або падрыхтоўкі да іх — 242.
Агітацыя — антысавецкая — 67; з мэтай узбуджэння расавай або нацыянальнай варожасці — 71.
Агульнанебяспечны спосаб учынення злачынства — 38, 96, 100, 146.
Адваротная сіла закону — 6.
Аддача пад папячыцельства — 57, 59.
Адлучка самавольная — 234.
Адмова — добраахвотная А. ад учынення злачынства — 16; А. ад паручыцельства — 50; А. ад вяртання ў СССР — 61, 86; А. у прыёме на работу жанчын цяжарных і кормячых грудзьмі — 136; А. сведкі ад дачы паказанняў або эксперта ад дачы заключэння — 178; А. ад нясення абавязкаў ваеннай службы — 238; А. у час бою дзейнічаць зброяй — 252.
Адтэрміноўка выканання прыгавору — 44.
Адчужэнне — маёмасці, якая падвергнута вопісу або арышту,— 181.
Азартныя гульні — уцягненне непаўналетніх у злачынную дзейнасць — 205.
Акты грамадзянскага стану — 197.
Акты тэрарыстычныя — 63, 64, 86.
Аліменты — злоснае ўхіленне ад уплаты — 120.
Алкаголікі — 59.
Амуніцыя — праматанне або страта — 239.
Амністыя і памілаванне — 53, 54.
Апарат самагонны — 155.
Апека — злоўжыванне апякунскімі абавязкамі — 122.
Ап'яненне — 12, 38.
Арганізатары злачынства — 17.
Арганізацыі антысавецкія — 69, 86.
Арышт — заведама незаконны — 174.
Асабістая ўласнасць — злачынствы супраць А. у грамадзян — 141—148, 185, 186.

Асабістыя або сямейныя акалічнасці — як змякчаючыя адказнасць акалічнасці — 37.
Асабліва небяспечны рэцыдывіст — 24; прымяненне ўмоўна-датэрміновага вызвалення да А. н. р. — 51.
Атручванні — масавыя — 65, 86.
Аўтамотатранспарт — парушэнне правіл бяспекі руху — 206, 207.
Аўтарскае права — парушэнне А. п. — 138.
Ахова — нядобрасумленныя адносіны да А. дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 98; А. грамадскага парадку — 187; А. дзяржаўнай граніцы — 245.
Ахова працы — 137, 209—211.

Б

Бадзяжніцтва — 204.
Бальніца — змяшчэнне ў псіхіятрычную Б. — 55, 56.
Бандытызм — 74, 86.
Бацькі — злоснае ўхіленне ад уплаты аліментаў або ад утрымання дзяцей — 120; злоснае ўхіленне ад аказання дапамогі Б. — 121.
Бегства — за граніцу — 61, 86; з месца ссылкі — 182; з месца зняволення або з-пад варты — 184.
Бедства грамадскае — 38.
Бездапаможны стан — 38, 115.
Беспарадкі — 76.
Білеты дзяржбанка — падробка — 84.
Білеты праязныя — 157.
Бітва — самавольнае пакіданне поля Б. — 252.
Бланкі — выкраданне, знішчэнне, пашкоджанне або ўтойванне — 191; падробка, выраб або збыт падробленых Б. — 192.
Будаўніцтва — самавольнае — 195; парушэнне будаўнічых санітарных і проціпажарных правіл пры Б. — 210.
Бяспека вытворчасці — парушэнне правіл Б. горных работ — 209; парушэнне правіл Б. на выбухованебяспечных прадпрыемствах, у цэхах—211.
Бяспека руху — парушэнне правіл — 206, 207, 208.

В

Вадаёмы — забруджванне — 218.
Ваеннаабавязаныя — адтэрміноўка прымянення пазбаўлення волі ў ваенны час — 44; ухіленне ад збораў — 199; парушэнне правіл уліку — 200; гл. Воінскія злачынствы.
Ваеннаслужачыя — адтэрміноўка прымянення пазбаўлення волі ў ваенны час — 44; гл. Воінскія злачынствы.
Ваенная служба — ухіленне ад чарговага прызыву — 77; ухіленне ад прызыву па мабілізацыі — 78; пакіданне часці з мэтай ухілення ад В. с. (дэзерцірства) — 236; ухіленне ад В. с. шляхам самакалецтва або іншым спосабам — 238.
Ваенная тайна — выдача В. т. замежнай дзяржаве — 61, 62; разгалашэнне або страта дакументаў, якія ўтрымліваюць В. т., — 248.
Ваенны час — адтэрміноўка выканання прыгавору ваеннаслужачаму або ваеннаабавязанаму — 44; ухіленне ад прызыву ва Узброеныя Сілы — 78; ухіленне ад працоўнай мабілізацыі і ад уплаты падаткаў—79; гл. Воінскія злачынствы.

Вайна — правакацыя В. — 64; прапаганда В. — 68.
Валюта замежная — падробка — 84.
Валютныя аперацыі — парушэнне правіл — 85.
Варожасць — узбуджэнне — 71.
Вахтавая служба — гл. Служба ваенная.
Венерычная хвароба — заражэнне — 113.
Ветэрынарныя правілы — парушэнне — 158.
Віна — 3.
Вобыск — незаконны — 132.
Водны транспарт — парушэнне правіл бяспекі — 82; разбурэнне або пашкоджанне — 83.
Воінскія злачынствы — 226—258.
Воля — гл. Пазбаўленне волі.
Вопіс — растрата, адчужэнне або ўтойванне маёмасці, якая падвяргалася В., — 181.
Выбары — 130, 131.
Выбарчае права — перашкоджанне ажыццяўленню В. п. — 130.
Выбарчыя дакументы — падлог В. д. — 131.
Выбухі — 65, 162.
Вызваленне ад крымінальнай адказнасці і пакарання — 48, 49, 50, 53; умоўна-датэрміновае В. — 51; В. асоб, якія ўчынілі злачынства ва ўзросце да 18 год, — 52.
Вызначэнне — заведама неправасуднае — 173.
Выкананне прыгавору — 44.
Выканаўцы злачынства — 17.
Выкарыстанне — дзяржаўных устаноў у антысавецкіх мэтах — 66, 86; самавольнае В. чужых твораў — 138; В. заведама падложнага дакумента — 192; незаконнае В. знакаў Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца — 258.
Выкраданне — дакументаў — 191; В. дзіцяці — 123.
Вылічэнне тэрмінаў — пакарання — 41; пагашэння судзімасці — 54.
Вымаганне — дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 93; В. хабару — 169, 170; В. асабістай маёмасці — 145.
Вынаходніцтва — парушэнне вынаходніцкіх правоў — 138.
Выпрабавальны тэрмін — 43, 44.
Выпуск —недабраякаснай, нестандартнай або некамплектнай прадукцыі — 149; В. у продаж недабраякасных, нестандартных і некамплектных тавараў — 154; В. у абарачэнне падробленых паштовых марак — 157.
Выраб — антысавецкай літаратуры — 67; В. падробленых грошай або цэнных папер — 84; В. самагону, апаратаў для выпрацоўкі самагону—155; В. падробленых праязных дакументаў — 157; В. падробленых дакументаў, штампаў, пячатак, бланкаў — 192; незаконны В. зброі або выбуховых рэчываў — 213; В. ядавітых або наркатычных рэчываў — 219; В. парнаграфічных прадметаў — 223.
Высылка — 21, 26, 40, 41, 45, 51, 54, 183.
Высяленне — незаконнае — 132.
Выхаваўчыя прымусовыя меры — 10, 60.

Г

Галоўны інжынер — адказнасць за выпуск недабраякаснай прадукцыі—149.
Ганаровае званне — пазбаўленне — 35.

Гандаль — спіртнымі напіткамі — 156; парнаграфічнымі прадметамі — 223.
Гандлёвыя прадпрыемствы — выпуск у продаж недабраякасных, нестандартных і некамплектных тавараў — 154.
Гаспадарчыя злачынствы — 149—165.
Гвалтоўныя дзеянні — у адносінах да начальніка — 231.
Горныя работы — парушэнне правіл бяспекі Г. р. — 209.
Грабеж — раскраданне шляхам Г. дзяржаўнай маёмасці — 10, 24, 88, 185, 186; асабістай маёмасці —10, 24, 142, 185, 186.
Грамадскасць — супраціўленне прадстаўніку Г., які ахоўвае грамадскі парадак, — 187; знявага прадстаўніка Г., які ахоўвае грамадскі парадак, — 188; пагроза або насілле ў адносінах да Г. работніка — 189; хуліганства, звязанае з супраціўленнем прадстаўніку Г., — 201.
Грамадскае бедства — 38.
Грамадскае ганьбаванне — 21, 27, 32, 54.
Грамадская маёмасць — гл. Маёмасць грамадская.
Грамадскія арганізацыі або калектывы працоўных — хадайніцтвы аб уключэнні ў працоўны стаж часу адбывання папраўчых работ — 27; хадайніцтвы аб умоўным асуджэнні і перадачы на перавыхаванне — 43; хадайніцтвы аб скарачэнні выпрабавальнага тэрміну — 43; хадайніцтвы аб перадачы на парукі — 50; хадайніцтвы аб датэрміновым зняцці судзімасці — 54; хадайніцтвы аб прымусовым лячэнні алкаголікаў і наркаманаў — 59; хадайніцтвы аб устанаўленні апекі — 59; перадача непаўналетняга на парукі або пад назіранне Г. а. або К. п. — 60.
Граніца — 61, 80, 245.
Грашовая сістэма — 66, 86.
Грошы — выраб або збыт падробленых Г. — 84.
Група — учыненне злачынства арганізаванай Г. як абцяжваючая акалічнасць — 38.

Д

Давер'е — асоба, узятая на парукі, не апраўдала Д. калектыву — 50; завалоданне дзяржаўнай або грамадскай маёмасцю шляхам злоўжывання Д. — 90, асабістай — 144; нанясенне шляхам злоўжывання Д. маёмаснай страты дзяржаве або грамадскай арганізацыі — 92.
Дазнанне — ілжывыя паказанні на Д. — 177; адмова ад дачы паказанняў на Д. — 178; разгалашэнне даных Д. — 180.
Дакументы — страта Д., якія ўтрымліваюць дзяржаўную тайну, — 73; падлог Д. з мэтай ухілення ад прызыву на ваенную службу — 77; падлог выбарчых Д. — 131; падлог, падробка Д. службовай асобай — 171; выкраданне, знішчэнне, пашкоджанне або ўтойванне Д. — 191; падробка, выраб або збыт падробленых Д. — 192.
Данос — заведама ілжывы — 176.
Дапамога — замежнай дзяржаве ў правядзенні варожай дзейнасці — 61, 86; злоснае ўхіленне ад аказання Д. бацькам — 121; неаказанне Д. асобе, якая знаходзіцца ў небяспецы, — 125; неаказанне Д. хвораму — 126; неаказанне капітанам судна Д. церпячым бедства — 127.
Датэрміновае вызваленне — умоўна-датэрміновае вызваленне — 51; Д. в. ад пакарання да дасягнення васемнаццацігадовага ўзросту — 52; Д. в. ад адбыцця пакарання — 53.
Даўнасць — прыцягнення да крымінальнай адказнасці — 46; выканання абвінаваўчага прыгавору — 47.
Дзеці — злоснае ўхіленне ад уплаты аліментаў або ад утрымання Д. — 120; злоснае ўхіленне ад аказання дапамогі бацькам — 121; выкраданне

або падмен дзіцяці — 123; пакіданне ў небяспецы малалетняга — 125.
Дзіця — выкраданне або падмен — 123.
Дзяжурныя падраздзяленні — гл. Служба ваенная.
Дзяржаўная маёмасць — гл. Маёмасць дзяржаўная.
Дзяржаўная тайна — 61, 62, 72, 73, 248.
Допыт — прымушэнне да дачы паказанняў — 175.
Дробнае раскраданне — дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 94.
Дробнае хуліганства — 201.
Друк — паклёп у Д. — 128; знявага ў Д. — 129.
Душэўнае хваляванне — як змякчаючая акалічнасць — 37; забойства ў стане моцнага Д. х. — 102; нанясенне цялеснага пашкоджання ў стане моцнага Д. х. — 108.
Дыверсія — 65, 86.
Дыпламатычныя прадстаўнікі — 4.
Дырэктар прадпрыемства — адказнасць за выпуск недабраякаснай прадукцыі — 149.
Дысцыплінарны батальён — 21, 40, 41, 45, 51, 54.
Дэзерцірства — 236.

Ж

Жабраванне — 204, 205.
Жанчыны — непрымяненне да цяжарных Ж. пакарання смерцю — 22; ссылкі — 25; непрымяненне да Ж., якія маюць на ўтрыманні дзяцей да васьмігадовага ўзросту, ссылкі — 25; цяжарнасць Ж. як змякчаючая акалічнасць — 37; забойства Ж., якая знаходзіцца ў стане цяжарнасці, — 100; незаконнае правядзенне аборту — 114; згвалтаванне—115, 185, 186; прымушэнне Ж. да ўступлення ў палавую сувязь — 116; адмова ў прыёме на работу Ж. цяжарных і кормячых грудзьмі — 136.
Жыллё — парушэнне недатыкальнасці — 132.

З

Забароненыя промыслы — заняцце — 160.
Забойства — наўмыснае пры абцяжваючых акалічнасцях — 10, 24, 100, 185, 186; наўмыснае З. — 101, 185, 186; учыненае ў стане моцнага душэўнага хвалявання, — 102; З. пры перавышэнні межаў неабходнай абароны — 103; неасцярожнае З. — 104; давядзенне да самагубства — 105; супраціўленне начальніку, звязанае з наўмысным З., — 229.
Забруджванне — вадаёмаў і паветра — 218.
Загад — невыкананне З. начальніка — 227, 228.
Загадчык магазіна — адказнасць за выпуск у продаж недабраякасных тавараў — 154.
Заканадаўства аб працы — парушэнне — 134, 136.
Залежнасць — 37, 38, 105, 116.
Залік — пазбаўлення волі ў тэрміны ўтрымання ў дысцыплінарным батальёне, ссылкі, высылкі і папраўчых работ — 40; З. папярэдняга зняволення ў тэрмін пакарання — 45; З. часу ўжывання прымусовых мер медыцынскага характару ў тэрмін пакарання — 58.
Замах — 15; З. на самагубства — 105.
Заработная плата — размеры ўтрыманняў пры назначэнні папраўчых работ — 27.
Заражэнне — венерычнай хваробай — 113.
Затрыманне — заведама незаконнае — 174.

Захоп — самавольны З. зямлі — 195.
Захоўванне — антысавецкай літаратуры — 67; З. выбуховых рэчываў — 212; З. радыёактыўных рэчываў — 212; З. зброі — 213, 214; З. ядавітых або наркатычных рэчываў — 219; З. парнаграфічных прадметаў — 223.
Зброя — незаконнае нашэнне, захоўванне, выраб або збыт — 213; неахайнае захоўванне агнястрэльнай З. — 214; страта або псаванне З. — 239; наўмыснае знішчэнне або пашкоджанне З. — 240; адмова дзейнічаць З. у час бою — 252.
Збудаванні — разбурэнне, пашкоджанне — 65, 86.
Збыт — падробленых грошай або цэнных папер — 84; З. самагону і апаратаў для яго выпрацоўкі — 155; З. падробленых знакаў паштовай аплаты і праязных білетаў — 157; З. падробленых дакументаў, штампаў, пячатак, бланкаў — 192; З. зброі або выбуховых рэчываў — 213; З. ядавітых або наркатычных рэчываў — 219; З. парнаграфічных прадметаў — 223.
Звальненне — з пасады — 21, 31, 54; незаконнае З. з работы — 134; З. з работы цяжарнай. жанчыны або кормячай маці — 136.
Званне — пазбаўленне ганаровага, воінскага або спецыяльнага З. — 21, 35.
Звесткі — якія з'яўляюцца дзяржаўнай тайнай, — 62, 72, 73; З. ваеннага характару — 248.
Зводніцтва — 221.
Звярыны промысел — незаконнае заняцце — 161.
Згвалтаванне — 24, 115, 185, 186; забойства, звязанае з З., — 100.
Здача — працiўніку сродкаў вядзення вайны — 250; добраахвотная З. у палон — 253.
Здрада радзіме — 61, 86.
Злачынства — паняцце З. — 7.
Злоўжыванне апекунскімі абавязкамі — 122.
Злоўжыванне давер'ем — заўладанне шляхам З. д. дзяржаўнай або грамадскай маёмасцю — 90, асабістай — 144; нанясенне шляхам З. д. маёмаснай страты дзяржаве або грамадскай арганізацыі — 92.
Злоўжыванне знакамі Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца — 258.
Злоўжыванне службовым становішчам — 166; раскраданне шляхам З. с. с. дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 91.
Злоўжыванне ўладай — 166, 249.
Змова — з мэтай захопу ўлады — 61, 86.
Змякчаючыя адказнасць акалічнасці — 36, 37.
Знакі — таварныя — 152; З. Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца — 258.
Знаходка — прысваенне знойдзенай дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 95.
Знішчэнне — дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 96, 97; З. асабістай маёмасці грамадзян — 146, 147; З. дакументаў, штампаў, пячатак, бланкаў — 191; З. помнікаў культуры — 225; З. ваеннай маёмасці — 240.
Знішчэнне маёмасці — гл. Маёмасць.
Знявага — 49, 129, 188, 232, 233.
Знявечанне твару — 106.
Зняважанне — магілы — 224.
Зняцце судзімасці — 54.
Зямля — самавольны захоп З. або мена, або купля-продаж З. — 195.

І

Ілжывае паказанне — 177, 179.
Ілжывы данос — 176.
Ілжывыя дакументы — 171.
Ілжывыя сведкі — 171.
Ілжэсведчанне — 177.
Іншаземныя грамадзяне — 4, 5, 62, 80.

К

Кааператыўная маёмасць — гл. Маёмасць грамадская.
Казначэйскі білет — выраб або збыт К. б. — 84.
Калгасная маёмасць — гл. Маёмасць грамадская.
Калектыў — гл. Грамадскія арганізацыі.
Камерцыйнае пасрэдніцтва — 150.
Камісія па справах непаўналетніх — 10.
Канвойная служба — гл. Служба ваенная.
Каноплі індыйскія — 220.
Кантрабанда — 75.
Канфіскацыя — маёмасці — 21, 34.
Капітан судна — неаказанне дапамогі церпячым бедства — 127.
Карабель — парушэнне правіл караблеваджэння — 243; пакіданне гінучага ваеннага К. — 251.
Каравульная служба — гл. Служба ваенная.
Карыслівасць — як абцяжваючая акалічнасць — 38, 100.
Катаванне — 111.
Крадзеж — дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 10, 24, 87, 94, 185, 186; асабістай маёмасці — 10, 24, 141, 185, 186.
Крайняя неабходнасць — 14.
Крушэнне паяздоў — 82, 83.
Крыніца павышанай небяспекі — 38, 97.

Л

Лес — знішчэнне, пашкоджанне лясных масіваў шляхам падпалу — 97; незаконная парубка Л. — 165.
Лесасплаў — з парушэннем правіл аховы рыбных запасаў — 162.
Літаратура — антысавецкая — 67.
Літаратурныя творы — парушэнне аўтарскіх правоў — 138.
Лячэнне — прымусовае — 11, 55—59; незаконнае — 216.

М

Мабілізацыя — ухіленне ад прызыву па М. — 78; ухіленне ад працоўнай М. — 79.
Магіла — зняважанне М. — 224.
Маёмасць — канфіскацыя М. — 21, 34; М., якая не падлягае канфіскацыі, — гл. Дадатак да КК; растрата, адчужэнне або ўтойванне М., якая падвергнута вопісу або арышту, — 181; набыццё М., заведама здабытай злачынным шляхам,—203; М. ваенная—239, 240; М. дзяржаўная або грамадская — 87—99, 185, 186; М. асабістая — 141—148, 185, 186, 256.
Мак — сяўба опійнага М. — 220.

Малалетнія — 38.
Манета — выраб або збыт падробленых М. — 84.
Марадзёрства — 255.
Маркі паштовыя — падробка — 157.
Масавыя беспарадкі — 76.
Мастацкія творы — парушэнне аўтарскіх правоў — 138.
Махлярства — раскраданне шляхам М. дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 90, 94; крадзеж шляхам М. асабістай маёмасці — 144.
Машыны — парушэнне правіл ваджэння баявых, спецыяльных, транспартных — 241.
Медалі — 35.
Медыцынская дапамога — неаказанне М. д. хвораму — 126
Медыцынскія прымусовыя меры — 11, 55 — 59.
Меры грамадскага ўздзеяння — 49.
Месца ўчынення злачынства — 4, 5.
Міжнародныя палёты — парушэнне правіл М. п. — 81.
Моцнадзеючыя рэчывы — 219.
Мужаложства — 119.
Навуковыя творы — парушэнне аўтарскіх правоў — 138.

Н

Набыццё — маёмасці, здабытай заведама злачынным шляхам, — 203.
Навуковыя творы — парушэнне аўтарскіх правоў — 138.
Намер — 3, 8.
Наркаманы — 59.
Наркотыкі — 219, 220, 221.
Насаджэнні — 164.
Нацыяналізацыя зямлі — парушэнне законаў аб Н. з. — 195.
Нацыянальная варожасць — узбуджэнне — 71.
Начальнік тэхнічнага кантролю — адказнасць за выпуск недабраякаснай прадукцыі — 149.
Неабходная абарона — 13; перавышэнне межаў Н. а. як змякчаючая акалічнасць — 37; забойства пры перавышэнні межаў Н. а. — 103; цялеснае пашкоджанне, нанесенае пры перавышэнні межаў Н. а., — 109.
Неаказанне дапамогі — асобе, якая знаходзіцца ў небяспецы, — 125; хвораму — 126; церпячым бедства — 127.
Неасцярожнасць — 3, 9; знішчэнне або пашкоджанне дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 97; забойства — 104: цялеснае пашкоджанне — 112; знішчэнне або пашкоджанне асабістай маёмасці — 147.
Неахайнасць — захоўвання зброі — 214.
Небяспека — пакіданне ў Н. — 125.
Невыкананне — рашэння суда аб аднаўленні на рабоце — 134; Н. загаду — 227, 228.
Недабраякасная прадукцыя — выпуск Н. п. — 149; выпуск Н. тавараў у продаж — 154.
Неданясенне — 19, 86, 186.
Некамплектная прадукцыя — выпуск Н. п. — 149; выпуск Н. тавараў у продаж — 154.
Немінучая небяспека — гл. Крайняя неабходнасць.
Непадпарадкаванне — 227.
Непаўналетнія — адказнасць Н. — 10; неўжыванне пакарання смерцю да Н. — 22; ужыванне да Н. пазбаўлення волі — 23; неўжыванне ссылкі Н. — 25; неўжыванне высылкі Н. — 26; учыненне злачынства Н.

як змякчаючая акалічнасць — 37; падбухторванне і прыцягненне Н. да ўчынення злачынства — 38; ужыванне да Н. прымусовых мер выхаваўчага характару — 60; згвалтаванне непаўналетняй — 115; распусныя дзеянні ў адносінах да Н. — 118; уцягненне Н. у злачынную дзейнасць — 205.
Несправасудны прыгавор — 173.
Непрацаздольныя — назначэнне папраўчых работ — 27; страта працаздольнасці — 106, 107, 110; злоснае ўхіленне ад утрымання Н. — 120, 121.
Нестандартная прадукцыя — выпуск Н. п. — 149; выпуск тавараў у продаж — 154.
Нізкія пабуджэнні — як абцяжваючыя акалічнасці — 38.
Нядбайнасць — 168, 249.

О

Опій — сяўба опійнага маку — 220.
Ордэны і медалі — пазбаўленне О. і м. — 35.

П

Пабег — з месца ссылкі — 182; П. з месца зняволення або з-пад варты — 184.
Пабоі — 110, 111, 189, 231.
Паветра — забруджванне — 218.
Паветраныя перасоўванні — парушэнне правіл міжнародных палётаў — 81; парушэнне правіл бяспекі — 82.
Павіннасці — ухіленне ад выканання П. у ваенны час — 79.
Пагранічная паласа — парушэнне правіл уезду, пражывання або прапіскі — 193.
Пагранічная служба — гл. Служба ваенная.
Пагроза — 88, 89, 93, 115, 130, 142, 143, 145, 175, 179, 187, 189, 202, 230.
Пагромы — 76.
Падаткі, павіннасці — ухіленне ў ваенны час — 79.
Падбухторванне — 17; П. непаўналетніх да ўчынення злачынстваў — 38.
Падлог дакумента — з мэтай ухіліцца ад прызыву на ваенную службу — 77; П. выбарчых дакументаў — 131; П. д. службовай асобай — 171; П. д. ваеннаслужачым з мэтай ухіліцца ад нясення службы — 238.
Падман — нанясенне шляхам П. маёмаснай страты дзяржаве або грамадскай арганізацыі — 92; перашкоджанне шляхам П. ажыццяўленню выбарчага права — 130; П. пакупнікоў — 153; завалоданне шляхам П. дзяржаўнай або грамадскай маёмасцю — 90; асабістай — 144.
Падмен дзіцяці — 123.
Падпал — 65, 86, 96, 146.
Падробка — грошай, цэнных папер — 84; П. знакаў паштовай аплаты і праязных білетаў — 157; П. дакументаў службовай асобай — 171; П. дакументаў, штампаў, пячатак, бланкаў — 192.
Падрыхтаванне — да злачынства — 15.
Пазбаўленне волі — 21, 23; замена папраўчых работ П. в. — 28; недапушчальнасць замены штрафу П. в. — 30; залік П. в. у тэрміны ўтрымання ў дысцыплінарным батальёне, ссылкі, высылкі і папраўчых работ — 40; вылічэнне тэрмінаў П. в. — 41; умоўнае П. в. — 43; адтэрміноўка выканання прыгавору да П. в. — 44; залік папярэдняга зняволення ў тэрміны П. в. — 45; тэрміны даўнасці прыстасоўна да П. в. — 46, 47; умоўна-датэрміновае вызваленне асуджаных да П. в. — 51; вызваленне асуджанага да П. в., які ўчыніў злачын-

ства ва ўзросце да 18 год, — 52; зняцце судзімасці з асуджаных да П. в. — 54; незаконнае П. в. — 124; пабег з месца П. в. — 184.
Пазбаўленне звання — ганаровага, воінскага або спецыяльнага — 21, 35.
Пазбаўленне права займаць пэўныя пасады — 21, 29, 41, 51, 54.
Пакаранне — агульныя палажэнні — 3, 5, 6, 10, 11, 15, 17, 20 — 35; назначэнне П. і вызваленне ад яго — 36—54.
Пакаранне смерцю — 22, 46, 47.
Пакіданне — падапечных без нагляду і дапамогі — 122; П. у небяспецы — 125; П. без дапамогі — 125, 127; П. праціўніку сродкаў вядзення вайны — 250; П. гінучага ваеннага карабля — 251; самавольнае П. поля бітвы — 252.
Паклёп — 49, 128.
Пакупка — маёмасці, заведама здабытай злачынным шляхам, — 203.
Палавая сувязь — прымушэнне жанчыны да ўступлення ў П. с. — 116.
Палавыя зносіны — з асобай, якая не дасягнула палавой сталасці, — 117; мужчыны з мужчынам — 119.
Палёты — парушэнне правіл — 81, 242.
Палон — добраахвотная здача ў П. — 253; злачынныя дзеянні ваеннаслужачага, які знаходзіцца ў П., — 254; дрэннае абыходжанне з ваеннапалоннымі — 257.
Паляванне — незаконнае — 163.
Памагатыя — 17.
Паперы — падробка цэнных П. — 84, 86; спекуляцыя валютнымі цэннымі П. — 85.
Папраўча-працоўная калонія — 23.
Папраўчыя работы без пазбаўлення волі — 21, 27; вынікі ўхілення ад П. р. — 28; замена штрафу П. р. — 30; замена П. р. утрыманнем на гаўптвахце — 33; складанне П. р. з пазбаўленнем волі — 40; вылічэнне тэрмінаў П. р. — 41; умоўнае неўжыванне П. р. — 43; залік папярэдняга зняволення ў тэрмін П. р. — 45; умоўна-датэрміновае вызваленне ад П. р. — 51; вызваленне ад П. р. асоб, якія ўчынілі злачынства ва ўзросце да 18 год, — 52; пагашэнне судзімасці асуджаных да П. р. — 54.
Папярэдняе зняволенне — залік П. з. у тэрмін пакарання — 45.
Папярэдняе следства — разгалашэнне даных П. с. — 180.
Папячыцельства — 57, 59.
Паразітычнае існаванне — выкарыстанне непаўналетніх для П. і. — 205.
Парнаграфія — выраб і збыт П. прадметаў — 223.
Парубка лесу — 165.
Парукі — перадача вінаватага на П. — 50; учыненне ўзятым на П. новага злачынства — 38; перадача на П. непаўналетняга — 60.
Пасада — пазбаўленне права займаць пэўныя П. — 21, 29, 41, 51, 54; звальненне з П. — 21, 31, 54.
Пасевы — опійнага маку або індыйскіх канапель — 220; патрава П. — 164.
Пасрэдніцтва — камерцыйнае — 150; хабарніцтва — 170.
Пастанова — заведама неправасудная — 173.
Патрава — пасеваў — 164.
Паўторнасць злачынстваў — 87, 141.
Пацярпеўшы —ілжывае паказанне П. — 177; адмова ад дачы паказанняў П. — 178; прымушэнне П. да дачы ілжывых паказанняў — 179.
Пашкоджанне — узрывам прадпрыемстваў, збудаванняў, шляхоў зносін — 65, 86; П. шляхоў зносін і транспартных сродкаў — 83; П. дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 96, 97; П. асабістай маёмасці грамадзян — 146, 147; П. дакументаў, штампаў, пячатак, бланкаў — 191; П. ваеннай маёмасці — 240.

Пашпарт — выезд і ўезд у СССР без устаноўленага П. — 80; выкраданне ў грамадзян П. — 191; парушэнне пашпартных правілаў — 194.
Паштовыя маркі — падробка — 157.
Перавышэнне абароны — гл. Неабходная абарона.
Перавышэнне ўлады — 167, 249.
Перакладчык — заведама няправільны пераклад — 177.
Перапіска — парушэнне тайны П.— 135.
Пераход — на бок ворага — 61, 86; дзяржаўнай граніцы незаконны — 80.
Перашкоджанне — ажыццяўленню выбарчых правоў — 130; П. законнай дзейнасці прафсаюзаў — 133; П. выкананню рэлігійных абрадаў — 140.
Подкуп — перашкоджанне шляхам П. ажыццяўленню выбарчага права — 130; П. сведкі, пацярпеўшага, эксперта — 179.
Полеахоўныя насаджэнні — 164.
Помнікі культуры — знішчэнне, разбурэнне або псаванне — 225.
Поўная адсутнасць памяці — 11.
Правасуддзе — злачынствы супраць П. — 172—186.
Прадпрыемствы — разбурэнне, пашкоджанне — 65, 86; П. выбухованебяспечныя—211; выпуск прамысловым П. недабраякаснай прадукцыі—149
Прадукцыя — выпуск недабраякаснай, нестандартнай або некамлектнай П. — 149.
Праматанне — ваеннай маёмасці — 239.
Прамысловасць — падрыў — 66, 86.
Прапаганда — антысавецкая — 67; вайны — 68; з мэтай нацыянальнай варожасці — 71; рэлігійная — 222.
Прапіска — парушэнне правіл П. у пагранічнай паласе — 193; парушэнне правіл П. — 194.
Прастытуцыя — уцягненне непаўналетніх у заняткі П. — 205.
Прафсаюзы — парушэнне законных правоў — 133.
Праца — парушэнне правіл аховы П. — 137.
Працаздольнасць — стойкая страта — 106, 107, 110.
Працаўладкаванне — ссыльных — 25.
Працоўная дысцыпліна — парушэнне П. д. на транспарце — 82, 206.
Працоўная калонія для непаўналетніх — 23.
Працоўны стаж — незалік у П. с. часу адбывання папраўчых работ — 27.
Промысел — заняткі забароненым П. — 160; незаконныя заняткі рыбным і іншым водным здабываючым П. — 161.
Проціпажарныя правілы — парушэнне — 210.
Прыватнапрадпрыймальніцкая дзейнасць — 150.
Прыгавор — адтэрміноўка выканання — 44; даўнасць П. — 47; вынясенне заведама неправасуднага П. — 173.
Прыём на работу — адмова ў П. на работу цяжарнай жанчыны або кормячай маці — 136.
Прымусовыя меры — выхаваўчага характару — 10, 60; медыцынскага характару — 11, 55, 59.
Прымушэнне — учыненне злачынства пад уплывам П. як змякчаючая акалічнасць — 37; П. жанчыны да ўступлення ў палавую сувязь — 116; П. да сааўтарства — 138; П. да дачы паказанняў — 175; П. прадстаўніка ўлады да выканання незаконных дзеянняў — 187; П. начальніка да парушэння службовых абавязкаў — 229.
Прысваенне — даверанай дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 91, 94; П. знойдзенай дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 95; П. аўтарства — 138; П. улады — 190.
Прытоны — утрыманне — 221.

Прыцягненне да крымінальнай адказнасці — заведама невінаватага — 172.
Псаванне — помнікаў культуры — 225.
Псіхічнахворыя — 11, 55—58.
Псіхічная хвароба — 11, 55 — 58, 106.
Пячаткі — выкраданне, знішчэнне, пашкоджанне або ўтойванне — 191; падробка, выраб або збыт падробленых П. — 192.

Р

Радыёактыўныя рэчывы — 212.
Радыётэхнічныя пасты — гл. Служба ваенная.
Разбой — з мэтай завалодання дзяржаўнай або грамадскай маёмасцю — 10, 24, 89, 185, 186; з мэтай завалодання асабістай маёмасцю — 10, 24, 143, 185, 186; Р. у адносінах да насельніцтва ў раёне ваенных дзеянняў — 256.
Разбурэнне — прадпрыемстваў, збудаванняў, шляхоў зносін — 65, 86; помнікаў культуры — 225.
Разгалашэнне — дзяржаўнай тайны — 72; ваеннай тайны — 248; Р. даных папярэдняга следства або дазнання — 180.
Раненыя — дрэннае абыходжанне з Р. ваеннапалоннымі — 257.
Раскаянне — 37, 50.
Раскраданне — дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 87—91, 94, 99; асабістай маёмасці грамадзян — 141—144; дакументаў — 191.
Расліны — парушэнне правіл, устаноўленых для барацьбы з хваробамі і шкоднікамі Р., — 159.
Распаўсюджванне — антысавецкай літаратуры — 67; парнаграфічных прадметаў — 223.
Распусныя дзеянні — 118.
Растрата — дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 91, 94; Р. маёмасці, якая падвергнута вопісу або арышту, — 181.
Раўнапраўе — парушэнне нацыянальнага і расавага Р. — 71.
Рашэнне — заведама неправасуднае — 173.
Рыба — незаконныя заняткі рыбным промыслам — 161; парушэнне правіл аховы рыбных запасаў — 162.
Рэкламаванне — парнаграфічных прадметаў — 223.
Рэлігія — аддзяленне царквы ад дзяржавы — 139; Р. веравучэнні — 222; Р. абрады — 140.
Рэчывы — радыёактыўныя — 212; выбуховыя — 212, 213; лёгкія на загаранне або едкія — 215; моцнадзеючыя, ядавітыя або наркатычныя—219.

С

Сааўтарства — прымушэнне да С. — 138.
Савецкая Армія — гл. Воінскія злачынствы.
Самавольная адлучка — 234.
Самавольнае будаўніцтва — 195; С. захоп зямлі — 195.
Самавольнае пакіданне — месца высылкі — 183; С. п. часці або месца службы — 235; С. п. часці ў баявой абстаноўцы — 237; С. п. поля бітвы — 252.
Самавольнае прысваенне — звання або ўлады службовай асобы — 190.
Самагон — 155.
Самагубства — давядзенне да С. — 105.
Самаўпраўства — 196.
Санітарныя правілы — парушэнне — 210.
Састарэлыя — 38.

Саўдзел — 17, 226.
Сведкі — дача заведама ілжывых паказанняў — 177; адмова або ўхіленне С. ад дачы паказанняў — 178; прымушэнне С. да дачы ілжывых паказанняў — 179.
Сельская гаспадарка — падрыў — 66, 86.
Сімуляцыя хваробы — з мэтай ухілення ад прызыву на ваенную службу — 77; С. х. ваеннаслужачым з мэтай ухіліцца ад нясення службы — 238.
Складанне пакаранняў — 39, 40, 43, 51.
Скупка — маёмасці, заведама здабытай злачынным шляхам, — 203.
Следства — заведама ілжывыя паказанні — 177; адмова або ўхіленне сведкі або пацярпеўшага ад дачы паказанняў — 178; разгалашэнне даных папярэдняга С. — 180.
Служба ваенная — парушэнне статутных правіл каравульнай (вахтавай) або канвойнай С. — 244; парушэнне правіл нясення пагранічнай С. — 245; парушэнне правіл нясення С. на радыётэхнічных пастах і ў дзяжурных падраздзяленнях — 246; парушэнне статутных правіл унутранай С. — 247; нядбайныя адносіны да С. — 249.
Службовая асоба — злоўжыванне службовым становішчам з мэтай раскрадання дзяржаўнай або грамадскай маёмасці — 91, 94; падлог выбарчых дакументаў — 131; парушэнне С. а. заканадаўства аб працы — 134, 136; парушэнне С. а. правіл аховы працы — 137; пяняцце С. а. — 166; злоўжыванне ўладай — 166; перавышэнне ўлады — 167; нядбайнасць — 168; атрыманне хабару — 169; падлог — 171; пагроза або насілле ў адносінах да С. а. — 189; прысваенне ўлады С. а. — 190.
Службовыя злачынствы — 166—171.
Спекуляцыя — 151.
Ссылка — 21, 25, 40, 41, 45, 51, 54, 182.
Стаж працоўны — гл. Працоўны стаж.
Стандарт — выпуск нестандартнай прадукцыі — 149; выпуск і продаж нестандартных тавараў — 154.
Страта — дакументаў, у якіх ёсць дзяржаўная тайна, — 73; С. ваеннай маёмасці — 239; С. дакументаў, у якіх ёсць ваенная тайна, — 248.
Сувязь — 65, 86.
Суддзя — вынясенне заведама неправасуднага прыгавору — 173.
Судзімасць — пагашэнне — 54.
Судна — наўмыснае разбурэнне, пашкоджанне — 83; неаказанне капітанам С. дапамогі церпячым бедства — 127.
Суднаходства — парушэнне правіл бяспекі — 82.
Сукупнасць — злачынстваў — 39; С. пакаранняў — 40.
Супраціўленне — прадстаўніку ўлады або прадстаўніку грамадскасці — 187; хуліганства, звязанае з С. прадстаўніку ўлады або грамадскасці,— 201; С. начальніку — 229.

Т

Таварныя знакі — незаконнае карыстанне чужымі Т. з. — 152.
Тавары — выпуск у продаж недабраякасных, нестандартных і некамплектных Т. — 154.
Таварыскі суд — 49, 59.
Тайна ваенная — 248.
Тайна галасавання — парушэнне Т. г. — 131.
Тайна дзяржаўная — 62, 72, 73.
Тайна перапіскі — парушэнне Т. п. — 135.

Транспарт — 65, 66, 82, 83, 206, 207, 208.
Турма — 23.
Тэрарыстычныя акты — 63, 64, 86.
Тэрмін — пазбаўлення волі — 23; ссылкі — 25; высылкі — 26; папраўчых работ — 27; пазбаўлення права займаць пэўныя пасады — 29; накіраванне ў дысцыплінарны батальён — 33; агульны Т. пры складанні пакаранняў — 40; парадак вызначэння Т. пакарання — 41; выпрабавальны Т. пры ўмоўным асуджэнні —43; залік Т. папярэдняга зняволення ў Т. пакарання — 45; Т. даўнасці — 46, 47; Т. паручыцельства — 50; Т. пагашэння судзімасці — 54; залік у Т. пакарання часу ўжывання прымусовых мер медыцынскага характару — 58.
Тэхніка бяспекі — парушэнне правіл — 137.

У

Уезд і выезд — незаконны ўезд і выезд за граніцу — 80; парушэнне правіл уезду ў пагранічную паласу — 193.
Укрывальніцтва — 18, 185.
Улада — злоўжыванне — 166; перавышэнне —167; супраціўленне прадстаўніку У. — 187; зняважанне прадстаўніка У. — 188; самавольнае прысваенне У. — 190; хуліганства, звязанае з супраціўленнем прадстаўніку У., — 201.
Улёт і вылет — у СССР або з СССР процізаконны — 81.
Улік — парушэнне правіл У. ваеннаабавязаных — 200.
Умоўна-датэрміновае вызваленне — 51, 52, 54.
Умоўнае асуджэнне — 43, 54.
Унутраная служба — гл. Служба ваенная.
Урач — незаконнае правядзенне аборта — 114.
Утойванне — забойства з мэтай У. іншага злачынства — 100; У. маёмасці, якая падвергнута вопісу або арышту, — 181; У. дакументаў, штампаў, бланкаў — 191; У. акалічнасцей, якія перашкаджаюць уступленню ў шлюб, — 197.
Утрыманне — прытонаў — 221.
Ухіленне — ад папраўчых работ — 28; ад чарговага прызыву на абавязковую ваенную службу — 77; У. ад прызыву па мабілізацыі — 78; У. ад працоўнай мабілізацыі і ўплаты падаткаў у ваенны час — 79; У. ад уплаты аліментаў або ад утрымання дзяцей — 120; У. ад аказання дапамогі бацькам — 121; У. сведкі ад дачы паказанняў або эксперта ад дачы заключэння — 178; У. ваеннаабавязанага ад праходжання ваенных збораў — 199; У. ад воінскай службы — 238.
Уцягненне — непаўналетніх у злачынную дзейнасць — 205.

Ф

Фальшываманетніцтва — 84.

Х

Хабар — 169, 170.
Хвароба — псіхічная — 11, 55—58, 106; венерычная — 113.
Хворы — пакіданне ў небяспецы — 125; неаказанне дапамогі Х. — 126; дрэннае абыходжанне з Х. ваеннапалонным — 257.
Хуліганства — 201; забойства з хуліганскіх пабуджэнняў — 100.

Ц

Царква — парушэнне законаў аб аддзяленні Ц. ад дзяржавы і школы ад Ц. — 139.
Цэнныя паперы — выраб або збыт падробленых Ц. п. — 84; спекуляцыя валютнымі Ц. п. — 85.
Цэны — перавышэнне — 153.
Цяжарныя — неўжыванне пакарання смерцю — 22; неўжыванне ссылкі — 25; змякчаючая адказнасць акалічнасць — 37; забойства жанчыны, якая знаходзіцца ў стане цяжарнасці, — 100; спыненне цяжарнасці ў выніку цялеснага пашкоджання — 106; адмова ў прыёме на работу або звальненне па матывах цяжарнасці — 136.
Цялеснае пашкоджанне — наўмыснае цяжкае — 106; наўмыснае менш цяжкае — 107; нанясенне Ц. п. у стане моцнага душэўнага хвалявання — 108; нанясенне Ц. п. пры перавышэнні межаў неабходнай абароны — 109; наўмыснае лёгкае Ц. п. — 110; неасцярожнае Ц. п. — 112; нанясенне лёгкага Ц. п. службовай асобе або грамадскаму работніку — 189: нанясенне Ц. п. пры парушэнні правіл руху аўтамотатранспарту — 206, 207; нанясенне Ц. п. начальніку — 231.

Ч

Членашкодніцтва — 77, 238.
Чыгункі — 65, 66, 82, 83.
Чырвоны Крыж і Чырвоны Паўмесяц — 198, 258.

Ш

Шкода — добраахвотная кампенсацыя Ш. як змякчаючая акалічнасць — 37: нанясенне маёмаснай Ш. дзяржаве або грамадскай арганізацыі шляхам падману або злоўжывання давер'ем — 92.
Шкодніцтва — 66, 86.
Школы — парушэнне законаў аб аддзяленні Ш. ад царквы — 139.
Шлюб — утойванне акалічнасцей, якія перашкаджаюць уступленню ў Ш., — 197.
Шляхі зносін — 65, 82, 83, 86.
Шпіянаж — 61, 62, 86.
Штампы — выкраданне, знішчэнне, пашкоджанне або ўтойванне — 191: падробка, выраб або збыт падробленых Ш. — 192.
Штраф — 21, 27, 30, 40, 43, 54.

Э

Эксперт — дача заведама ілжывага заключэння — 177; адмова або ўхіленне Э. ад дачы заключэння — 178; прымушэнне Э. да дачы ілжывага заключэння — 179.
Экстэрытарыяльнасць — 4.
Электратранспарт — гарадскі — 206.
Эпідэмія — 65, 217.
Эпізаотыя — 65, 158.

Я

Ядавітыя рэчывы — 219.
Яўка — з пакаяннем — 37, 46, 61; перашкоджанне Я. сведкі — 178.

ЗМЕСТ

Закон аб зацвярджэнні Крымінальнага кодэкса Беларускай ССР 3

Агульная частка

		Арт.	Стар.
Раздзел 1.	Агульныя палажэнні	1— 6	4
Раздзел 2.	Аб злачынстве	7— 19	6
Раздзел 3.	Аб пакаранні	20— 35	10
Раздзел 4.	Аб назначэнні пакарання і аб вызваленні ад пакарання	36— 54	17
Раздзел 5.	Аб прымусовых мерах медыцынскага і выхаваўчага характару	55— 60	27

Асаблівая частка

		Арт.	Стар.
Раздзел 6.	Дзяржаўныя злачынствы	61— 86	30
Раздзел 7.	Злачынствы супраць сацыялістычнай уласнасці	87— 99	37
Раздзел 8.	Злачынствы супраць жыцця, здароўя, свабоды і годнасці асобы	100—129	41
Раздзел 9.	Злачынствы супраць палітычных, працоўных, жыллёвых і іншых правоў грамадзян	130—140	49
Раздзел 10.	Злачынствы супраць асабістай уласнасці грамадзян	141—148	52
Раздзел 11.	Гаспадарчыя злачынствы	149—165	54
Раздзел 12.	Службовыя злачынствы	166—171	59
Раздзел 13.	Злачынствы супраць правасуддзя	172—186	61
Раздзел 14.	Злачынствы супраць парадку кіравання	187—200	65
Раздзел 15.	Злачынствы супраць грамадскай бяспекі, грамадскага парадку і здароўя насельніцтва	201—225	69
Раздзел 16.	Воінскія злачынствы	226—258	75

Дадатак. Пералік маёмасці, якая не падлягае канфіскацыі па прыгавору суда 88

Алфавітна-прадметны ўказальнік да Крымінальнага кодэкса БССР 90

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

УГОЛОВНЫЙ КОДЕКС
БЕЛОРУССКОЙ ССР

ЗАКОН
ОБ УТВЕРЖДЕНИИ УГОЛОВНОГО КОДЕКСА БЕЛОРУССКОЙ ССР

Верховный Совет Белорусской Советской Социалистической Республики **постановляет:**

Статья 1. Утвердить Уголовный кодекс Белорусской ССР и ввести его в действие с 1 апреля 1961 года.

Статья 2. Установить, что статья 23 Уголовного кодекса Белорусской ССР не распространяется в части срока лишения свободы на лиц, осужденных до принятия Основ уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик от 25 декабря 1958 года за особо опасные государственные преступления, предусмотренные главой шестой Особенной части Уголовного кодекса Белорусской ССР, за бандитизм, умышленное убийство при отягчающих обстоятельствах, хищение государственного или общественного имущества в крупных размерах и разбой.

Статья 3. Поручить Президиуму Верховного Совета Белорусской ССР установить порядок введения в действие Уголовного кодекса Белорусской ССР и утвердить перечень законодательных актов Белорусской ССР, утрачивающих силу в связи с введением Уголовного кодекса Белорусской ССР в действие.

Председатель Президиума Верховного Совета БССР
В. КОЗЛОВ.

Секретарь Президиума Верховного Совета БССР
Д. ЛУКАШЕВИЧ.

29 декабря 1960 года, гор. Минск.

УГОЛОВНЫЙ КОДЕКС БЕЛОРУССКОЙ ССР

ОБЩАЯ ЧАСТЬ

ГЛАВА 1
ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. **Задачи Уголовного кодекса Белорусской ССР**

Уголовный кодекс Белорусской ССР имеет задачей охрану советского общественного и государственного строя, социалистической собственности, личности и прав граждан и всего социалистического правопорядка от преступных посягательств.

Для осуществления этой задачи Уголовный кодекс Белорусской ССР определяет, какие общественно опасные деяния являются преступными, и устанавливает наказания, подлежащие применению к лицам, совершившим преступления.

Статья 2. **Уголовный кодекс Белорусской ССР и Уголовное законодательство Союза ССР**

Уголовный кодекс Белорусской ССР исходит из принципов и общих положений Основ уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик.

Общесоюзные законы об уголовной ответственности за государственные и воинские преступления, а также общесоюзные законы, определяющие ответственность за иные преступления, направленные против интересов Союза ССР, включаются в настоящий Кодекс.

До включения общесоюзных уголовных законов в Уголовный кодекс Белорусской ССР они применяются на территории Белорусской ССР непосредственно.

Статья 3. **Основания уголовной ответственности**

Уголовной ответственности и наказанию подлежит только лицо, виновное в совершении преступления, то есть умышленно или по неосторожности совершившее предусмотренное уголовным законом общественно опасное деяние.

Уголовное наказание применяется только по приговору суда.

Статья 4. **Действие Уголовного кодекса Белорусской ССР в отношении деяний, совершенных на территории Белорусской ССР**

Все лица, совершившие преступления на территории Белорусской ССР, подлежат ответственности по настоящему Кодексу.

Вопрос об уголовной ответственности дипломатических представителей иностранных государств и иных граждан, которые, согласно действующим законам и международным соглашениям, не подсудны по уголовным делам советским судебным учреждениям, в случае совершения этими лицами преступления на территории Белорусской ССР, разрешается дипломатическим путем.

В случае рассмотрения судами Белорусской ССР дел о преступлениях, совершенных на территории других союзных республик, в соответствии со статьей 4 Основ уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик применяется уголовное законодательство, действующее в месте совершения преступления.

Статья 5. **Действие Уголовного кодекса Белорусской ССР в отношении деяний, совершенных за пределами СССР**

Граждане СССР, совершившие преступления за границей, подлежат уголовной ответственности по настоящему Кодексу, если они привлечены к уголовной ответственности или преданы суду на территории Белорусской ССР.

На тех же основаниях несут ответственность находящиеся в Белорусской ССР лица без гражданства, совершившие преступления за пределами СССР.

Если названные лица за совершенные преступления понесли наказание за границей, суд может соответственно смягчить назначенное им наказание или полностью освободить виновного от отбывания наказания.

Иностранцы за преступления, совершенные вне пределов

СССР, подлежат ответственности по советским уголовным законам в случаях, предусмотренных международными соглашениями.

Статья 6. **Действие уголовного закона во времени**

Преступность и наказуемость деяния определяются законом, действовавшим во время совершения этого деяния.

Закон, устраняющий наказуемость деяния или смягчающий наказание, имеет обратную силу, то есть распространяется также на деяния, совершенные до его издания.

Закон, устанавливающий наказуемость деяния или усиливающий наказание, обратной силы не имеет.

ГЛАВА 2

О ПРЕСТУПЛЕНИИ

Статья 7. **Понятие преступления**

Преступлением признается предусмотренное уголовным законом общественно опасное деяние (действие или бездействие), посягающее на советский общественный или государственный строй, социалистическую систему хозяйства, социалистическую собственность, личность, политические, трудовые, имущественные и другие права граждан, а равно иное, посягающее на социалистический правопорядок, общественно опасное деяние, предусмотренное уголовным законом.

Не является преступлением действие или бездействие, хотя формально и содержащее признаки какого-либо деяния, предусмотренного уголовным законом, но в силу малозначительности не представляющее общественной опасности.

Статья 8. **Совершение преступления умышленно**

Преступление признается совершенным умышленно, если лицо, его совершившее, сознавало общественно опасный характер своего действия или бездействия, предвидело его общественно опасные последствия и желало их или сознательно допускало наступление этих последствий.

Статья 9. **Совершение преступления по неосторожности**

Преступление признается совершенным по неосторожности, если лицо, его совершившее, предвидело возможность наступления общественно опасных последствий своего действия или

бездействия, но легкомысленно рассчитывало на их предотвращение либо не предвидело возможности наступления таких последствий, хотя должно было и могло их предвидеть.

Статья 10. **Ответственность несовершеннолетних**

Уголовной ответственности подлежат лица, которым до совершения преступления исполнилось шестнадцать лет.

Лица, совершившие преступление в возрасте от четырнадцати до шестнадцати лет, подлежат уголовной ответственности лишь за убийство (статьи 100—104), умышленное нанесение телесных повреждений, причинивших расстройство здоровья (статьи 106—109, 110, часть первая), изнасилование (статья 115), разбойное нападение (статьи 89 и 143), грабеж (статьи 88 и 142), кражу (статьи 87 и 141), злостное хулиганство (статья 201, часть вторая), умышленное уничтожение или повреждение государственного, общественного имущества или личного имущества граждан, повлекшее тяжелые последствия (статьи 96, часть вторая и 146, часть вторая), а также за умышленное совершение действий, могущих вызвать крушение поезда (статья 83).

Если суд найдет, что исправление лица, совершившего в возрасте до восемнадцати лет преступление, не представляющее большой общественной опасности, возможно без применения уголовного наказания, он может применить к такому лицу принудительные меры воспитательного характера, не являющиеся уголовным наказанием (статья 60), либо может освободить несовершеннолетнего от уголовной ответственности с направлением его в комиссию по делам несовершеннолетних для рассмотрения вопроса о применении к нему принудительных мер воспитательного характера.

Статья 11. **Невменяемость**

Не подлежит уголовной ответственности лицо, которое во время совершения общественно опасного деяния находилось в состоянии невменяемости, то есть не могло отдавать себе отчета в своих действиях или руководить ими вследствие хронической душевной болезни, временного расстройства душевной деятельности, слабоумия или иного болезненного состояния. К такому лицу по назначению суда могут быть применены принудительные меры медицинского характера, предусмотренные статьей 55 настоящего Кодекса.

Не подлежит наказанию также лицо, совершившее преступление в состоянии вменяемости, но до вынесения судом

приговора заболевшее душевной болезнью, лишающей его возможности отдавать себе отчет в своих действиях или руководить ими. К такому лицу по назначению суда могут быть применены принудительные меры медицинского характера, а по выздоровлении оно может подлежать наказанию.

Статья 12. **Ответственность за преступление, совершенное в состоянии опьянения**

Лицо, совершившее преступление в состоянии опьянения, не освобождается от уголовной ответственности.

Статья 13. **Необходимая оборона**

Не является преступлением действие, хотя и подпадающее под признаки деяния, предусмотренного настоящим Кодексом, но совершенное в состоянии необходимой обороны, то есть при защите интересов Советского государства, общественных интересов, личности или прав обороняющегося или другого лица от общественно опасного посягательства путем причинения посягающему вреда, если при этом не было допущено превышение пределов необходимой обороны.

Превышением пределов необходимой обороны признается явное несоответствие защиты характеру и опасности посягательства.

Статья 14. **Крайняя необходимость**

Не является преступлением действие, хотя и подпадающее под признаки деяния, предусмотренного настоящим Кодексом, но совершенное в состоянии крайней необходимости, то есть для устранения опасности, угрожающей интересам Советского государства, общественным интересам, личности или правам данного лица или других граждан, если эта опасность при данных обстоятельствах не могла быть устранена другими средствами и если причиненный вред является менее значительным, чем предотвращенный вред.

Статья 15. **Ответственность за приготовление к преступлению и за покушение на преступление**

Приготовлением к преступлению признается приискание или приспособление средств или орудий или иное умышленное создание условий для совершения преступления.

Покушением на преступление признается умышленное действие, непосредственно направленное на совершение преступ-

ления, если при этом преступление не было доведено до конца по причинам, не зависящим от воли виновного.

Наказание за приготовление к преступлению и за покушение на преступление назначается по закону, предусматривающему ответственность за данное преступление. При назначении наказания суд учитывает характер и степень общественной опасности действий, совершенных виновным, степень осуществления преступного намерения и причины, в силу которых преступление не было доведено до конца.

Статья 16. **Добровольный отказ от совершения преступления**

Лицо, добровольно отказавшееся от доведения преступления до конца, подлежит уголовной ответственности лишь в том случае, если фактически совершенное им деяние содержит состав иного преступления.

Статья 17. **Соучастие**

Соучастием признается умышленное совместное участие двух или более лиц в совершении преступления.

Соучастниками преступления, наряду с исполнителями, признаются организаторы, подстрекатели и пособники.

Исполнителем признается лицо, непосредственно совершившее преступление.

Организатором признается лицо, организовавшее совершение преступления или руководившее его совершением.

Подстрекателем признается лицо, склонившее к совершению преступления.

Пособником признается лицо, содействовавшее совершению преступления советами, указаниями, предоставлением средств или устранением препятствий, а также лицо, заранее обещавшее скрыть преступника, орудия и средства совершения преступления, следы преступления либо предметы, добытые преступным путем.

Степень и характер участия каждого из соучастников в совершении преступления должны быть учтены судом при назначении наказания.

Статья 18. **Укрывательство**

Заранее не обещанное укрывательство преступника, а равно орудий и средств совершения преступления, следов преступления либо предметов, добытых преступным путем, влечет

ответственность лишь в случаях, предусмотренных статьей 85 настоящего Кодекса.

Статья 19. **Недонесение**

Недонесение о достоверно известном готовящемся или совершенном преступлении влечет уголовную ответственность лишь в случаях, предусмотренных статьями 86 и 186 настоящего Кодекса.

ГЛАВА 3

О НАКАЗАНИИ

Статья 20. **Цели наказания**

Наказание не только является карой за совершенное преступление, но и имеет целью исправление и перевоспитание осужденных в духе честного отношения к труду, точного исполнения законов, уважения к правилам социалистического общежития, а также предупреждение совершения новых преступлений как осужденными, так и иными лицами.

Наказание не имеет целью причинение физических страданий или унижение человеческого достоинства.

Статья 21. **Виды наказания**

К лицам, совершившим преступления, могут применяться следующие основные наказания:

1) лишение свободы;
2) ссылка;
3) высылка;
4) исправительные работы без лишения свободы;
5) лишение права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью;
6) штраф;
7) увольнение от должности;
8) общественное порицание.

К военнослужащим срочной службы может также применяться наказание в виде направления в дисциплинарный батальон.

Кроме основных наказаний, к осужденным могут применяться следующие дополнительные наказания:

конфискация имущества;

лишение воинского или специального звания.

Высылка, ссылка, лишение права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью, штраф и увольнение от должности могут применяться не только в качестве основных, но и в качестве дополнительных наказаний.

Статья 22. **Исключительная мера наказания — смертная казнь**

В виде исключительной меры наказания, впредь до ее полной отмены, допускается применение смертной казни — расстрела — за измену родине (статья 61), шпионаж (статья 62), диверсию (статья 65), террористический акт (статьи 63 и 64), бандитизм (статья 74), умышленное убийство при отягчающих обстоятельствах, указанных в статье 100 и пункте «в» статьи 229 настоящего Кодекса, а в военное время или в боевой обстановке — и за другие особо тяжкие преступления, в случаях, специально предусмотренных законодательством Союза ССР.

Не могут быть приговорены к смертной казни лица, не достигшие до совершения преступления восемнадцатилетнего возраста, и женщины, находившиеся в состоянии беременности во время совершения преступления или к моменту вынесения приговора. Смертная казнь не может быть применена к женщине, находящейся в состоянии беременности к моменту исполнения приговора.

Статья 23. **Лишение свободы**

Лишение свободы устанавливается на срок от трех месяцев до десяти лет, а за особо тяжкие преступления и для особо опасных рецидивистов, в случаях, предусмотренных законодательством Союза ССР и настоящим Кодексом, не свыше пятнадцати лет.

При назначении наказания лицу, не достигшему до совершения преступления восемнадцатилетнего возраста, срок лишения свободы не может превышать десяти лет.

Осужденные к лишению свободы отбывают наказание в исправительно-трудовой колонии или в тюрьме, а несовершеннолетние — в трудовой колонии для несовершеннолетних.

Лишение свободы в виде заключения в тюрьме на весь срок наказания или часть его может быть назначено судом лицам, совершившим тяжкие преступления, а также особо опасным рецидивистам.

Лицам, отбывшим не менее половины срока тюремного за-

ключения, при условии примерного их поведения, тюремное заключение может быть по назначению суда заменено содержанием в колонии.

Лицам, злостно нарушающим режим, установленный в исправительно-трудовой колонии, отбывание наказания в колонии может быть по назначению суда заменено тюремным заключением продолжительностью не свыше трех лет с отбыванием оставшегося срока наказания в исправительно-трудовой колонии.

Порядок и условия отбывания лишения свободы определяются исправительно-трудовым законодательством.

Статья 24. **Понятие особо опасного рецидивиста**

Особо опасным рецидивистом может быть по приговору суда признано:

1) лицо, которое было осуждено за особо опасное государственное преступление (статьи 61—70), бандитизм (статья 74), умышленное убийство (статьи 100, 101 и 229, пункт «в»), умышленное тяжкое телесное повреждение (статья 106), изнасилование (статья 115), хищение государственного или общественного имущества в крупных размерах (статьи 87, часть третья, 88, часть третья, 90, часть третья и 91, часть третья), разбой (статьи 89 и 143) и вновь совершило какое-либо из перечисленных преступлений, независимо от того, за какое из них это лицо было осуждено в первый раз;

2) лицо, которое было дважды осуждено за кражу (статьи 87 и 141), мошенничество (статьи 90 и 144), грабеж (статьи 88 и 142), спекуляцию (статья 151), злостное хулиганство (статья 201, часть вторая) и за одно из преступлений, предусмотренных пунктом первым настоящей статьи, и после этого вновь совершило кражу, мошенничество, грабеж, спекуляцию или злостное хулиганство;

3) лицо, которое было трижды осуждено за кражу (статьи 87 и 141), мошенничество (статьи 90 и 144), грабеж (статьи 88 и 142), спекуляцию (статья 151), злостное хулиганство (статья 201, часть вторая) и после этого совершило какое-либо из перечисленных в настоящей статье преступлений.

Суд, рассматривая вопрос о признании лица особо опасным рецидивистом, учитывает характер и степень общественной опасности совершенного преступления, личность виновного и обстоятельства дела.

При признании лица особо опасным рецидивистом не учитываются преступления, совершенные этим лицом в возрасте

до восемнадцати лет, а также те преступления, по которым судимость была погашена или снята в установленном законом порядке.

Статья 25. **Ссылка**

Ссылка состоит в удалении осужденного из места его жительства с обязательным поселением в определенной местности.

Ссылка как в качестве основного, так и в качестве дополнительного наказания может назначаться на срок от двух до пяти лет.

Ссылка в качестве дополнительного наказания может применяться только в случаях, специально указанных в законе.

Трудоустройство ссыльных возлагается на исполнительные комитеты местных Советов депутатов трудящихся.

Ссылка не применяется к лицам, не достигшим до совершения преступления восемнадцатилетнего возраста, к беременным женщинам и к женщинам, имеющим на иждивении детей до восьмилетнего возраста.

Порядок, места и условия отбывания ссылки устанавливаются законодательством Союза ССР и Белорусской ССР.

Статья 26. **Высылка**

Высылка состоит в удалении осужденного из места его жительства с запрещением проживания в определенных местностях.

Высылка как в качестве основного, так и в качестве дополнительного наказания может назначаться на срок от одного года до пяти лет.

Высылка в качестве дополнительного наказания может применяться только в случаях, специально указанных в законе.

Высылка не применяется к лицам, не достигшим до совершения преступления восемнадцатилетнего возраста.

Порядок и условия отбывания высылки устанавливаются законодательством Союза ССР и Белорусской ССР.

Статья 27. **Исправительные работы без лишения свободы**

Исправительные работы без лишения свободы назначаются на срок от одного месяца до одного года и отбываются либо по месту работы осужденного, либо в иных местах, в районе жительства осужденного.

Из заработка осужденного к исправительным работам без лишения свободы производится удержание в доход государ-

ства в размере, установленном приговором суда в пределах от пяти до двадцати процентов заработка.

Лицам, признанным нетрудоспособными, суд вместо исправительных работ назначает штраф или общественное порицание.

Время отбывания исправительных работ, в том числе и по месту работы осужденного, не засчитывается в трудовой стаж.

При условии добросовестной работы и примерного поведения осужденного во время отбывания исправительных работ суд после отбытия осужденным этого наказания, по ходатайству общественной организации или коллектива трудящихся, может включить время отбывания исправительных работ в трудовой стаж.

Статья 28. **Последствия уклонения от отбывания исправительных работ**

В случае уклонения от отбывания исправительных работ по месту работы, суд может заменить неотбытый срок их исправительными работами, отбываемыми в иных местах, в районе жительства осужденного.

В случае уклонения от отбывания исправительных работ в иных местах, в районе жительства осужденного, суд может заменить неотбытый срок их лишением свободы, причем каждые три дня неотбытого срока исправительных работ заменяются одним днем лишения свободы.

Статья 29. **Лишение права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью**

Лишение права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью может быть назначено судом на срок от одного года до пяти лет в качестве основного или дополнительного наказания.

Это наказание может быть назначено в случаях, когда по характеру совершенных виновным преступлений по должности или при занятии определенной деятельностью суд признает невозможным сохранение за ним права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

При назначении этого наказания в качестве дополнительного к лишению свободы оно распространяется на все время отбывания лишения свободы и, сверх того, на срок, установленный приговором.

Если же лишение права занимать определенные должности

или заниматься определенной деятельностью назначено в качестве дополнительного к другому виду основного наказания, то срок исчисляется с момента начала отбывания основного наказания.

Статья 30. **Штраф**

Штраф есть денежное взыскание, налагаемое судом в случаях и пределах, установленных законом.

Размер штрафа устанавливается в зависимости от тяжести совершенного преступления с учетом имущественного положения виновного.

В случае невозможности взыскания штрафа суд может постановить о замене его исправительными работами без лишения свободы из расчета за десять рублей штрафа — один месяц исправительных работ, но не свыше одного года исправительных работ.

Замена штрафа лишением свободы и лишения свободы штрафом не допускается.

Предметы, не подлежащие конфискации, не могут быть изъяты при взыскании штрафа.

Статья 31. **Увольнение от должности**

Увольнение от должности может применяться судом в случае признания невозможности оставления осужденного в занимаемой им должности.

Статья 32. **Общественное порицание**

Общественное порицание заключается в публичном выражении судом порицания виновному с доведением об этом в необходимых случаях до сведения общественности через печать или иным способом.

Статья 33. **Направление военнослужащих, совершивших преступления, в дисциплинарный батальон и замена исправительных работ содержанием на гауптвахте**

К военнослужащим срочной службы, совершившим преступления, может применяться направление в дисциплинарный батальон на срок от трех месяцев до двух лет в случаях, предусмотренных законом, а также в тех случаях, когда суд, учитывая обстоятельства дела и личность осужденного, найдет целесообразным вместо лишения свободы на срок до

двух лет применить направление в дисциплинарный батальон на тот же срок.

Исправительные работы без лишения свободы заменяются военнослужащим содержанием на гауптвахте на срок до двух месяцев.

Статья 34. Конфискация имущества

Конфискация имущества состоит в принудительном безвозмездном изъятии в собственность государства всего или части имущества, являющегося личной собственностью осужденного.

Конфискация имущества может быть назначена только за государственные и тяжкие корыстные преступления в случаях, указанных в законе.

При конфискации части имущества суд должен указать, какая часть имущества конфискуется, или перечислить конфискуемые предметы.

Не подлежат конфискации имущество и предметы, необходимые для осужденного и лиц, находящихся на его иждивении, согласно перечню, данному в приложении к настоящему Кодексу.

При конфискации имущества государство не отвечает по долгам и обязательствам осужденного, если таковые возникли после принятия органами дознания, следственными или судебными органами мер по сохранению имущества и притом без согласия этих органов.

В отношении претензий, подлежащих удовлетворению за счет конфискованного имущества, государство отвечает лишь в пределах актива, причем в отношении очередности удовлетворения претензий соблюдаются правила, установленные Гражданским процессуальным кодексом Белорусской ССР.

Статья 35. Лишение воинских и других званий, а также орденов, медалей и почетных званий

При осуждении за тяжкое преступление лицо, имеющее воинское или специальное звание, может быть по приговору суда лишено этого звания.

При осуждении за тяжкое преступление лица, награжденного орденом или медалью или имеющего почетное звание, присвоенное Президиумом Верховного Совета СССР, Президиумом Верховного Совета Белорусской ССР или другой союзной, а также автономной республики, либо воинское или другое звание, присвоенное Президиумом Верховного Совета СССР, Советом Министров СССР, Советом Министров Бело-

русской ССР или другой союзной республики, суд при вынесении приговора решает вопрос о целесообразности внесения представления в орган, который наградил осужденного орденом или медалью или присвоил ему звание, о лишении осужденного ордена или медали, либо почетного, воинского или другого звания.

ГЛАВА 4

О НАЗНАЧЕНИИ НАКАЗАНИЯ И ОБ ОСВОБОЖДЕНИИ ОТ НАКАЗАНИЯ

Статья 36. **Общие начала назначения наказания**

Суд назначает наказание в пределах, установленных статьей закона, предусматривающей ответственность за совершенное преступление, в точном соответствии с положениями Основ уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик и настоящего Кодекса. При назначении наказания суд, руководствуясь социалистическим правосознанием, учитывает характер и степень общественной опасности совершенного преступления, личность виновного и обстоятельства дела, смягчающие и отягчающие ответственность.

Статья 37. **Обстоятельства, смягчающие ответственность**

При назначении наказания обстоятельствами, смягчающими ответственность, признаются:

1) предотвращение виновным вредных последствий совершенного преступления или добровольное возмещение нанесенного ущерба или устранение причиненного вреда;

2) совершение преступления вследствие стечения тяжелых личных или семейных обстоятельств;

3) совершение преступления под влиянием угрозы или принуждения либо в силу материальной или иной зависимости;

4) совершение преступления под влиянием сильного душевного волнения, вызванного неправомерными действиями потерпевшего;

5) совершение преступления при защите от общественно опасного посягательства, хотя и с превышением пределов необходимой обороны;

6) совершение преступления несовершеннолетним;

7) совершение преступления женщиной в состоянии беременности;

8) чистосердечное раскаяние или явка с повинной;

9) активное способствование раскрытию преступления.

При назначении наказания суд может учитывать также смягчающие обстоятельства, не указанные в законе.

Статья 38. Обстоятельства, отягчающие ответственность

При назначении наказания обстоятельствами, отягчающими ответственность, признаются:

1) совершение преступления лицом, ранее совершившим какое-либо преступление.

Суд вправе, в зависимости от характера первого преступления, не признать за ним значения отягчающего обстоятельства;

2) совершение преступления организованной группой;

3) совершение преступления из корыстных или иных низменных побуждений;

4) причинение преступлением тяжелых последствий;

5) совершение преступления в отношении малолетнего, престарелого или лица, находящегося в беспомощном состоянии, а также в отношении лица, находящегося в материальной или иной зависимости от виновного;

6) подстрекательство несовершеннолетних к совершению преступления или привлечение несовершеннолетних к участию в преступлении;

7) совершение преступления с особой жестокостью или издевательством над потерпевшим;

8) совершение преступления с использованием условий общественного бедствия;

9) совершение преступления общеопасным способом;

10) совершение преступления, связанного с использованием источника повышенной опасности, лицом, находящимся в состоянии опьянения;

11) совершение нового преступления лицом, которое было взято на поруки, в течение срока поручительства или в течение одного года после окончания этого срока.

Статья 39. Назначение наказания при совершении нескольких преступлений

Если лицо признано виновным в совершении двух или более преступлений, предусмотренных различными статьями настоящего Кодекса, ни за одно из которых оно не было осуждено,

суд, назначив наказание отдельно за каждое преступление, окончательно определяет наказание по их совокупности путем поглощения менее строгого наказания более строгим либо путем полного или частичного сложения назначенных наказаний в пределах, установленных статьей настоящего Кодекса, предусматривающей более строгое наказание.

К основному наказанию может быть присоединено любое из дополнительных наказаний, предусмотренных статьями настоящего Кодекса, устанавливающими ответственность за те преступления, в совершении которых лицо было признано виновным.

По тем же правилам назначается наказание, если после вынесения приговора по делу будет установлено, что осужденный виновен еще и в другом преступлении, совершенном им до вынесения приговора по первому делу. В этом случае в срок наказания засчитывается наказание, отбытое полностью или частично по первому приговору.

Статья 40. **Назначение наказания по нескольким приговорам**

Если осужденный после вынесения приговора, но до полного отбытия наказания, совершил новое преступление, суд к наказанию, назначенному по новому приговору, полностью или частично присоединяет неотбытую часть наказания по предыдущему приговору.

При сложении наказаний в порядке, предусмотренном настоящей статьей, общий срок наказания не должен превышать максимального срока, установленного для данного вида наказания. При сложении наказаний в виде лишения свободы общий срок наказания не должен превышать десяти лет, а за преступления, по которым законом допускается назначение лишения свободы на срок более десяти лет, не должен превышать пятнадцати лет.

При сложении наказаний в виде лишения свободы и содержания в дисциплинарном батальоне одному дню лишения свободы соответствует один день содержания в дисциплинарном батальоне.

При сложении наказаний в виде лишения свободы и наказаний в виде ссылки, высылки или исправительных работ одному дню лишения свободы соответствуют три дня ссылки, высылки или исправительных работ.

Приговоры, по которым лица осуждены к лишению свободы

и штрафу, а также к исправительным работам и штрафу, приводятся в исполнение самостоятельно.

Статья 41. О порядке определения сроков наказания

Сроки лишения свободы, содержания в дисциплинарном батальоне, ссылки, высылки, исправительных работ, а равно лишение права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью исчисляются месяцами и годами, а сроки содержания на гауптвахте — сутками и месяцами.

При замене или сложении наказаний допускается исчисление указанных наказаний в днях.

Статья 42. Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено законом

Суд, учитывая исключительные обстоятельства дела и личность виновного и признавая необходимым назначить ему наказание ниже низшего предела, предусмотренного законом за данное преступление, или перейти к другому, более мягкому виду наказания, может допустить такое смягчение с обязательным указанием его мотивов.

Статья 43. Условное осуждение

Если при назначении наказания в виде лишения свободы или исправительных работ суд, учитывая обстоятельства дела и личность виновного, придет к убеждению о нецелесообразности отбывания виновным назначенного наказания, он может постановить об условном неприменении наказания к виновному с обязательным указанием в приговоре мотивов условного осуждения. В этом случае суд постановляет не приводить приговор в исполнение, если в течение определенного судом испытательного срока осужденный не совершит нового однородного или не менее тяжкого преступления.

Испытательный срок назначается судом продолжительностью от одного года до пяти лет.

В случае совершения условно осужденным в течение испытательного срока нового однородного или не менее тяжкого преступления, суд назначает ему наказание по правилам, предусмотренным статьей 40 настоящего Кодекса.

При условном осуждении дополнительные наказания, за исключением штрафа, не могут быть назначены.

Учитывая обстоятельства дела, личность виновного, а так-

же ходатайства общественных организаций или коллектива рабочих, служащих, колхозников по месту работы виновного о его условном осуждении, суд может передать им для перевоспитания и исправления условно осужденного.

По ходатайству общественной организации или коллектива трудящихся по месту работы условно осужденного суд может сократить установленный приговором испытательный срок.

Вопрос о сокращении испытательного срока может быть поставлен по истечении не менее половины этого срока.

Учет условно осужденных и наблюдение за их поведением осуществляет суд, применивший условное осуждение.

Статья 44. Отсрочка исполнения приговора военнослужащему или военнообязанному в военное время

В военное время исполнение приговора к лишению свободы, вынесенного в отношении военнослужащего или военнообязанного, подлежащего призыву или мобилизации, может быть судом отсрочено до окончания военных действий с направлением осужденного в действующую армию. Суд может в этих случаях отсрочить исполнение и дополнительных наказаний.

Если осужденный, направленный в действующую армию, проявит себя стойким защитником социалистической Родины, то, по ходатайству соответствующего военного командования, суд может освободить его от наказания или заменить наказание другим, более мягким.

В случае совершения лицом, в отношении которого исполнение приговора было отсрочено, нового преступления, суд присоединяет к новому наказанию ранее назначенное по правилам, предусмотренным в статье 40 настоящего Кодекса.

Статья 45. Зачет предварительного заключения

Предварительное заключение засчитывается судом в срок наказания при осуждении к лишению свободы и направлению в дисциплинарный батальон день за день, при осуждении к исправительным работам, к ссылке или высылке—день за три дня.

При назначении других мер наказания суд, учитывая предварительное заключение, может соответственно смягчить назначенное им наказание или полностью освободить виновного от отбывания наказания.

Статья 46. Давность привлечения к уголовной ответственности

Лицо не может быть привлечено к уголовной ответственности, если со дня совершения им преступления истекли следующие сроки:

1) один год со дня совершения преступления за которое по закону может быть назначено наказание, не более строгое, чем исправительные работы или направление в дисциплинарный батальон;

2) три года со дня совершения преступления, за которое по закону могут быть назначены лишение свободы на срок не свыше двух лет, ссылка или высылка;

3) пять лет со дня совершения преступления, за которое по закону может быть назначено лишение свободы на срок не свыше пяти лет;

4) десять лет со дня совершения преступления, за которое по закону может быть назначено более строгое наказание, чем лишение свободы сроком на пять лет.

Течение давности прерывается, если до истечения указанных в законе сроков лицо совершит новое преступление, за которое по закону может быть назначено лишение свободы на срок свыше двух лет. Исчисление давности в этом случае начинается с момента совершения нового преступления.

Течение давности приостанавливается, если лицо, совершившее преступление, скроется от следствия или суда. В этих случаях течение давности возобновляется с момента задержания лица или явки его с повинной. При этом лицо не может быть привлечено к уголовной ответственности, если со времени совершения преступления прошло пятнадцать лет и давность не была прервана совершением нового преступления.

Вопрос о применении давности к лицу, совершившему преступление, за которое по закону может быть назначена смертная казнь, разрешается судом. Если суд не найдет возможным применить давность, смертная казнь не может быть назначена и заменяется лишением свободы.

Статья 47. Давность исполнения обвинительного приговора

Обвинительный приговор не приводится в исполнение, если он не был приведен в исполнение в следующие сроки, считая со дня вступления приговора в законную силу:

1) один год — при осуждении к наказанию, не более стро-

гому, чем исправительные работы или направление в дисциплинарный батальон;

2) три года — при осуждении к лишению свободы на срок не свыше двух лет, к ссылке или высылке;

3) пять лет — при осуждении к лишению свободы на срок не свыше пяти лет;

4) десять лет — при осуждении к более строгому наказанию, чем лишение свободы сроком на пять лет.

Течение давности прерывается, если осужденный уклонится от отбывания наказания или совершит до истечения сроков новое преступление, за которое судом назначено наказание в виде лишения свободы на срок не менее одного года, ссылки или высылки на срок не менее трех лет. Исчисление давности в случае совершения нового преступления начинается с момента его совершения, а в случае уклонения от отбывания наказания — с момента явки для отбытия наказания либо с момента задержания скрывавшегося осужденного. При этом обвинительный приговор не может быть приведен в исполнение, если со времени его вынесения прошло пятнадцать лет и давность не была прервана совершением нового преступления.

Вопрос о применении давности к лицу, приговоренному к смертной казни, разрешается судом. Если суд не найдет возможным применить давность, смертная казнь заменяется лишением свободы.

Статья 48. **Освобождение от уголовной ответственности и наказания**

Лицо, совершившее преступление, может быть освобождено от уголовной ответственности, если будет признано, что ко времени расследования или рассмотрения дела в суде, вследствие изменения обстановки, совершенное виновным деяние потеряло характер общественно опасного или это лицо перестало быть общественно опасным.

Лицо, совершившее преступление, может быть освобождено от наказания, если будет признано, что в силу последующего безупречного поведения и честного отношения к труду это лицо ко времени рассмотрения дела в суде не может быть сочтено общественно опасным.

Статья 49. **Освобождение от уголовной ответственности с передачей дела в товарищеский суд**

Лицо может быть освобождено от уголовной ответственности с передачей дела на рассмотрение товарищеского суда,

если оно совершило впервые какое-либо из следующих деяний, предусмотренных настоящим Кодексом:

1) умышленное легкое телесное повреждение или побои (статья 110, часть вторая), клевету (статья 128, часть первая) оскорбление (статья 129);

2) иное деяние, за которое, согласно статье настоящего Кодекса, допускается применение мер общественного воздействия;

3) другое малозначительное преступление, если по характеру совершенного деяния и личности виновного он может быть исправлен без применения наказания, с помощью мер общественного воздействия.

Статья 50. Освобождение от уголовной ответственности с передачей виновного на поруки

Если по обстоятельствам дела совершенное лицом преступление и само это лицо не представляют большой общественной опасности и если деяние виновного не повлекло тяжких последствий, а сам он чистосердечно раскаялся, то, по ходатайству общественной организации или коллектива трудящихся, это лицо может быть освобождено от уголовной ответственности и передано на поруки для перевоспитания и исправления той общественной организации или тому коллективу трудящихся, которые возбудили ходатайство.

На поруки не может быть передано лицо, которое ранее было осуждено за совершение умышленного преступления либо уже передавалось на поруки.

Не может быть передано на поруки также лицо, которое не считает себя виновным или по каким-либо причинам настаивает на рассмотрении дела в суде.

Если лицо, взятое на поруки, в течение года не оправдало доверия коллектива, нарушило обещание примерным поведением и честным трудом доказать свое исправление, не подчиняется нормам социалистического общежития или оставило трудовой коллектив с целью уклониться от общественного воздействия, то общественная организация или коллектив трудящихся, взявшие его на поруки, выносят решение об отказе от поручительства и направляют это решение в прокуратуру или суд для рассмотрения вопроса о привлечении виновного к уголовной ответственности за то преступление, в связи с совершением которого он был передан на поруки.

Статья 51. Условно-досрочное освобождение от наказания и замена наказания более мягким

Если осужденный к лишению свободы, исправительным работам, ссылке, высылке или направлению в дисциплинарный батальон примерным поведением и честным отношением к труду доказал свое исправление, к нему может быть применено судом, после фактического отбытия не менее половины назначенного срока наказания, условно-досрочное освобождение от наказания или замена неотбытой части наказания более мягким наказанием. При этом осужденный может быть освобожден также от дополнительных наказаний в виде ссылки, высылки или лишения права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

К лицам, осужденным за особо опасные государственные преступления (статьи 61—70), бандитизм (статья 74), массовые беспорядки (статья 76), повреждение путей сообщения и транспортных средств (статья 83), изготовление или сбыт поддельных денег или ценных бумаг (статья 84), хищение государственного или общественного имущества в крупных размерах (статьи 87, часть третья, 88, часть третья, 90, часть третья и 91, часть третья), грабеж при отягчающих обстоятельствах (статьи 88, часть вторая и 142, часть вторая), разбой (статьи 89 и 143), умышленное уничтожение или повреждение при отягчающих обстоятельствах государственного или общественного имущества или личного имущества граждан (статьи 96, часть вторая и 146, часть вторая), умышленное убийство (статьи 100 и 101), умышленное тяжкое телесное повреждение (статья 106), изнасилование при отягчающих обстоятельствах (статья 115, части вторая и третья), спекуляцию (статьи 85 и 151, часть вторая), мошенничество (статьи 90 и 144, части вторая и третья), обман покупателей (статья 153, часть вторая), превышение власти или служебных полномочий при отягчающих обстоятельствах (статья 167, часть вторая), получение взятки при отягчающих обстоятельствах (статья 169, часть вторая), привлечение заведомо невиновного к уголовной ответственности (статья 172, часть вторая), вынесение заведомо неправосудного приговора, решения, определения или постановления, повлекшее тяжкие последствия (статья 173, часть вторая), принуждение к даче показаний при отягчающих обстоятельствах (статья 175, часть вторая), злостное хулиганство (статья 201, часть вторая), неповиновение (статья 227, пункты «б» и «в»), сопротивление начальнику или принуждение его к нарушению служебных

обязанностей (статья 229, пункты «б» и «в»), насильственные действия в отношении начальника (статья 231), условно-досрочное освобождение и замена неотбытой части наказания более мягким наказанием могут быть применены после фактического отбытия не менее двух третей назначенного срока наказания.

В случае совершения лицом, к которому было применено условно-досрочное освобождение, в течение неотбытой части наказания нового однородного или не менее тяжкого преступления, суд назначает ему наказание по правилам, предусмотренным статьей 40 настоящего Кодекса.

Условно-досрочное освобождение и замена неотбытой части наказания более мягким наказанием к особо опасным рецидивистам не применяются.

Статья 52. **Освобождение от наказания и замена наказания более мягким в отношении лиц, совершивших преступление в возрасте до восемнадцати лет**

Если осужденный к лишению свободы или к исправительным работам за преступление, совершенное в возрасте до восемнадцати лет, примерным поведением и честным отношением к труду и обучению доказал свое исправление, к нему могут быть применены судом после фактического отбытия не менее одной трети срока наказания:

1) условно-досрочное освобождение от наказания, когда освобождение от наказания применяется по достижении осужденным восемнадцатилетнего возраста, или

2) досрочное освобождение от наказания, когда освобождение от наказания применяется до достижения осужденным восемнадцатилетнего возраста, или

3) замена неотбытой части наказания более мягким.

Статья 53. **Освобождение от отбывания наказания**

Освобождение осужденного от отбывания наказания, а также смягчение назначенного наказания, кроме освобождения от наказания или смягчения наказания в порядке амнистии и помилования, может применяться только судом в случаях и в порядке, указанных в законе.

Статья 54. **Погашение судимости**

Не имеющими судимости признаются:

1) лица, освобожденные от наказания на основании статей 47 и 48 настоящего Кодекса;

2) лица, отбывшие наказание в дисциплинарном батальоне или досрочно освобожденные из него, а также военнослужащие, отбывшие наказание в виде содержания на гауптвахте взамен исправительных работ;

3) лица, условно осужденные, если в течение испытательного срока они не совершат нового преступления;

4) лица, осужденные к общественному порицанию, увольнению от должности, штрафу, лишению права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью или исправительным работам, если в течение одного года со дня отбытия наказания они не совершат нового преступления;

5) лица, осужденные к лишению свободы на срок не более трех лет, ссылке или высылке, если они в течение трех лет со дня отбытия наказания (основного и дополнительного) не совершат нового преступления;

6) лица, осужденные к лишению свободы на срок более трех лет, но не свыше шести лет, если они в течение пяти лет со дня отбытия наказания (основного и дополнительного) не совершат нового преступления;

7) лица, осужденные к лишению свободы на срок более шести лет, но не свыше десяти лет, если они в течение восьми лет со дня отбытия наказания (основного и дополнительного) не совершат нового преступления;

8) лица, осужденные к лишению свободы на срок свыше десяти лет, если они в течение восьми лет со дня отбытия наказания (основного и дополнительного) не совершат нового преступления и если при этом судом будет установлено, что осужденный исправился и нет необходимости считать его имеющим судимость.

Если осужденный к лишению свободы после отбытия им наказания примерным поведением и честным отношением к труду доказал свое исправление, то, по ходатайству общественных организаций, суд может снять с него судимость до истечения указанных в настоящей статье сроков.

Если назначенное приговором суда наказание сокращено или заменено более мягким в силу акта амнистии или помилования либо применения условно-досрочного или досрочного освобождения, срок погашения судимости исчисляется исходя из фактически отбытого срока наказания.

Срок погашения судимости исчисляется со дня отбытия наказания или освобождения от него.

ГЛАВА 5

О ПРИНУДИТЕЛЬНЫХ МЕРАХ МЕДИЦИНСКОГО И ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ХАРАКТЕРА

Статья 55. Принудительные меры медицинского характера, применяемые к душевнобольным

К лицам, совершившим общественно опасные деяния в состоянии невменяемости или совершившим такие деяния в состоянии вменяемости, но заболевшим до вынесения приговора или во время отбывания наказания душевной болезнью, лишающей их возможности отдавать себе отчет в своих действиях или руководить ими, судом могут быть применены следующие принудительные меры медицинского характера:

1) помещение в психиатрическую больницу общего типа;
2) помещение в психиатрическую больницу специального типа.

Статья 56. Помещение в психиатрическую больницу

Принудительное лечение в психиатрической больнице общего типа может быть применено судом в отношении душевнобольного, который по своему психическому состоянию и характеру совершенного общественно опасного деяния нуждается в больничном содержании и лечении в принудительном порядке.

Помещение в психиатрическую больницу специального типа может быть назначено судом в отношении душевнобольного, представляющего по своему психическому состоянию и характеру совершенного им общественно опасного деяния особую опасность для общества.

Лица, помещенные в психиатрическую больницу специального типа, содержатся в условиях усиленного надзора, исключающего возможность совершения ими нового общественно опасного деяния.

Статья 57. Назначение, изменение и прекращение применения к душевнобольным принудительных мер медицинского характера

Суд, признав необходимым назначить принудительную меру медицинского характера, избирает ее вид в зависимости от душевного заболевания лица, характера и степени общественной опасности совершенного им деяния.

Прекращение применения принудительных мер медицинского характера производится судом по заключению лечебного учреждения в случае выздоровления лица или такого изменения характера заболевания, при котором отпадает необходимость в применении этих мер.

Изменение вида принудительной меры медицинского характера также производится судом по заключению лечебного учреждения.

Если суд не сочтет необходимым применение к душевнобольному принудительных мер медицинского характера, а равно в случае прекращения применения таких мер, суд может передать его на попечение родственникам или опекунам при обязательном врачебном наблюдении.

Статья 58. **Зачет времени применения принудительных мер медицинского характера**

К лицу, которое после совершения преступления или во время отбывания наказания заболело душевной болезнью, лишающей его возможности отдавать себе отчет в своих действиях или руководить ими, после его выздоровления судом может быть применено наказание, если не истекли сроки давности или нет других оснований для освобождения от уголовной ответственности и наказания.

Если к такому лицу после выздоровления применяется наказание, то время, в течение которого применялись принудительные меры медицинского характера, засчитывается в срок наказания по правилам статьи 45 настоящего Кодекса.

Статья 59. **Принудительные меры медицинского характера, применяемые к алкоголикам и наркоманам**

В случае совершения преступления алкоголиком или наркоманом суд, по ходатайству общественной организации, коллектива трудящихся, товарищеского суда или органа здравоохранения, наряду с наказанием за совершенное преступление, может применить к такому лицу принудительное лечение.

Указанные лица, осужденные к мерам наказания, не связанным с лишением свободы, подлежат принудительному лечению в медицинских учреждениях со специальным лечебным и трудовым режимом.

В случае осуждения таких лиц к лишению свободы они подлежат принудительному лечению во время отбывания

наказания, а после освобождения из места лишения свободы, в случае необходимости продления такого лечения, — в медицинских учреждениях со специальным лечением и трудовым режимом.

Прекращение принудительного лечения производится судом по представлению лечебного учреждения, в котором лицо находится на излечении.

В случае совершения преступления лицом, злоупотребляющим спиртными напитками и ставящим в связи с этим свою семью в тяжелое материальное положение, суд, наряду с применением наказания, не связанного с лишением свободы, вправе, по ходатайству общественной организации, коллектива трудящихся или товарищеского суда, вынести постановление об установлении над ним попечительства.

Статья 60. **Принудительные меры воспитательного характера, применяемые в отношении несовершеннолетних**

Если суд в соответствии с частью третьей статьи 10 настоящего Кодекса найдет целесообразным не применять уголовное наказание к несовершеннолетнему, совершившему преступление, он может назначить следующие принудительные меры воспитательного характера:

1) возложение обязанности публично или в иной форме принести извинение потерпевшему;

2) возложение на несовершеннолетнего, достигшего пятнадцати лет, обязанности возместить причиненный ущерб, если несовершеннолетний имеет самостоятельный заработок и сумма ущерба не превышает двадцати рублей, или возложение обязанности своим трудом устранить причиненный материальный ущерб, не превышающий двадцати рублей;

3) передача несовершеннолетнего под строгий надзор родителей или лиц, их заменяющих;

4) передача несовершеннолетнего на поруки или под наблюдение коллектива трудящихся или общественной организации;

5) помещение в специальные лечебно-воспитательные и воспитательные учреждения для детей и подростков.

Срок, порядок и условия нахождения несовершеннолетних в специальных лечебно-воспитательных и воспитательных учреждениях определяются Положением о комиссиях по делам несовершеннолетних.

ОСОБЕННАЯ ЧАСТЬ

ГЛАВА 6

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ПРЕСТУПЛЕНИЯ

1. Особо опасные государственные преступления

Статья 61. **Измена родине**

Измена родине, то есть деяние, умышленно совершенное гражданином СССР в ущерб государственной независимости, территориальной неприкосновенности или военной мощи СССР: переход на сторону врага, шпионаж, выдача государственной или военной тайны иностранному государству, бегство за границу или отказ возвратиться из-за границы в СССР, оказание иностранному государству помощи в проведении враждебной деятельности против СССР, а равно заговор с целью захвата власти, —

наказывается лишением свободы на срок от десяти до пятнадцати лет с конфискацией имущества или смертной казнью с конфискацией имущества.

Не подлежит уголовной ответственности гражданин СССР, завербованный иностранной разведкой для проведения враждебной деятельности против СССР, если он во исполнение полученного преступного задания никаких действий не совершил и добровольно заявил органам власти о своей связи с иностранной разведкой.

Статья 62. **Шпионаж**

Передача, а равно похищение или собирание с целью передачи иностранному государству, иностранной организации или их агентуре сведений, составляющих государственную или военную тайну, а также передача или собирание по заданию иностранной разведки иных сведений для использования их в ущерб интересам СССР, если шпионаж совершен иностранцем или лицом без гражданства, —

наказывается лишением свободы на срок от семи до пятнадцати лет с конфискацией имущества или смертной казнью с конфискацией имущества.

Статья 63. **Террористический акт**

Убийство государственного или общественного деятеля или представителя власти, совершенное в связи с его государ-

ственной или общественной деятельностью, с *целью подрыва* или ослабления Советской власти, —

наказывается лишением свободы на срок от десяти до пятнадцати лет с конфискацией имущества или смертной казнью с конфискацией имущества.

Тяжкое телесное повреждение, причиненное в тех же целях государственному или общественному деятелю или представителю власти в связи с его государственной или общественной деятельностью, —

наказывается лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

Статья 64. **Террористический акт против представителя иностранного государства**

Убийство представителя иностранного государства с целью провокации войны или международных осложнений —

наказывается лишением свободы на срок от десяти до пятнадцати лет с конфискацией имущества или смертной казнью с конфискацией имущества.

Тяжкое телесное повреждение, причиненное тем же лицам с той же целью, —

наказывается лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

Статья 65. **Диверсия**

Разрушение или повреждение взрывом, поджогом или иным способом предприятий, сооружений, путей и средств сообщения, средств связи либо другого государственного или общественного имущества, совершение массовых отравлений или распространение эпидемий и эпизоотий с целью ослабления Советского государства —

наказывается лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества или смертной казнью с конфискацией имущества.

Статья 66. **Вредительство**

Действие или бездействие, направленное к подрыву промышленности, транспорта, сельского хозяйства, денежной системы, торговли или иных отраслей народного хозяйства, а равно деятельности государственных органов или общест-

венных организаций с целью ослабления Советского государства, если это деяние совершено путем использования государственных или общественных учреждений, предприятий, организаций либо путем противодействия их нормальной работе, —

наказывается лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

Статья 67. **Антисоветская агитация и пропаганда**

Агитация или пропаганда, проводимая в целях подрыва или ослабления Советской власти либо совершения отдельных особо опасных государственных преступлений, распространение в тех же целях клеветнических измышлений, порочащих советский государственный и общественный строй, а равно распространение либо изготовление или хранение в тех же целях литературы такого же содержания —

наказывается лишением свободы на срок от шести месяцев до семи лет или ссылкой на срок от двух до пяти лет.

Те же действия, совершенные лицом, ранее осужденным за особо опасные государственные преступления, а равно совершенные в военное время, —

наказываются лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 68. **Пропаганда войны**

Пропаганда войны, в какой бы форме она ни велась,—

наказывается лишением свободы на срок от трех до восьми лет.

Статья 69. **Организационная деятельность, направленная к совершению особо опасных государственных преступлений, а равно участие в антисоветской организации**

Организационная деятельность, направленная к подготовке или совершению особо опасных государственных преступлений, к созданию организации, имеющей целью совершить такие преступления, а равно участие в антисоветской организации —

наказываются соответственно по статьям 61—68 настоящего Кодекса.

Статья 70. Особо опасные государственные преступления, совершенные против другого государства трудящихся

В силу международной солидарности трудящихся особо опасные государственные преступления, совершенные против другого государства трудящихся, —

наказываются соответственно по статьям 61—69 настоящего Кодекса.

II. Иные государственные преступления

Статья 71. Нарушение национального и расового равноправия

Пропаганда или агитация с целью возбуждения расовой или национальной вражды или розни, а равно прямое или косвенное ограничение прав или установление прямых или косвенных преимуществ граждан в зависимости от их расовой или национальной принадлежности —

наказываются лишением свободы на срок от шести месяцев до трех лет или ссылкой на срок от двух до пяти лет.

Статья 72. Разглашение государственной тайны

Разглашение сведений, составляющих государственную тайну, лицом, которому эти сведения были доверены или стали известны по службе или работе, при отсутствии признаков измены родине или шпионажа, —

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

То же деяние, если оно повлекло тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок от пяти до восьми лет.

Статья 73. Утрата документов, содержащих государственную тайну

Утрата документов, содержащих государственную тайну, а равно предметов, сведения о которых составляют государственную тайну, лицом, которому они были доверены, если утрата явилась результатом нарушения установленных правил обращения с указанными документами или предметами, —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

То же деяние, если оно причинило тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до восьми лет.

Статья 74. Бандитизм

Организация вооруженных банд с целью нападения на государственные, общественные учреждения или предприятия, либо на отдельных лиц, а равно участие в таких бандах и в совершаемых ими нападениях —

наказывается лишением свободы на срок от трех до пятнадцати лет с конфискацией имущества или смертной казнью с конфискацией имущества.

Статья 75. Контрабанда

Контрабанда, то есть незаконное перемещение товаров или иных ценностей через государственную границу СССР, совершенная с сокрытием предметов в специальных хранилищах либо с обманным использованием таможенных и иных документов, либо в крупных размерах, либо группой лиц, организовавшихся для занятия контрабандой, либо должностным лицом с использованием служебного положения, а равно контрабанда взрывчатых, наркотических, сильнодействующих и ядовитых веществ, оружия и воинского снаряжения, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет с конфискацией имущества.

Статья 76. Массовые беспорядки

Организация массовых беспорядков, сопровождавшихся погромами, разрушениями, поджогами и другими подобными действиями, а равно непосредственное совершение их участниками указанных выше преступлений или оказание ими вооруженного сопротивления власти —

наказываются лишением свободы на срок от двух до пятнадцати лет.

Статья 77. Уклонение от очередного призыва на действительную военную службу

Уклонение от очередного призыва на действительную военную службу —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

То же деяние, совершенное посредством причинения себе

телесного повреждения или путем симуляции болезни, посредством подлога документов или путем иного обмана, а равно совершенное при других отягчающих обстоятельствах, —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до пяти лет.

Статья 78. **Уклонение от призыва по мобилизации**

Уклонение от призыва по мобилизации в ряды Вооруженных Сил СССР —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

То же деяние, а также уклонение от дальнейших призывов для укомплектования Вооруженных Сил СССР, совершенные в военное время, —

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет или смертной казнью.

Статья 79. **Уклонение в военное время от выполнения повинностей или уплаты налогов**

Уклонение в военное время от трудовой мобилизации или выполнения иных повинностей, а равно от уплаты налогов —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до пяти лет или исправительными работами на срок от шести месяцев до одного года.

Статья 80. **Незаконный выезд за границу и незаконный въезд в СССР**

Выезд за границу, въезд в СССР или переход границы без установленного паспорта или разрешения надлежащих властей —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

Действие настоящей статьи не распространяется на случаи прибытия в СССР иностранных граждан без установленного паспорта или разрешения для использования права убежища, предоставленного Конституцией СССР.

Статья 81. **Нарушение правил международных полетов**

Влет в СССР и вылет из СССР без установленного разрешения, несоблюдение указанных в разрешении маршрутов, мест посадки, воздушных ворот, высоты полетов или иное нарушение правил международных полетов —

наказываются лишением свободы на срок от одного года до десяти лет или штрафом в размере до одной тысячи рублей с конфискацией воздушного судна или без конфискации.

Статья 82. **Нарушение правил безопасности движения и эксплуатации транспорта**

Нарушение работником железнодорожного, водного или воздушного транспорта правил безопасности движения и эксплуатации транспорта, повлекшее несчастные случаи с людьми, крушение, аварию или иные тяжкие последствия, а также недоброкачественный ремонт транспортных средств, путей, средств сигнализации и связи, повлекший те же последствия, —

наказываются лишением свободы на срок от трех до пятнадцати лет.

Те же деяния, если они не повлекли, но заведомо создавали угрозу наступления тех же последствий, —

наказываются лишением свободы на срок от одного года до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 83. **Повреждение путей сообщения и транспортных средств**

Умышленное разрушение или повреждение путей сообщения, сооружений на них, подвижного состава или судов, средств связи или сигнализации, которое повлекло или могло повлечь крушение поезда, аварию корабля или нарушение нормальной работы транспорта и связи, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до пятнадцати лет.

Статья 84. **Изготовление или сбыт поддельных денег или ценных бумаг**

Изготовление с целью сбыта, а также сбыт поддельных государственных казначейских билетов, билетов Государственного банка СССР, металлической монеты, государственных ценных бумаг или иностранной валюты —

наказывается лишением свободы на срок от трех до пятнадцати лет с конфискацией имущества.

Статья 85. **Нарушение правил о валютных операциях**

Нарушение правил о валютных операциях, а также спекуляция валютными ценностями или ценными бумагами —

наказываются лишением свободы на срок от трех до восьми лет с конфискацией валютных ценностей и ценных бумаг.

Статья 86. **Недонесение о государственных преступлениях**

Недонесение об известных готовящихся или совершенных государственных преступлениях, предусмотренных статьями 61—66, 69, 74, 84 настоящего Кодекса, —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до трех лет или исправительными работами на срок от шести месяцев до одного года.

ГЛАВА 7

ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ

Статья 87. **Хищение государственного или общественного имущества путем кражи**

Тайное похищение государственного или общественного имущества (кража) —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Кража, совершенная повторно или по предварительному сговору группой лиц, —

наказывается лишением свободы на срок до шести лет.

Кража, совершенная в крупных размерах или особо опасным рецидивистом, —

наказывается лишением свободы на срок от пяти до пятнадцати лет с конфискацией имущества или без конфискации.

Примечание. Повторным в статьях 87, 88, 90 и 91 признается преступление, совершенное лицом, ранее совершившим какое-либо из преступлений, предусмотренных этими статьями либо статьями 74, 89, 141—144 настоящего Кодекса.

Статья 88. **Хищение государственного или общественного имущества путем грабежа**

Открытое похищение государственного или общественного имущества (грабеж) —

наказывается лишением свободы на срок до четырех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Грабеж, соединенный с насилием, не опасным для жизни

или здоровья потерпевшего лица, либо с угрозой применения такого насилия, или совершенный по предварительному сговору группой лиц, либо повторно, —

наказывается лишением свободы на срок до семи лет.

Грабеж, совершенный в крупных размерах или особо опасным рецидивистом, —

наказывается лишением свободы на срок от шести до пятнадцати лет с конфискацией имущества или без конфискации.

Статья 89. **Разбой с целью хищения государственного или общественного имущества**

Нападение с целью завладения государственным или общественным имуществом, соединенное с насилием, опасным для жизни или здоровья лица, подвергшегося нападению, или с угрозой применения такого насилия (разбой), —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет с конфискацией имущества или без конфискации.

Те же действия, совершенные по предварительному сговору группой лиц, или с причинением тяжких телесных повреждений, или особо опасным рецидивистом, или лицом, ранее совершившим разбой с целью завладения государственным или общественным имуществом или личным имуществом граждан, либо бандитизм, а равно, если эти действия были направлены на завладение государственным или общественным имуществом в крупных размерах, —

наказываются лишением свободы на срок от шести до пятнадцати лет с конфискацией имущества или без конфискации.

Статья 90. **Хищение государственного или общественного имущества путем мошенничества**

Завладение государственным или общественным имуществом путем обмана или злоупотребления доверием (мошенничество) —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Мошенничество, совершенное повторно или по предварительному сговору группой лиц, —

наказывается лишением свободы на срок до шести лет.

Мошенничество, причинившее крупный ущерб государст-

ву или общественной организации или совершенное особо опасным рецидивистом, —

наказывается лишением свободы на срок от пяти до пятнадцати лет с конфискацией имущества или без конфискации.

Статья 91. Хищение государственного или общественного имущества путем присвоения, растраты или злоупотребления служебным положением

Присвоение или растрата государственного или общественного имущества, вверенного виновному или находившегося в его ведении, а равно завладение государственным или общественным имуществом путем злоупотребления должностного лица своим служебным положением —

наказывается лишением свободы на срок до четырех лет или исправительными работами на срок до одного года с лишением или без лишения права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

Те же действия, совершенные повторно или по предварительному сговору группой лиц, —

наказываются лишением свободы на срок до семи лет с лишением или без лишения права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

Действия, предусмотренные частью первой или второй настоящей статьи, совершенные в крупных размерах, —

наказываются лишением свободы на срок от шести до пятнадцати лет с конфискацией имущества или без конфискации и с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

Статья 92. Причинение имущественного ущерба путем обмана или злоупотребления доверием

Причинение имущественного ущерба государственной или общественной организации путем обмана или злоупотребления доверием при отсутствии признаков хищения —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью, или увольнением от

должности, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Статья 93. Вымогательство государственного или общественного имущества

Требование передачи государственного или общественного имущества или права на имущество под угрозой насилия над лицом, в ведении или под охраной которого находится это имущество, насилия над его близкими, оглашения позорящих сведений о нем или его близких или истребление их имущества (вымогательство) —

наказывается лишением свободы на срок до четырех лет.

Статья 94. Мелкое хищение государственного или общественного имущества

Мелкое хищение государственного или общественного имущества путем кражи, мошенничества, присвоения, растраты или злоупотребления служебным положением, совершенное лицом, которое уже подвергалось мерам общественного воздействия за мелкое хищение или хотя и не подвергалось таким мерам, но совершало мелкие хищения более двух раз, а равно совершенное лицом, к которому по обстоятельствам дела мера общественного воздействия не может быть применена, —

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев.

Мелкое хищение государственного или общественного имущества, совершенное лицом, ранее судимым за такое преступление или за хищение государственного или общественного имущества, не являющееся мелким хищением, либо ранее судимым за кражу, мошенничество, грабеж с целью завладения личным имуществом или разбой с целью завладения государственным или общественным либо личным имуществом граждан, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок.

Статья 95. Присвоение найденного государственного или общественного имущества

Присвоение найденного, заведомо государственного или общественного ценного имущества —

наказывается исправительными работами на срок до шес-

ти месяцев или общественным порицанием, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Статья 96. Умышленное уничтожение или повреждение государственного или общественного имущества

Умышленное уничтожение или повреждение государственного или общественного имущества —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до ста рублей.

Умышленное уничтожение или повреждение государственного или общественного имущества, совершенное путем поджога или иным общеопасным способом или повлекшее человеческие жертвы, или причинившее крупный ущерб либо иные тяжкие последствия, а также умышленное уничтожение или значительное повреждение лесных массивов путем поджога —

наказывается лишением свободы на срок до десяти лет.

Статья 97. Неосторожное уничтожение или повреждение государственного или общественного имущества

Неосторожное уничтожение или повреждение государственного или общественного имущества, повлекшее человеческие жертвы или иные тяжкие последствия, а также уничтожение или значительное повреждение лесных массивов в результате неосторожного обращения с огнем или источниками повышенной опасности —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 98. Недобросовестное отношение к охране государственного или общественного имущества

Недобросовестное отношение лица, которому поручена охрана государственного или общественного имущества, к своим обязанностям, повлекшее расхищение, повреждение или гибель этого имущества в крупных размерах, при отсутствии признаков должностного преступления —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Статья 99. **Преступления против государственной или общественной собственности других социалистических государств**

Преступления против государственной или общественной собственности других социалистических государств, совершенные в отношении имущества, находящегося на территории Белорусской ССР, —

наказываются соответственно по статьям настоящей главы.

ГЛАВА 8

ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЖИЗНИ, ЗДОРОВЬЯ, СВОБОДЫ И ДОСТОИНСТВА ЛИЧНОСТИ

Статья 100. **Умышленное убийство при отягчающих обстоятельствах**

Умышленное убийство:

а) из корысти;

б) из хулиганских побуждений;

в) в связи с выполнением потерпевшим служебного или общественного долга;

г) двух или более лиц;

д) женщины, заведомо для виновного находившейся в состоянии беременности;

е) совершенное с особой жестокостью или способом, опасным для жизни многих людей;

ж) с целью скрыть другое преступление или облегчить его совершение, а равно сопряженное с изнасилованием;

з) совершенное особо опасным рецидивистом либо лицом, ранее совершившим умышленное убийство, за исключением убийства, предусмотренного статьями 102 и 103 настоящего Кодекса, —

наказывается лишением свободы на срок от восьми до пятнадцати лет с ссылкой или без ссылки или смертной казнью.

Статья 101. **Умышленное убийство**

Умышленное убийство, совершенное без отягчающих обстоятельств, указанных в статье 100 настоящего Кодекса, —

наказывается лишением свободы на срок до десяти лет.

Статья 102. Умышленное убийство, совершенное в состоянии сильного душевного волнения

Умышленное убийство, совершенное в состоянии внезапно возникшего сильного душевного волнения, вызванного насилием или тяжким оскорблением со стороны потерпевшего, а равно вызванного иными противозаконными действиями потерпевшего, если эти действия повлекли или могли повлечь тяжкие последствия для виновного или его близких, —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 103. Убийство при превышении пределов необходимой обороны

Убийство, совершенное при превышении пределов необходимой обороны, —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 104. Убийство по неосторожности

Убийство, совершенное по неосторожности, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Неосторожное убийство двух или более лиц —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Статья 105. Доведение до самоубийства

Доведение до самоубийства или покушения на него путем жестокого обращения с потерпевшим или систематического унижения его личного достоинства —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

Те же действия, совершенные в отношении лица, находившегося в материальной или иной зависимости от виновного,—

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет.

Статья 106. Умышленное тяжкое телесное повреждение

Умышленное тяжкое телесное повреждение, опасное для жизни или повлекшее потерю зрения, слуха или какого-либо органа, либо утрату органом его функций, душевную болезнь или иное расстройство здоровья, соединенное со стойкой утратой трудоспособности не менее чем на одну треть, или

повлекшее прерывание беременности, либо выразившееся в неизгладимом обезображении лица, —

наказывается лишением свободы на срок до восьми лет.

Те же действия, если они повлекли смерть потерпевшего или носили характер мучения или истязания, или были совершены особо опасным рецидивистом, —

наказываются лишением свободы на срок до десяти лет.

Статья 107. **Умышленное менее тяжкое телесное повреждение**

Умышленное менее тяжкое телесное повреждение, не опасное для жизни и не повлекшее последствий, указанных в статье 106 настоящего Кодекса, но вызвавшее длительное расстройство здоровья или значительную стойкую утрату трудоспособности менее чем на одну треть, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Те же действия, если они носили характер мучения или истязания или были совершены особо опасным рецидивистом, —

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет.

Статья 108. **Умышленное тяжкое или менее тяжкое телесное повреждение, причиненное в состоянии сильного душевного волнения**

Умышленное тяжкое или менее тяжкое телесное повреждение, причиненное в состоянии внезапно возникшего сильного душевного волнения, вызванного насилием или тяжким оскорблением со стороны потерпевшего, а равно вызванного иными противозаконными действиями потерпевшего, если эти действия повлекли или могли повлечь тяжкие последствия для виновного или его близких, —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 109. **Тяжкое или менее тяжкое телесное повреждение при превышении пределов необходимой обороны**

Тяжкое или менее тяжкое телесное повреждение, причиненное при превышении пределов необходимой обороны, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок.

Статья 110. **Умышленное легкое телесное повреждение или побои**

Умышленное причинение телесного повреждения или нанесение побоев, повлекшее за собой кратковременное расстройство здоровья или незначительную стойкую утрату трудоспособности, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок.

Те же действия, не повлекшие за собой последствий, указанных в части первой настоящей статьи, —

наказываются лишением свободы на срок до шести месяцев или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до пятидесяти рублей, либо влекут применение мер общественного воздействия.

Статья 111. **Истязание**

Систематическое нанесение побоев или иные действия, носящие характер истязания, если они не повлекли последствий, указанных в статьях 106 и 107 настоящего Кодекса, —

наказываются лишением свободы на срок до трех лет.

Статья 112. **Неосторожное тяжкое или менее тяжкое телесное повреждение**

Неосторожное тяжкое телесное повреждение —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Неосторожное менее тяжкое телесное повреждение —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или общественным порицанием.

Статья 113. **Заражение венерической болезнью**

Заражение другого лица венерической болезнью лицом, знавшим о наличии у него этой болезни, —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 114. **Незаконное производство аборта**

Незаконное производство аборта врачом —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или лишением права заниматься врачебной деятельностью.

Производство аборта лицом, не имеющим высшего медицинского образования, —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Действия, предусмотренные частями первой и второй настоящей статьи, совершенные неоднократно или повлекшие смерть потерпевшей или иные тяжкие последствия, —

наказываются лишением свободы на срок до восьми лет.

Статья 115. **Изнасилование**

Изнасилование, то есть половое сношение с применением физического насилия, угрозы или с использованием беспомощного состояния потерпевшей, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет.

Изнасилование несовершеннолетней, а равно изнасилование, совершенное группой лиц либо лицом, ранее совершившим такое преступление, —

наказывается лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

Изнасилование, совершенное особо опасным рецидивистом или повлекшее особо тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок от семи до пятнадцати лет.

Статья 116. **Понуждение женщины к вступлению в половую связь**

Понуждение женщины к вступлению в половую связь или к удовлетворению половой страсти в извращенной форме лицом, в отношении которого женщина являлась материально или по службе зависимой, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

Статья 117. **Половое сношение с лицом, не достигшим половой зрелости**

Половое сношение с лицом, не достигшим половой зрелости, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

Те же действия, сопряженные с удовлетворением половой страсти в извращенных формах, —

наказываются лишением свободы на срок до шести лет.

Статья 118. **Развратные действия**

Развратные действия в отношении несовершеннолетних —
наказываются лишением свободы на срок до трех лет.

Статья 119. **Мужеложство**

Половое сношение мужчины с мужчиной (мужеложство) —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Мужеложство, совершенное с применением физического насилия, угроз или в отношении несовершеннолетнего, либо с использованием зависимого положения потерпевшего, —

наказывается лишением свободы на срок до восьми лет.

Статья 120. **Злостное уклонение от уплаты алиментов или от содержания детей**

Злостное уклонение родителей от уплаты по решению суда средств на содержание несовершеннолетних детей или от содержания состоящих на их иждивении совершеннолетних, но нетрудоспособных детей, —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или ссылкой на срок до трех лет, или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 121. **Злостное уклонение от оказания помощи родителям**

Злостное уклонение от уплаты по решению суда средств на содержание нетрудоспособных родителей —

наказывается исправительными работами на срок до одного года либо влечет применение мер общественного воздействия.

Статья 122. **Злоупотребление опекунскими обязанностями**

Использование опеки в корыстных целях или оставление подопечных без надзора и необходимой помощи —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 123. **Похищение или подмен ребенка**

Похищение или подмен чужого ребенка, совершенные с корыстной целью или из иных низменных побуждений, —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Статья 124. **Незаконное лишение свободы**

Незаконное лишение свободы —

наказывается лишением свободы на срок до шести месяцев или исправительными работами на тот же срок.

То же действие, совершенное способом, опасным для

жизни или здоровья потерпевшего, или сопровождавшееся причинением ему физических страданий, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

Статья 125. **Оставление в опасности**

Неоказание лицу, находящемуся в опасном для жизни состоянии, необходимой и явно не терпящей отлагательства помощи, если она заведомо могла быть оказана виновным без серьезной опасности для себя или других лиц, либо несообщение надлежащим учреждениям или лицам о необходимости оказания помощи —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или общественным порицанием, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Заведомое оставление без помощи лица, находящегося в опасном для жизни состоянии и лишенного возможности принять меры к самосохранению по малолетству, старости, болезни или вообще вследствие своей беспомощности в случаях, если виновный имел возможность оказать потерпевшему помощь и был обязан иметь о нем заботу, либо сам поставил его в опасное для жизни состояние, —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 126. **Неоказание помощи больному**

Неоказание помощи больному без уважительных причин лицом медицинского персонала, обязанным согласно установленным правилам оказывать такую помощь, —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до ста рублей, или общественным порицанием, либо влечет применение мер общественного воздействия.

То же деяние, если оно повлекло или заведомо могло повлечь смерть больного или иные тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет с лишением права заниматься профессиональной деятельностью на срок до трех лет.

Статья 127. **Неоказание капитаном судна помощи терпящим бедствие**

Неоказание помощи капитаном судна людям, терпящим бедствие на реке или ином водном пути, если эта помощь могла быть оказана без серьезной опасности для своего судна, его экипажа и пассажиров, —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 128. Клевета

Клевета, то есть распространение заведомо ложных, позорящих другое лицо, измышлений, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до пятидесяти рублей, или общественным порицанием, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Клевета в печатном или иным способом размноженном произведении, а равно совершенная лицом, ранее судимым за клевету, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Клевета, соединенная с обвинением в совершении особо опасного государственного или иного тяжкого преступления, —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Статья 129. Оскорбление

Оскорбление, то есть умышленное унижение чести и достоинства личности, выраженное в неприличной форме, —

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или штрафом до пятидесяти рублей, или общественным порицанием, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Оскорбление в печати, а равно оскорбление, нанесенное лицом, ранее судимым за оскорбление, —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до ста рублей.

ГЛАВА 9

ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПОЛИТИЧЕСКИХ, ТРУДОВЫХ, ЖИЛИЩНЫХ И ИНЫХ ПРАВ ГРАЖДАН

Статья 130. Воспрепятствование осуществлению избирательного права

Воспрепятствование путем насилия, обмана, угроз или подкупа осуществлению гражданином СССР избирательного права —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 131. **Подлог избирательных документов, неправильный подсчет голосов или нарушение тайны голосования**

Подлог избирательных документов или заведомо неправильный подсчет голосов, а равно нарушение тайны голосования, совершенные членом избирательной комиссии или другим должностным лицом, —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 132. **Нарушение неприкосновенности жилища граждан**

Незаконный обыск, незаконное выселение или иные незаконные действия, нарушающие неприкосновенность жилища граждан, —

наказываются лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до пятидесяти рублей, или увольнением от должности, либо влекут применение мер общественного воздействия.

Статья 133. **Нарушение законных прав профсоюзов**

Воспрепятствование законной деятельности профессиональных союзов и их органов —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до ста рублей, или увольнением от должности.

Статья 134. **Нарушение законодательства о труде**

Незаконное увольнение трудящегося с работы из личных побуждений, неисполнение решений суда о восстановлении на работе, а равно иное умышленное существенное нарушение законодательства о труде, совершенное должностным лицом государственного или общественного предприятия или учреждения, —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или увольнением от должности.

Статья 135. **Нарушение тайны переписки**

Нарушение тайны переписки граждан —

наказывается исправительными работами на срок до шес-

ти месяцев или штрафом до тридцати рублей, или общественным порицанием, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Статья 136. Отказ в приеме на работу или увольнение беременной женщины или кормящей матери

Отказ в приеме на работу или увольнение с работы женщины по мотивам ее беременности, а равно отказ в приеме на работу или увольнение с работы матери, кормящей грудью, по этим мотивам —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или увольнением от должности.

Статья 137. Нарушение правил охраны труда

Нарушение должностным лицом правил по технике безопасности, промышленной санитарии или иных правил охраны труда, если это нарушение могло повлечь несчастные случаи с людьми или иные тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до ста рублей, или увольнением от должности.

Те же нарушения, повлекшие причинение телесных повреждений или утрату трудоспособности, —

наказываются лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Нарушения, указанные в части первой настоящей статьи, повлекшие смерть человека или причинение тяжких телесных повреждений нескольким лицам, —

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет.

Статья 138. Нарушение авторских и изобретательских прав

Выпуск под своим именем чужого научного, литературного, музыкального или художественного произведения или иное присвоение авторства на такое произведение, либо незаконное воспроизведение или распространение такого произведения, а равно принуждение к соавторству —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до пятисот рублей, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Оглашение изобретения до заявки без согласия изобретателя, присвоение авторства изобретения, принуждение

к соавторству на изобретение, а равно присвоение авторства на рационализаторское предложение —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до пятисот рублей, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Статья 139. Нарушение законов об отделении церкви от государства и школы от церкви

Нарушение законов об отделении церкви от государства и школы от церкви —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до пятидесяти рублей.

Статья 140. Воспрепятствование совершению религиозных обрядов

Воспрепятствование совершению религиозных обрядов, поскольку они не нарушают общественного порядка и не сопровождаются посягательством на права граждан, —

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или общественным порицанием.

ГЛАВА 10

ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ЛИЧНОЙ СОБСТВЕННОСТИ ГРАЖДАН

Статья 141. Кража

Тайное похищение личного имущества граждан (кража) —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Кража, совершенная повторно или по предварительному сговору группой лиц, или причинившая значительный ущерб потерпевшему, —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Кража, совершенная особо опасным рецидивистом, —

наказывается лишением свободы на срок от четырех до десяти лет.

Примечание. Повторным в статьях 141, 142 и 144 признается преступление, совершенное лицом, ранее совершившим какое-либо из преступлений, предусмотренных этими статьями либо статьями 74, 87—91, 143 настоящего Кодекса.

Статья 142. **Грабеж**

Открытое похищение личного имущества граждан (грабеж) —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Грабеж, совершенный повторно или по предварительному сговору группой лиц, или соединенный с насилием, не опасным для жизни или здоровья потерпевшего, или с угрозой применения такого насилия, либо причинивший значительный ущерб потерпевшему, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до шести лет с высылкой или без высылки.

Грабеж, совершенный особо опасным рецидивистом, —

наказывается лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с высылкой или без высылки.

Статья 143. **Разбой**

Нападение с целью завладения личным имуществом граждан, соединенное с насилием, опасным для жизни или здоровья, либо с угрозой применения такого насилия (разбой), —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Разбой, совершенный по предварительному сговору группой лиц или лицом, ранее совершившим разбой с целью завладения государственным или общественным имуществом или личным имуществом граждан, либо бандитизм —

наказывается лишением свободы на срок от пяти до двенадцати лет с ссылкой или без ссылки, с конфискацией имущества или без конфискации.

Разбой, соединенный с причинением тяжких телесных повреждений либо совершенный особо опасным рецидивистом, —

наказывается лишением свободы на срок от шести до пятнадцати лет с ссылкой или без ссылки, с конфискацией имущества или без конфискации.

Статья 144. **Мошенничество**

Завладение личным имуществом граждан или приобретение права на имущество путем обмана или злоупотребления доверием (мошенничество) —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Мошенничество, совершенное повторно или по предварительному сговору группой лиц, —

наказывается лишением свободы на срок до четырех лет.

Мошенничество, причинившее значительный ущерб потерпевшему либо совершенное особо опасным рецидивистом, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 145. **Вымогательство**

Требование передачи личного имущества граждан или права на имущество или совершения каких-либо действий имущественного характера под угрозой насилия над личностью потерпевшего или его близких, оглашения о них сведений, которые потерпевшие желают сохранить в тайне, или истребления их имущества (вымогательство) —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 146. **Умышленное уничтожение или повреждение личного имущества граждан**

Умышленное уничтожение или повреждение личного имущества граждан, причинившее значительный ущерб потерпевшему, —

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или штрафом до пятидесяти рублей.

Умышленное уничтожение или повреждение личного имущества граждан, совершенное путем поджога или иным общеопасным способом, либо повлекшее человеческие жертвы или иные тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок до восьми лет.

Статья 147. **Неосторожное уничтожение или повреждение личного имущества граждан**

Уничтожение или повреждение личного имущества граждан в результате неосторожного обращения с огнем, повлекшее человеческие жертвы или иные тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 148. **Преступления против собственности объединений, не являющихся социалистическими организациями**

Преступления против собственности объединений, не являющихся социалистическими организациями, совершенные в отношении имущества, находящегося на территории Белорусской ССР, —

наказываются соответственно по статьям настоящей главы.

ГЛАВА 11

ХОЗЯЙСТВЕННЫЕ ПРЕСТУПЛЕНИЯ

Статья 149. **Выпуск недоброкачественной, некомплектной или нестандартной продукции**

Неоднократный или в крупных размерах выпуск из промышленного предприятия недоброкачественной, некомплектной или несоответствующей обязательным стандартам и техническим условиям продукции директором, главным инженером или начальником отдела технического контроля, а также лицами, занимающими другие должности, но выполняющими обязанности указанных лиц,—

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года, или увольнением от должности.

Статья 150. **Частнопредпринимательская деятельность и коммерческое посредничество**

Частнопредпринимательская деятельность с использованием государственных, кооперативных или иных общественных форм —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет с конфискацией имущества или ссылкой на срок до пяти лет с конфискацией имущества.

Коммерческое посредничество, осуществляемое частными лицами в виде промысла или в целях наживы в крупных размерах,—

наказывается лишением свободы на срок до трех лет с конфискацией имущества или ссылкой на срок до трех лет с конфискацией имущества.

Статья 151. **Спекуляция**

Спекуляция, то есть скупка и перепродажа товаров или иных предметов с целью наживы,—

наказывается лишением свободы на срок до двух лет с конфискацией имущества или без конфискации или исправительными работами на срок до одного года, или штрафом до трехсот рублей.

Спекуляция в виде промысла или в крупных размерах, или совершенная особо опасным рецидивистом —

наказывается лишением свободы на срок от двух до семи лет с конфискацией имущества.

Статья 152. **Незаконное пользование товарными знаками**

Незаконное пользование чужим товарным знаком —

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или штрафом до трехсот рублей.

Статья 153. **Обман покупателей**

Обмеривание, обвешивание, превышение установленных розничных цен, обсчет или иной обман покупателей в магазинах и иных торговых предприятиях или в предприятиях общественного питания —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года, или лишением права занимать должности в торговых предприятиях или предприятиях общественного питания.

Те же действия, совершенные в крупных размерах или лицами, ранее судимыми за те же преступления,—

наказываются лишением свободы на срок от двух до семи лет с конфискацией имущества или без конфискации с лишением права занимать должности в торговых предприятиях или предприятиях общественного питания.

Статья 154. **Выпуск в продажу недоброкачественных, нестандартных и некомплектных товаров**

Неоднократный или в крупных размерах выпуск в продажу в торговых предприятиях заведомо недоброкачественных, нестандартных или некомплектных товаров заведующим магазином, базой, складом, секцией, а равно товароведом или бракером —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года, или штрафом до ста рублей, или лишением права занимать указанные должности.

Статья 155. **Изготовление и сбыт самогона**

Изготовление самогона, а равно изготовление аппаратов для самогоноварения, если эти действия совершены после применения к виновным мер общественного или административного воздействия,—

наказываются лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до ста рублей.

Сбыт самогона, а равно аппаратов для самогоноварения —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 156. **Нарушение правил торговли спиртными напитками**

Нарушение правил торговли спиртными напитками, если эти действия совершены после применения к виновным мер общественного, дисциплинарного или административного воздействия,—

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или лишением права занимать должности в торговых предприятиях и предприятиях общественного питания, или штрафом до пятидесяти рублей.

Статья 157. **Подделка знаков почтовой оплаты и проездных билетов**

Подделка почтовых марок или других знаков почтовой оплаты, либо международных ответных купонов, а равно использование или выпуск в обращение поддельных почтовых марок или других знаков почтовой оплаты, либо международных ответных купонов —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Изготовление или сбыт в виде промысла поддельных билетов или иных документов на проезд пассажиров или провоз грузов —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

Статья 158. **Нарушение ветеринарных правил**

Нарушение ветеринарных правил, повлекшее распространение заразных болезней животных или иные тяжкие последствия,—

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 159. **Нарушение правил, установленных для борьбы с болезнями и вредителями растений**

Нарушение правил, установленных для борьбы с болезнями и вредителями растений, повлекшее тяжкие последствия,—

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до ста рублей.

Статья 160. **Занятие запрещенным промыслом**

Занятие промыслом, относительно которого имеется специальное запрещение, —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до ста рублей.

Те же действия, совершаемые в значительных размерах или с использованием наемного труда, —

наказываются лишением свободы на срок до четырех лет с конфискацией имущества или без конфискации.

Статья 161. **Незаконное занятие рыбным или другим водным добывающим промыслом**

Незаконное занятие рыбным или другим водным добывающим промыслом в реках, озерах, прудах, водохранилищах без надлежащего на то разрешения либо в запретное время, либо в недозволенных местах, или недозволенными орудиями, способами и приемами —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до ста рублей с конфискацией добытого, орудий лова и плавучих средств с их принадлежностями или без конфискации.

Те же действия, если они совершены повторно или сопряжены с уловом или убоем ценных пород рыб или водных животных, либо с причинением крупного ущерба, —

наказываются лишением свободы на срок до четырех лет с конфискацией имущества или без конфискации.

Статья 162. **Производство лесосплава или взрывных работ с нарушением правил охраны рыбных запасов**

Производство лесосплава или взрывных работ с нарушением правил, установленных в целях охраны рыбных запасов, —

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или штрафом до двухсот рублей.

Статья 163. **Незаконная охота**

Охота без надлежащего на то разрешения или в запрещенных местах, либо в запрещенные сроки, недозволенными орудиями и способами, если эти действия совершены после применения мер административного воздействия за такое же нарушение, —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до двухсот рублей с конфискацией добытого и недозволенных орудий охоты.

Охота на зверей и птиц, охотиться на которых полностью запрещено, или незаконная охота, причинившая крупный ущерб, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до пятисот рублей с конфискацией добытого и орудий охоты.

Статья 164. **Потрава посевов**

Умышленная потрава посевов, а также умышленное повреждение полезащитных лесонасаждений, плодовоягодных и других насаждений, причинившее крупный ущерб колхозу, совхозу или другому государственному или общественному хозяйству, —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до ста рублей.

Статья 165. **Незаконная порубка леса**

Незаконная порубка леса в государственных и колхозных лесах, совершенная после применения мер общественного или административного воздействия, —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до трехсот рублей с конфискацией незаконно добытого.

Незаконная порубка леса, совершенная в виде промысла или хотя бы впервые, но причинившая крупный ущерб, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или штрафом до пятисот рублей с конфискацией незаконно добытого.

ГЛАВА 12
ДОЛЖНОСТНЫЕ ПРЕСТУПЛЕНИЯ

Статья 166. Злоупотребление властью или служебным положением

Злоупотребление властью или служебным положением, то есть умышленное использование должностным лицом своего служебного положения, вопреки интересам службы, если оно совершено из корыстной или иной личной заинтересованности и причинило существенный вред государственным или общественным интересам либо охраняемым законом правам и интересам граждан, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года, или увольнением от должности.

Злоупотребление властью или служебным положением, если оно вызвало тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок до восьми лет.

Примечание. Под должностными лицами в статьях настоящей главы понимаются лица, постоянно или временно осуществляющие функции представителей власти, а также занимающие постоянно или временно в государственных или общественных учреждениях, организациях или на предприятиях должности, связанные с выполнением организационно-распорядительных или административно-хозяйственных обязанностей, или выполняющие такие обязанности в указанных учреждениях, организациях и на предприятиях по специальному полномочию.

Статья 167. Превышение власти или служебных полномочий

Превышение власти или служебных полномочий, то есть умышленное совершение должностным лицом действий, явно выходящих за пределы прав и полномочий, предоставленных ему законом, если оно причинило существенный вред госу-

дарственным или общественным интересам либо охраняемым законом правам и интересам граждан, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года, или увольнением от должности.

Превышение власти или служебных полномочий, если оно сопровождалось насилием, применением оружия или мучительными и оскорбляющими личное достоинство потерпевшего действиями, —

наказывается лишением свободы на срок до десяти лет.

Статья 168. **Халатность**

Невыполнение или ненадлежащее выполнение должностным лицом своих обязанностей вследствие небрежного или недобросовестного к ним отношения, причинившее существенный вред государственным или общественным интересам, либо охраняемым законом правам и интересам граждан, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года, или увольнением от должности.

Статья 169. **Получение взятки**

Получение должностным лицом лично или через посредников в каком бы то ни было виде взятки за выполнение или невыполнение в интересах дающего какого-либо действия, которое должностное лицо должно было или могло совершить с использованием своего служебного положения, —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Те же действия, совершенные должностным лицом, занимавшим ответственное положение либо ранее судившимся за взяточничество, или получавшим взятки неоднократно, либо сопряженные с вымогательством взятки, —

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет с конфискацией имущества или без конфискации.

Статья 170. **Дача взятки**

Дача взятки или посредничество во взяточничестве —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Дача взятки или посредничество во взяточничестве, совершенные неоднократно или лицом, ранее судившимся за взяточничество, —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Лицо, давшее взятку, освобождается от уголовной ответственности, если в отношении его имело место вымогательство взятки, или если оно после дачи взятки добровольно заявило о случившемся.

Статья 171. **Должностной подлог**

Должностной подлог, то есть внесение должностным лицом в корыстных целях или из иных личных побуждений в официальные документы заведомо ложных сведений, подделка, подчистка или пометка другим числом, а равно составление и выдача им заведомо ложных документов или внесение в книги заведомо ложных записей —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года, или увольнением от должности.

ГЛАВА 13

ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПРАВОСУДИЯ

Статья 172. **Привлечение заведомо невиновного к уголовной ответственности**

Привлечение заведомо невиновного к уголовной ответственности лицом, производящим дознание, следователем или прокурором —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

Те же действия, соединенные с обвинением в особо опасном государственном или ином тяжком преступлении, либо с искусственным созданием доказательств обвинения, —

наказываются лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 173. **Вынесение заведомо неправосудного приговора, решения, определения или постановления**

Вынесение судьями заведомо неправосудного приговора, решения, определения или постановления —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

Те же действия, повлекшие тяжкие последствия, —

наказываются лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 174. Заведомо незаконный арест или задержание

Заведомо незаконный арест —

наказывается лишением свободы на срок до одного года.

Заведомо незаконное задержание —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или увольнением от должности.

Статья 175. Принуждение к даче показаний

Принуждение к даче показаний путем применения угроз или иных незаконных действий со стороны лица, производящего дознание или предварительное следствие, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

Те же действия, соединенные с применением насилия или с издевательством над личностью допрашиваемого, —

наказываются лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 176. Заведомо ложный донос

Заведомо ложный донос о совершении преступления —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Те же действия, соединенные с обвинением в особо опасном государственном или ином тяжком преступлении или с искусственным созданием доказательств обвинения, а равно совершенные с корыстной целью, —

наказываются лишением свободы на срок от двух до семи лет.

Статья 177. Заведомо ложное показание

Заведомо ложное показание свидетеля, потерпевшего или заведомо ложное заключение эксперта, а также заведомо неправильный перевод, сделанный переводчиком в суде либо при производстве предварительного следствия или дознания, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок.

Те же действия, соединенные с обвинением в особо опасном государственном или ином тяжком преступлении либо с искусственным созданием доказательств обвинения, а равно совершенные с корыстной целью, —

наказываются лишением свободы на срок от двух до семи лет.

Статья 178. Отказ или уклонение свидетеля или потерпевшего от дачи показаний, или эксперта от дачи заключения

Отказ или уклонение свидетеля или потерпевшего от дачи показаний, или эксперта от дачи заключения в судебном заседании либо при производстве предварительного следствия или дознания, а равно воспрепятствование явке свидетеля, потерпевшего или даче ими показаний —

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или штрафом до пятидесяти рублей, или общественным порицанием.

Статья 179. Понуждение свидетеля или потерпевшего к даче ложных показаний, или эксперта к даче ложного заключения либо подкуп этих лиц

Понуждение свидетеля, потерпевшего или эксперта к даче судебно-следственным органам ложных показаний или ложного заключения, совершенное путем угрозы убийством, насилием, истреблением имущества этих лиц или их близких, а равно подкуп свидетеля, потерпевшего или эксперта с целью дачи ими ложных показаний или ложного заключения —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 180. Разглашение данных предварительного следствия или дознания

Разглашение данных предварительного следствия или дознания без разрешения прокурора, следователя или лица, производящего дознание, —

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или штрафом до пятидесяти рублей.

Статья 181. Растрата, отчуждение или сокрытие имущества, подвергнутого описи или аресту

Растрата, отчуждение или сокрытие имущества, подвергнутого описи или аресту, совершенные лицом, которому это имущество вверено, —

наказываются лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок.

Статья 182. Побег с места ссылки

Побег с места ссылки или с пути следования в ссылку — наказывается лишением свободы на срок *до одного года*.

Статья 183. Самовольное возвращение высланного в места, запрещенные для проживания

Самовольное возвращение высланного в места, запрещенные для проживания, —

наказывается заменой высылки ссылкой на неотбытый срок.

Статья 184. Побег из места заключения или из-под стражи

Побег из места заключения или из-под стражи, совершенный лицом, отбывающим наказание или находящимся в предварительном заключении, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет.

Побег, соединенный с насилием над стражей, —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Статья 185. Укрывательство преступлений

Укрывательство преступлений, предусмотренных статьями 100 и 101 (умышленное убийство), 115, частями второй и третьей (изнасилование при отягчающих обстоятельствах), 87, частью третьей и 141, частью третьей (кража), 88, частью третьей и 142, частью третьей (грабеж), 89 и 143 (разбой), если укрывательство не было обещано заранее, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 186. Недонесение о преступлении

Недонесение о достоверно известных готовящихся или совершенных преступлениях, предусмотренных статьями 100 и 101 (умышленное убийство), 115, частями второй и третьей (изнасилование при отягчающих обстоятельствах), 87, частью третьей и 141, частью третьей (кража), 88, частью третьей и 142, частью третьей (грабеж), 89 и 143 (разбой), —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок.

ГЛАВА 14

ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ПОРЯДКА УПРАВЛЕНИЯ

Статья 187. **Сопротивление представителю власти или представителю общественности, выполняющему обязанности по охране общественного порядка**

Сопротивление представителю власти при исполнении им возложенных на него законом обязанностей или сопротивление представителю общественности, выполняющему обязанности по охране общественного порядка, либо принуждение их к выполнению явно незаконных действий, совершенные с насилием или с угрозой применения насилия, —

наказываются лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года, или штрафом до пятидесяти рублей.

Статья 188. **Оскорбление представителя власти или представителя общественности, выполняющего обязанности по охране общественного порядка**

Публичное оскорбление представителя власти или представителя общественности, выполняющего обязанности по охране общественного порядка, в связи с исполнением этими лицами возложенных на них обязанностей —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до пятидесяти рублей, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Статья 189. **Угроза или насилие в отношении должностного лица или общественного работника**

Угроза убийством, нанесением тяжких телесных повреждений или уничтожением имущества по отношению к должностному лицу или общественному работнику с целью прекращения их служебной или общественной деятельности или изменения ее характера в интересах угрожающего —

наказывается лишением свободы на срок до восьми месяцев или исправительными работами на срок до одного года, или штрафом до пятидесяти рублей.

Нанесение легкого телесного повреждения, побоев или совершение иных насильственных действий в отношении должностного лица или общественного работника в связи с его слу-

жебной деятельностью или выполнением им общественного долга —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 190. Самовольное присвоение звания или власти должностного лица

Самовольное присвоение звания или власти должностного лица, сопряженное с совершением на этом основании каких-либо общественно опасных действий,—

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 191. Похищение или повреждение документов, штампов, печатей, бланков

Похищение, уничтожение, повреждение или сокрытие документов, штампов, печатей, бланков, находящихся в государственных учреждениях, предприятиях или общественных организациях, совершенное из корыстных или иных низменных побуждений,—

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до ста рублей.

Те же действия, совершенные в отношении документов, штампов, печатей, бланков особой важности либо повлекшие тяжкие последствия,—

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет.

Похищение у граждан паспорта или других важных личных документов —

наказывается лишением свободы на срок до восьми месяцев или исправительными работами на срок до одного года, или штрафом до ста рублей.

Статья 192. Подделка, изготовление или сбыт поддельных документов, штампов, печатей, бланков

Подделка удостоверения или иного выдаваемого государственным учреждением, предприятием или общественной организацией документа, предоставляющего права или освобождающего от обязанностей, в целях использования такого документа самим подделывателем или другим лицом либо сбыт такого документа, а равно изготовление поддельных штампов, печатей, бланков государственных учреждений, предпри-

ятий или общественных организаций в тех же целях либо сбыт их —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года.

Те же действия, совершаемые систематически,—

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет или ссылкой на тот же срок.

Использование заведомо подложного документа —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до тридцати рублей.

Статья 193. **Нарушение правил въезда или проживания в пограничной полосе**

Нарушение правил въезда, проживания или прописки в пограничной полосе, совершенное после наложения административного взыскания за такое же нарушение,—

наказывается лишением свободы на срок до шести месяцев или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до пятидесяти рублей.

Статья 194. **Нарушение паспортных правил**

Злостное нарушение паспортных правил в местностях, где введены специальные правила проживания и прописки, если это нарушение выразилось в проживании без паспорта или без прописки и если ранее лицо за это уже было дважды подвергнуто административному взысканию,—

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до пятидесяти рублей.

Статья 195. **Самовольный захват земли и самовольное строительство**

Самовольный захват или самовольная мена, или купля-продажа земельного участка либо иные действия, нарушающие законы о национализации земли,—

наказываются исправительными работами на срок от шести месяцев до одного года или штрафом до ста рублей.

Самовольное строительство жилого здания или самовольная пристройка —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до трехсот рублей с конфискацией незаконно возведенного строения или без конфискации.

Статья 196. **Самоуправство**

Самоуправство, то есть самовольное, с нарушением установленного законом порядка, осуществление своего действительного или предполагаемого права, причинившее существенный вред гражданам либо государственным или общественным организациям,—

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или штрафом до пятидесяти рублей, или общественным порицанием, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Статья 197. **Нарушение законов о записи актов гражданского состояния**

Сокрытие обстоятельств, препятствующих вступлению в брак, или сообщение ложных сведений органам записи актов гражданского состояния —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до пятидесяти рублей, или общественным порицанием.

Статья 198. **Незаконное пользование знаками Красного Креста и Красного Полумесяца**

Незаконное пользование знаками Красного Креста и Красного Полумесяца, а равно наименованием Красного Креста и Красного Полумесяца —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до ста рублей, или общественным порицанием.

Статья 199. **Уклонение военнообязанных от прохождения военных сборов**

Уклонение военнообязанных запаса от прохождения военных сборов —

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или штрафом до пятидесяти рублей.

Статья 200. **Нарушение правил учета военнообязанных**

Нарушение правил, установленных для учета военнообязанных, совершенное после применения мер административного воздействия, —

наказывается исправительными работами на срок до трех месяцев или штрафом до тридцати рублей.

ГЛАВА 15

ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПРОТИВ ОБЩЕСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ, ОБЩЕСТВЕННОГО ПОРЯДКА И ЗДОРОВЬЯ НАСЕЛЕНИЯ

Статья 201. **Хулиганство**

Хулиганство, то есть действия, грубо нарушающие общественный порядок и выражающие явное неуважение к обществу,—

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до пятидесяти рублей.

Злостное хулиганство, то есть те же действия, совершенные лицом, ранее судимым за хулиганство, или связанные с сопротивлением представителю власти или представителю общественности, выполняющему обязанности по охране общественного порядка, или же отличающиеся по своему содержанию исключительным цинизмом или дерзостью, или совершенные особо опасным рецидивистом,—

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Мелкое хулиганство, совершенное лицом, к которому дважды в течение года применялись меры общественного или административного воздействия за мелкое хулиганство,—

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до пятидесяти рублей.

Статья 202. **Угроза убийством, нанесением тяжких телесных повреждений или уничтожением имущества**

Угроза убийством, нанесением тяжких телесных повреждений или уничтожением имущества путем поджога, если имелась реальная опасность исполнения угрозы,—

наказывается лишением свободы на срок до шести месяцев или исправительными работами на срок до одного года, или штрафом до тридцати рублей, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Статья 203. **Приобретение имущества, добытого заведомо преступным путем**

Приобретение имущества, добытого заведомо преступным путем,—

наказывается исправительными работами на срок до шести месяцев или штрафом до ста рублей, или общественным

порицанием, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Те же действия, совершенные в виде промысла или в крупных размерах,—

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет с конфискацией имущества или без конфискации или ссылкой на срок до пяти лет с конфискацией имущества или без конфискации.

Статья 204. **Систематическое занятие бродяжничеством или попрошайничеством**

Систематическое занятие бродяжничеством или попрошайничеством, продолжаемое после повторного предупреждения, сделанного административными органами,—

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок от шести месяцев до одного года.

Статья 205. **Вовлечение несовершеннолетних в преступную деятельность**

Вовлечение несовершеннолетних в преступную деятельность, в занятие попрошайничеством, проституцией, азартными играми, а равно использование несовершеннолетних для целей паразитического существования —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Статья 206. **Нарушение правил безопасности движения и эксплуатации автомототранспорта или городского электротранспорта**

Нарушение работником автомототранспорта или городского электротранспорта правил безопасности движения и эксплуатации транспорта, повлекшее причинение потерпевшему менее тяжкого или легкого телесного повреждения либо причинившее существенный материальный ущерб,—

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года с лишением права управлять транспортными средствами на срок до двух лет или без лишения, или штрафом до ста рублей.

Те же действия, повлекшие смерть потерпевшего или причинение ему тяжкого телесного повреждения,—

наказываются лишением свободы на срок до десяти лет с лишением права управлять транспортными средствами на срок до трех лет или без лишения.

Статья 207. Нарушение правил безопасности движения автомототранспорта лицом, не являющимся работником автомототранспорта

Нарушение правил безопасности движения автомототранспорта лицом, не являющимся работником автомототранспорта, повлекшее причинение потерпевшему менее тяжкого или легкого телесного повреждения,—

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года с лишением права управлять автомототранспортом до двух лет или без лишения.

Те же действия, повлекшие смерть потерпевшего или причинение ему тяжкого телесного повреждения,—

наказываются лишением свободы на срок до десяти лет с лишением права управлять автомототранспортом до трех лет или без лишения.

Статья 208. Нарушение действующих на транспорте правил

Нарушение действующих на транспорте правил об охране порядка и безопасности движения, если это повлекло гибель людей или иные тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет.

Статья 209. Нарушение правил безопасности горных работ

Нарушение правил безопасности горных работ, если оно причинило вред здоровью людей, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок.

То же нарушение, если оно повлекло гибель людей или иные тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 210. Нарушение правил при производстве строительных работ

Нарушение при производстве строительных работ строительных, санитарных и противопожарных правил, а также нарушение правил эксплуатации строительных механизмов, если оно причинило вред здоровью людей, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок.

То же нарушение, если оно повлекло гибель людей или иные тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 211. **Нарушение производственно-технической дисциплины или правил безопасности на взрывоопасных предприятиях и во взрывоопасных цехах**

Нарушение производственно-технической дисциплины или правил, обеспечивающих безопасность производства на взрывоопасных предприятиях или во взрывоопасных цехах,—

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до ста рублей, или увольнением от должности.

Те же действия, если они повлекли гибель людей или иные тяжкие последствия, —

наказываются лишением свободы на срок до семи лет.

Статья 212. **Нарушение правил хранения, использования, учета или перевозки взрывчатых и радиоактивных веществ**

Нарушение правил хранения, использования, учета или перевозки взрывчатых и радиоактивных веществ, а также незаконная пересылка этих веществ по почте или багажом, если эти действия могли повлечь тяжкие последствия, —

наказываются лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок.

Те же действия, если они повлекли тяжкие последствия,—

наказываются лишением свободы на срок до семи лет.

Статья 213. **Незаконное ношение, хранение, изготовление или сбыт оружия или взрывчатых веществ**

Ношение, хранение, изготовление или сбыт огнестрельного оружия (кроме гладкоствольного охотничьего), боевых припасов или взрывчатых веществ без соответствующего разрешения —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года, или штрафом до ста рублей.

Ношение, изготовление или сбыт кинжалов, финских ножей или иного холодного оружия без соответствующего разрешения —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до тридцати рублей.

Статья 214. **Небрежное хранение огнестрельного оружия**

Небрежное хранение огнестрельного оружия, создавшее условия для использования этого оружия другим лицом, если это повлекло тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок.

Статья 215. **Незаконная пересылка легковоспламеняющихся или едких веществ**

Незаконная пересылка по почте или багажом легковоспламеняющихся или едких веществ, если это повлекло тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 216. **Незаконное врачевание**

Занятие врачеванием как профессией лицом, не имеющим надлежащего медицинского образования, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до трехсот рублей, либо влечет применение мер общественного воздействия.

Статья 217. **Нарушение правил, установленных в целях борьбы с эпидемиями**

Нарушение обязательных правил, установленных в целях предупреждения эпидемических и других заразных заболеваний и в целях борьбы с ними, если оно повлекло распространение заразных заболеваний, —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до пятидесяти рублей.

Статья 218. **Загрязнение водоемов и воздуха**

Загрязнение рек, озер и других водоемов и водных источников неочищенными и необезвреженными сточными водами, отбросами или отходами промышленных и коммунальных предприятий, могущее причинить вред здоровью людей либо сельскохозяйственному производству, или рыбным запасам,

а равно загрязнение воздуха вредными для здоровья людей отходами промышленного производства —

наказывается исправительными работами на срок до одного года или штрафом до трехсот рублей.

Статья 219. **Изготовление или сбыт ядовитых или наркотических веществ**

Изготовление, сбыт, а равно хранение или приобретение с целью сбыта сильнодействующих, ядовитых или наркотических веществ без специального на то разрешения, а также нарушение установленных правил производства, хранения, отпуска, учета, перевозки, пересылки сильнодействующих, ядовитых или наркотических средств —

наказывается лишением свободы на срок до одного года или исправительными работами на тот же срок, или штрафом до ста рублей.

Те же действия, совершаемые систематически, —

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет.

Статья 220. **Посев опийного мака или индийской конопли без разрешения**

Посев опийного мака или индийской конопли без надлежащего разрешения —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года с обязательной конфискацией посевов.

Статья 221. **Содержание притонов и сводничество**

Содержание притонов разврата, сводничество с корыстной целью, а равно содержание притонов для потребления наркотиков —

наказывается лишением свободы на срок до пяти лет с высылкой или без высылки с конфискацией имущества или без конфискации или ссылкой на тот же срок с конфискацией имущества или без конфискации.

Статья 222. **Посягательство на личность и права граждан под видом исполнения религиозных обрядов**

Организация или руководство группой, деятельность которой, проводимая под видом проповедования религиозных вероучений и исполнения религиозных обрядов, сопряжена с причинением вреда здоровью граждан или с иными посяга-

тельствами на личность или на права граждан, а равно с побуждением граждан к отказу от общественной деятельности или исполнения гражданских обязанностей, —

наказываются лишением свободы на срок до пяти лет или ссылкой на тот же срок с конфискацией имущества или без конфискации.

Активное участие в деятельности группы, указанной в части первой настоящей статьи, а равно систематическая пропаганда, направленная к совершению указанных в ней деяний, —

наказываются лишением свободы на срок до трех лет или ссылкой на тот же срок, или исправительными работами на срок до одного года.

Если деяния лиц, указанных во второй части настоящей статьи, и сами лица, их совершившие, не представляют большой общественной опасности, к ним могут быть применены меры общественного воздействия.

Статья 223. **Изготовление или сбыт порнографических предметов**

Изготовление, распространение или рекламирование порнографических сочинений, печатных изданий, изображений или иных предметов порнографического характера, а также торговля ими или хранение с целью их продажи или распространения —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или штрафом до ста рублей с конфискацией порнографических предметов и средств их производства.

Статья 224. **Надругательство над могилой**

Надругательство над могилой, а равно похищение находящихся в могиле или на могиле предметов —

наказывается лишением свободы на срок до трех лет или исправительными работами на срок до одного года.

Статья 225. **Умышленное уничтожение, разрушение или порча памятников культуры**

Умышленное уничтожение, разрушение или порча памятников культуры либо природных объектов, взятых под охрану государства, —

наказывается лишением свободы на срок до двух лет или исправительными работами на срок до одного года, или штрафом до ста рублей.

ГЛАВА 16

ВОИНСКИЕ ПРЕСТУПЛЕНИЯ

Статья 226. **Понятие воинского преступления**

Воинскими преступлениями признаются предусмотренные настоящим Кодексом преступления против установленного порядка несения воинской службы, совершенные военнослужащими, а также военнообязанными во время прохождения ими учебных сборов.

По соответствующим статьям настоящего Кодекса несут ответственность за преступления против установленного для них порядка несения службы лица офицерского, сержантского и рядового состава органов государственной безопасности, а также лица, в отношении которых имеется специальное указание в законодательстве Союза ССР.

Соучастие в воинских преступлениях лиц, не упомянутых в настоящей статье, влечет ответственность по соответствующим статьям настоящего Кодекса.

Статья 227. **Неповиновение**

а) Неповиновение, то есть открытый отказ от исполнения приказа начальника, а равно иное умышленное неисполнение приказа —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до пяти лет.

б) То же деяние, совершенное группой лиц либо повлекшее тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

в) Неповиновение, совершенное в военное время или в боевой обстановке, —

наказывается смертной казнью или лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

Статья 228. **Неисполнение приказа**

а) Неисполнение приказа начальника, совершенное при отсутствии признаков, указанных в пункте «а» статьи 227 настоящего Кодекса, —

наказывается лишением свободы на срок от трех месяцев до трех лет.

б) То же деяние при наличии смягчающих обстоятельств —

влечет применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

в) Деяние, предусмотренное пунктом «а» настоящей статьи, совершенное в военное время или в боевой обстановке, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 229. Сопротивление начальнику или принуждение его к нарушению служебных обязанностей

а) Сопротивление начальнику, а также иному лицу, исполняющему возложенные на него обязанности по военной службе, или принуждение его к нарушению этих обязанностей —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до пяти лет.

б) Те же деяния, совершенные группой лиц, или с применением оружия, или повлекшие тяжкие последствия, —

наказываются лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

в) Деяния, предусмотренные пунктом «б» настоящей статьи, если они сопряжены с умышленным убийством начальника или иного лица, исполняющего обязанности по военной службе, либо были совершены в военное время или в боевой обстановке, —

наказываются смертной казнью или лишением свободы на срок от пяти до пятнадцати лет.

Статья 230. Угроза начальнику

а) Угроза убийством, причинением телесных повреждений или нанесением побоев начальнику в связи с исполнением им обязанностей по военной службе —

наказывается лишением свободы на срок от трех месяцев до трех лет.

б) То же деяние при смягчающих обстоятельствах —

влечет применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

в) Деяние, предусмотренное пунктом «а» настоящей статьи, совершенное в военное время или в боевой обстановке, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 231. Насильственные действия в отношении начальника

а) Нанесение телесных повреждений или побоев начальнику в связи с исполнением им обязанностей по военной службе —

наказывается лишением свободы на срок от двух до десяти лет.

б) Те же деяния, совершенные в военное время или в боевой обстановке, если они повлекли тяжкие последствия, —

наказываются смертной казнью или лишением свободы на срок от пяти до пятнадцати лет.

Статья 232. Оскорбление подчиненным начальника и начальником подчиненного

а) Оскорбление на словах или ненасильственным действием подчиненным начальника или младшим старшего, а равно начальником подчиненного или старшим младшего при исполнении хотя бы одним из них обязанностей по военной службе —

наказывается лишением свободы на срок от трех до шести месяцев.

б) Те же деяния при смягчающих обстоятельствах —

влекут применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

в) Оскорбление насильственным действием, нанесенное при условиях, указанных в пункте «а» настоящей статьи, —

наказывается лишением свободы на срок от шести месяцев до пяти лет.

Статья 233. Оскорбление насильственным действием одним военнослужащим другого при отсутствии между ними отношений подчиненности или старшинства

а) Оскорбление насильственным действием одним военнослужащим другого, если они не состоят между собой в отношениях подчиненности или старшинства и если хотя бы один из них находился при исполнении обязанностей по военной службе, —

наказывается лишением свободы на срок от трех месяцев до одного года.

б) То же деяние при смягчающих обстоятельствах —

влечет применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

Статья 234. **Самовольная отлучка**

а) Самовольная отлучка из части или с места службы военнослужащего срочной службы, а равно неявка его в срок без уважительных причин на службу при увольнении из части, при назначении, переводе, из командировки, из отпуска или из лечебного заведения продолжительностью свыше одних суток, но не более трех суток, либо хотя и менее суток, но совершенная повторно в течение трех месяцев, —

наказывается направлением в дисциплинарный батальон на срок от трех месяцев до двух лет.

б) Те же деяния, совершенные в военное время, —

наказываются лишением свободы на срок от двух до десяти лет.

в) Деяния, предусмотренные пунктом «а» настоящей статьи, совершенные военнослужащим, отбывающим наказание в дисциплинарном батальоне, —

наказываются лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

Статья 235. **Самовольное оставление части или места службы**

а) Самовольное оставление части или места службы военнослужащим срочной службы, а равно неявка его в срок без уважительных причин на службу при увольнении из части, при назначении, переводе, из командировки, из отпуска или из лечебного заведения продолжительностью свыше трех суток —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до пяти лет.

б) Те же деяния, совершенные в военное время, —

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

в) Самовольное оставление части или места службы лицом офицерского состава или военнослужащим сверхсрочной службы, а равно неявка его в срок на службу без уважительных причин продолжительностью свыше десяти суток —

наказываются лишением свободы на срок от одного года до пяти лет.

г) Деяния, предусмотренные пунктом «в» настоящей статьи, совершенные в военное время, если самовольное отсутствие продолжалось свыше одних суток,—

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

Статья 236. **Дезертирство**

а) Дезертирство, то есть оставление воинской части или места службы с целью уклониться от военной службы, а равно неявка с той же целью на службу при назначении, переводе, из командировки, из отпуска или из лечебного заведения, совершенное военнослужащим срочной службы, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет.

б) Те же деяния, совершенные в военное время, —

наказываются смертной казнью или лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

в) Дезертирство, совершенное лицом офицерского состава или военнослужащим сверхсрочной службы,—

наказывается лишением свободы на срок от пяти до семи лет.

г) То же деяние, совершенное в военное время,—

наказывается смертной казнью или лишением свободы на срок от семи до десяти лет.

Статья 237. **Самовольное оставление части в боевой обстановке**

Самовольное оставление части или места службы в боевой обстановке, независимо от продолжительности, —

наказывается смертной казнью или лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 238. **Уклонение от воинской службы путем членовредительства или иным способом**

а) Уклонение военнослужащего от несения обязанностей военной службы путем причинения себе какого-либо повреждения (членовредительство) или путем симуляции болезни, подлога документов или иного обмана, а равно отказ от несения обязанностей военной службы —

наказывается лишением свободы на срок от трех до семи лет.

б) Те же деяния, совершенные в военное время или в боевой обстановке,—

наказываются смертной казнью или лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

Статья 239. **Промотание или утрата военного имущества**

а) Продажа, залог или передача в пользование военнослужащим срочной службы выданных ему для личного пользова-

ния предметов обмундирования или снаряжения (промотание), а равно утрата или порча этих предметов вследствие нарушения правил их сбережения —

наказываются направлением в дисциплинарный батальон на срок от трех месяцев до одного года.

б) Те же деяния при смягчающих обстоятельствах —

влекут применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

в) Деяния, предусмотренные пунктом «а» настоящей статьи, совершенные в военное время или в боевой обстановке,—

наказываются лишением свободы на срок от одного года до пяти лет.

г) Утрата или порча вверенных для служебного пользования оружия, боеприпасов, средств передвижения, предметов технического снабжения или иного военного имущества, вследствие нарушения правил их сбережения,—

наказывается лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

д) Деяния, предусмотренные пунктом «г» настоящей статьи, совершенные в военное время или в боевой обстановке, —

наказываются лишением свободы на срок от двух до семи лет.

Статья 240. **Умышленное уничтожение или повреждение военного имущества**

а) Умышленное уничтожение или повреждение оружия, боеприпасов, средств передвижения, военной техники или иного военного имущества при отсутствии признаков особо опасного государственного преступления —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до пяти лет.

б) То же деяние, если оно повлекло тяжкие последствия,—

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

в) Деяние, предусмотренное пунктом «б» настоящей статьи, совершенное в военное время или в боевой обстановке, —

наказывается лишением свободы на срок от пяти до десяти лет или смертной казнью.

Статья 241. **Нарушение правил вождения или эксплуатации машин**

Нарушение правил вождения или эксплуатации боевой, специальной или транспортной машины, повлекшее несчастные случаи с людьми или другие тяжкие последствия,—

наказывается лишением свободы на срок от двух до десяти лет.

Статья 242. **Нарушение правил полетов или подготовки к ним**

Нарушение правил полетов или подготовки к ним, повлекшее катастрофу или другие тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 243. **Нарушение правил кораблевождения**

Нарушение правил кораблевождения, повлекшее гибель либо серьезные повреждения корабля, человеческие жертвы или другие тяжкие последствия,—

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 244. **Нарушение уставных правил караульной службы**

а) Нарушение уставных правил караульной (вахтенной) или конвойной службы и изданных в развитие этих правил приказов и распоряжений —

наказывается лишением свободы на срок от трех до шести месяцев.

б) То же деяние при смягчающих обстоятельствах —

влечет применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных сил Союза ССР.

в) Нарушение уставных правил караульной (вахтенной) службы, совершенное в караулах при складах оружия и боеприпасов, а равно в иных караулах и на постах по охране объектов, имеющих особо важное государственное и военное значение,—

наказывается лишением свободы на срок от шести месяцев до трех лет.

г) Деяние, предусмотренное пунктом «в» настоящей статьи, совершенное в военное время или в боевой обстановке,—

наказывается лишением свободы на срок от двух до семи лет.

д) Нарушение уставных правил караульной (вахтенной) или конвойной службы, сопровождавшееся наступлением вредных последствий, для предупреждения которых установлен данный караул или конвой,—

наказывается лишением свободы на срок от одного года до десяти лет.

е) Деяние, предусмотренное пунктом «д» настоящей статьи, совершенное в военное время или в боевой обстановке,—

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет или смертной казнью.

Статья 245. **Нарушение правил несения пограничной службы**

а) Нарушение правил несения пограничной службы лицом, входящим в состав наряда по охране государственной границы СССР, —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

б) То же деяние при смягчающих обстоятельствах —

влечет применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

в) Деяние, предусмотренное пунктом «а» настоящей статьи, повлекшее тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

Статья 246. **Нарушение правил несения службы на радиотехнических постах и в дежурных подразделениях**

а) Нарушение правил несения службы на радиотехнических постах, в дежурных подразделениях и иных объектах, предназначенных для предотвращения нарушения воздушного или морского пространства СССР, —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до пяти лет.

б) То же деяние при смягчающих обстоятельствах —

влечет применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

в) Деяние, предусмотренное пунктом «а» настоящей статьи, повлекшее тяжкие последствия, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

г) Деяния, предусмотренные пунктами «а» и «в» настоящей статьи, совершенные в военное время, —

наказываются смертной казнью или лишением свободы на срок от пяти до пятнадцати лет.

Статья 247. **Нарушение уставных правил внутренней службы**

а) Нарушение лицом, входящим в суточный наряд части (кроме караула и вахты), уставных правил внутренней службы —

наказывается лишением свободы на срок от трех до шести месяцев.

б) То же деяние при смягчающих обстоятельствах —

влечет применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

в) Деяние, предусмотренное пунктом «а» настоящей статьи, если оно повлекло вредные последствия, предупреждение которых входило в обязанность данного лица, —

наказывается лишением свободы на срок от шести месяцев до двух лет.

г) Деяние, предусмотренное пунктом «в» настоящей статьи, совершенное в военное время или в боевой обстановке, —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до пяти лет.

Статья 248. **Разглашение военной тайны или утрата документов, содержащих военную тайну**

а) Разглашение сведений военного характера, составляющих государственную тайну, при отсутствии признаков измены родине —

наказывается лишением свободы на срок от двух до пяти лет.

б) Утрата документов, содержащих сведения военного характера, составляющие государственную тайну, или предметов, сведения о которых составляют государственную тайну, лицом, которому эти документы или предметы были доверены, если утрата явилась результатом нарушения установленных правил обращения с указанными документами или предметами, —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

в) Деяния, предусмотренные пунктами «а» и «б» настоящей статьи, если они повлекли тяжкие последствия, —

наказываются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет.

г) Разглашение военных сведений, не подлежащих оглашению, но не являющихся государственной тайной, —

наказывается лишением свободы на срок от трех месяцев до одного года.

д) Деяние, предусмотренное пунктом «г» настоящей статьи, при смягчающих обстоятельствах —

влечет применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

Статья 249. **Злоупотребление властью, превышение власти и халатное отношение к службе**

а) Злоупотребление начальника или должностного лица властью или служебным положением, бездействие или превышение власти, а также халатное отношение к службе, если эти действия совершались систематически либо из корыстных побуждений, или иной личной заинтересованности, а равно если они причинили существенный вред, —

наказываются лишением свободы на срок от шести месяцев до десяти лет.

б) Те же деяния при смягчающих обстоятельствах —

влекут применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

в) Деяния, предусмотренные пунктом «а» настоящей статьи, совершенные в военное время или в боевой обстановке, —

наказываются лишением свободы на срок от трех до десяти лет или смертной казнью.

Статья 250. **Сдача или оставление противнику средств ведения войны**

Сдача противнику начальником вверенных ему военных сил, а равно не вызывавшееся боевой обстановкой оставление противнику укреплений, боевой техники и других средств ведения войны, если указанные действия совершены не в целях способствования врагу, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет или смертной казнью.

Статья 251. Оставление погибающего военного корабля

а) Оставление погибающего военного корабля командиром, не выполнившим до конца своих служебных обязанностей, а равно лицом из состава команды корабля без надлежащего на то распоряжения командира —

наказывается лишением свободы на срок от *пяти до десяти* лет.

б) То же деяние, совершенное в военное время или в боевой обстановке, —

наказывается смертной казнью или лишением свободы на срок от десяти до пятнадцати лет.

Статья 252. Самовольное оставление поля сражения или отказ действовать оружием

Самовольное оставление поля сражения во время боя или отказ во время боя действовать оружием —

наказывается смертной казнью или лишением свободы сроком на пятнадцать лет.

Статья 253. Добровольная сдача в плен

Добровольная сдача в плен по трусости или малодушию —

наказывается смертной казнью или лишением свободы сроком на пятнадцать лет.

Статья 254. Преступные действия военнослужащего, находящегося в плену

а) Добровольное участие военнослужащего, находящегося в плену, в работах, имеющих военное значение, или в других мероприятиях, заведомо могущих причинить ущерб Советскому Союзу или союзным с ним государствам, при отсутствии признаков измены родине, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

б) Насилие над другими военнопленными или жестокое обращение с ними со стороны военнопленного, находящегося на положении старшего, —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет.

в) Совершение военнослужащим, находящимся в плену, действий, направленных во вред другим военнопленным, из корыстных мотивов или в целях обеспечения снисходительного к себе отношения со стороны противника —

наказывается лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

Статья 255. Мародерство

Похищение на поле сражения вещей, находящихся при убитых и раненых (мародерство), —

наказывается лишением свободы на срок от трех до десяти лет или смертной казнью.

Статья 256. Насилие над населением в районе военных действий

Разбой, противозаконное уничтожение имущества, насилие, а равно противозаконное отобрание имущества под предлогом военной необходимости, совершаемые по отношению к населению в районе военных действий, —

наказываются лишением свободы на срок от трех до десяти лет или смертной казнью.

Статья 257. Дурное обращение с военнопленными

а) Дурное обращение с военнопленными, имевшее место неоднократно, или сопряженное с особой жестокостью, или направленное против больных и раненых, а равно небрежное исполнение обязанностей в отношении больных и раненых лицами, на которых возложены лечение их и попечение о них, при отсутствии признаков более тяжкого преступления, —

наказываются лишением свободы на срок от одного года до трех лет.

б) Дурное обращение с военнопленными без указанных отягчающих обстоятельств —

влечет применение правил Дисциплинарного устава Вооруженных Сил Союза ССР.

Статья 258. Незаконное ношение знаков Красного Креста и Красного Полумесяца и злоупотребление ими

Ношение в районе военных действий знаков Красного Креста или Красного Полумесяца лицами, не имеющими на то права, а равно злоупотребление в военное время флагами или знаками Красного Креста или Красного Полумесяца или окраской, присвоенной транспортным средствам санитарной эвакуации, —

наказываются лишением свободы на срок от трех месяцев до одного года.

ПЕРЕЧЕНЬ

имущества, не подлежащего конфискации по приговору суда

Конфискации не подлежат следующие виды имущества и предметы, принадлежащие осужденному на правах личной собственности или являющиеся его долей в общей собственности, необходимые для осужденного и лиц, находящихся на его иждивении:

1. Жилой дом с хозяйственными постройками или отдельные его части — у лиц, основным занятием которых является сельское хозяйство, если осужденный и его семья постоянно в нем проживают.

2. У лиц, основным занятием которых является сельское хозяйство, — единственная корова, при отсутствии коровы — единственная телка; в хозяйствах, не имеющих ни коровы, ни телки, — единственная коза, овца или свинья; у колхозников, кроме того, — овцы, козы и свиньи в пределах половинной нормы, установленной для колхозного двора Уставом сельскохозяйственной артели, а также домашняя птица.

3. Корм для скота (если скот не подлежит конфискации), необходимый до сбора новых кормов или до выгона на пастбище.

4. У лиц, основным занятием которых является сельское хозяйство, — семена, необходимые для очередного посева.

5. Предметы домашней обстановки, утвари, одежды, необходимые для осужденного и состоящих на его иждивении лиц:

а) одежда — на каждое лицо: одно летнее или осеннее пальто, одно зимнее пальто или тулуп, один зимний костюм (для женщин два зимних платья), один летний костюм (для женщин два летних платья), головные уборы по одному на каждый сезон (для женщин, кроме того, два летних платка и один теплый платок или шаль), другая одежда и головные уборы, длительное время находившиеся в употреблении и не представляющие ценности;

б) обувь, белье, постельные принадлежности, кухонная

и столовая утварь, находившиеся в употреблении (за исключением предметов, сделанных из драгоценных материалов, а также предметов, имеющих художественную ценность);

в) мебель — по одной кровати и стулу на каждое лицо, один стол, один шкаф и один сундук на семью;

г) все детские принадлежности.

6. Продукты питания в количестве, необходимом для осужденного и его семьи до нового урожая, если основным занятием осужденного является сельское хозяйство, а в остальных случаях — продукты питания и деньги на общую сумму в размере месячной заработной платы осужденного, но не менее ста рублей.

7. Топливо, необходимое для приготовления пищи и отопления жилого помещения семьи в течение отопительного сезона.

8. Инвентарь (в том числе пособия и книги), необходимый для продолжения профессиональных занятий осужденного, за исключением случаев, когда осужденный приговором суда лишен права заниматься соответствующей деятельностью или когда инвентарь использовался им для незаконного занятия промыслом.

9. Паевые взносы в кооперативные организации, если осужденный не исключается из состава членов кооператива.

10. В случае конфискации доли осужденного в общем имуществе крестьянского двора (колхозного или единоличного) размер доли определяется после исключения из этого имущества: жилого дома, в котором проживают члены двора, с хозяйственными постройками, семян, необходимых для очередного посева, одной коровы, а при отсутствии коровы — одной телки (а в колхозном дворе также овец, коз, свиней и домашней птицы в пределах половинной нормы, установленной Уставом сельскохозяйственной артели) и корма, необходимого для остающегося скота.

АЛФАВИТНО-ПРЕДМЕТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ К УГОЛОВНОМУ КОДЕКСУ БССР

А

Аборт — незаконное производство — 114.
Авария — на железнодорожном, водном или воздушном *транспорте* —82, 83.
Авиация — нарушение правил международных полетов — 81; нарушение правил безопасности — 82; нарушение правил полетов или подготовки к ним — 242.
Авторское право — нарушение А. п. —138.
Автомототранспорт — нарушение правил безопасности движения —206, 207.
Агитация —антисоветская — 67; с целью возбуждения расовой или национальной вражды — 71.
Азартные игры — вовлечение несовершеннолетних в преступную деятельность —205.
Акты гражданского состояния —197.
Акты террористические —63, 64, 86.
Алименты — злостное уклонение от уплаты —120.
Алкоголики —59.
Амнистия и помилование —53, 54.
Аппарат самогонный —155.
Арест — заведомо незаконный —174.

Б

Бандитизм — 74, 86.
Бегство — за границу —61, 86; с места ссылки —182; из места заключения или из-под стражи —184.
Бедствие общественное —38.
Безопасность движения — нарушение правил — 206, 207, 208.
Безопасность производства — нарушение правил Б. горных работ —209; нарушение правил Б. на взрывоопасных предприятиях, в цехах —211.
Беременные — неприменение смертной казни —22; неприменение ссылки — 25; смягчающее ответственность обстоятельство —37; убийство женщины, находящейся в состоянии Б.,—100; прерывание Б. в результате телесного повреждения —106; отказ в приеме на работу или увольнение по мотивам Б. —136.
Беспомощное состояние — 38, 115.
Беспорядки — 76.
Билеты Государственного банка — подделка — 84.
Билеты проездные — 157.

Бланки — похищение, уничтожение, повреждение или сокрытие — 191; подделка, изготовление или сбыт поддельных Б. — 192.
Болезнь — душевная — 11, 55—58, 106; венерическая — 113.
Больной — оставление в опасности — 125; неоказание помощи — 126; дурное обращение с Б. военнопленным — 257.
Больница — помещение в психиатрическую Б. — 55, 56.
Брак — сокрытие обстоятельств, препятствующих вступлению в Б., — 197.
Бродяжничество — 204.
Бумаги — подделка ценных Б. — 84, 86; спекуляция валютными ценными Б. — 85.

В

Валюта иностранная — подделка — 84.
Валютные операции — нарушение правил — 85.
Вахтенная служба — см. Служба военная.
Венерическая болезнь — заражение — 113.
Ветеринарные правила — нарушение — 158.
Вещества — радиоактивные — 212; взрывчатые — 212, 213; легковоспламеняющиеся или едкие — 215; сильнодействующие, ядовитые или наркотические — 219.
Взрывы — 65, 162.
Взятка — 169, 170.
Вина — 3.
Власть — злоупотребление — 166; превышение — 167; сопротивление представителю В. — 187; оскорбление представителя В. — 188; самовольное присвоение В. — 190; хулиганство, связанное с сопротивлением представителю В., — 201.
Влет и вылет — в СССР или из СССР противозаконный — 81.
Внутренняя служба — см. Служба военная.
Вовлечение — несовершеннолетних в преступную деятельность — 205.
Водный транспорт — нарушение правил безопасности — 82; разрушение или повреждение — 83.
Водоемы — загрязнение — 218.
Военная служба — уклонение от очередного призыва — 77; уклонение от призыва по мобилизации — 78; оставление части с целью уклонения от В. с. (дезертирство) — 236; уклонение от В. с. путем членовредительства или иным способом — 238.
Военная тайна — выдача В. т. иностранному государству — 61, 62; разглашение В. т. или утрата документов, содержащих В. т., — 248.
Военное время — отсрочка исполнения приговора военнослужащему или военнообязанному — 44; уклонение от призыва в Вооруженные Силы — 78; уклонение от трудовой мобилизации и от уплаты налогов — 79; см. Воинские преступления.
Военнообязанные — отсрочка применения лишения свободы в военное время — 44; уклонение от сборов — 199; нарушение правил учета — 200; см. Воинские преступления.
Военнослужащие — отсрочка применения лишения свободы в военное время — 44; см. Воинские преступления.
Воздух — загрязнение — 218.
Воздушные передвижения — нарушение правил международных полетов — 81; нарушение правил безопасности — 82.
Воинские преступления — 226—258.
Война — провокация В. — 64; пропаганда В. — 68.
Воспитательные принудительные меры — 10, 60.

Воспрепятствование — осуществлению избирательных прав — 130; В. законной деятельности профсоюзов — 133; В. совершению религиозных обрядов — 140.
Вражда — возбуждение — 71.
Врачевание — незаконное — 216.
Врач — незаконное производство аборта — 114.
Вредительство — 66, 86.
Въезд и выезд — незаконный В. и В. за границу — 80; нарушение правил въезда в пограничную полосу — 193.
Выборы — 130, 131.
Вымогательство — государственного или общественного имущества — 93; В. взятки — 169, 170; В. личного имущества — 145.
Выпуск — недоброкачественной, нестандартной или некомплектной продукции — 149; В. в продажу недоброкачественных, нестандартных и некомплектных товаров — 154; В. в обращение поддельных почтовых марок — 157.
Выселение — незаконное — 132.
Высылка — 21, 26, 40, 41, 45, 51, 54, 183.

Г

Главный инженер — ответственность за выпуск недоброкачественной продукции — 149.
Горные работы — нарушение правил безопасности Г. р. — 209.
Государственная тайна — 61, 62, 72, 73, 248.
Государственное имущество — см. Имущество государственное.
Грабеж — хищение путем Г. государственного имущества — 10, 24, 88, 185, 186; личного имущества — 10, 24, 142, 185, 186.
Граница — 61, 80, 245.
Группа — совершение преступления организованной Г. как отягчающее обстоятельство — 38.

Д

Давность — привлечения к уголовной ответственности — 46; исполнения обвинительного приговора — 47.
Дежурные подразделения — см. Служба военная.
Дезертирство — 236.
Деньги — изготовление или сбыт поддельных Д. — 84.
Денежная система — подрыв — 66, 86.
Дети — злостное уклонение от уплаты алиментов или от содержания Д.—120; злостное уклонение от оказания помощи родителям—121; похищение или подмен ребенка — 123; оставление в опасности малолетнего — 125.
Диверсия — 65, 86.
Дипломатические представители — 4.
Директор предприятия — ответственность за выпуск недоброкачественной продукции — 149.
Дисциплинарный батальон — 21, 40, 41, 45, 51, 54.
Доверие — лицо, взятое на поруки, не оправдало Д. коллектива — 50; завладение имуществом путем злоупотребления Д. государственным или общественным — 90, личным — 144; причинение путем злоупотребления Д. имущественного ущерба государству или общественной организации — 92.

Дознание — ложные показания на Д. — 177; отказ от дачи показаний на Д. — 178; разглашение данных Д. — 180.
Документы — утрата Д., содержащих государственную тайну, — 73; подлог Д. с целью уклонения от призыва на военную службу — 77; подлог избирательных Д. — 131; подлог, подделка Д. должностным лицом — 171; похищение, уничтожение, повреждение или сокрытие Д. — 191; подделка, изготовление или сбыт поддельных Д. — 192.
Должностное лицо — злоупотребление служебным положением с целью хищения государственного или общественного имущества — 91, 94; подлог избирательных документов — 131; нарушение Д. л. законодательства о труде — 134, 136; нарушение Д. л. правил охраны труда — 137; понятие Д. л. — 166; злоупотребление властью — 166; превышение власти — 167; халатность — 168; получение взятки — 169; подлог — 171; угроза или насилие в отношении Д. л. — 189; присвоение власти Д. л. — 190.
Должностные преступления — 166—171.
Должность — лишение права занимать определенные Д. — 21, 29, 41, 51, 54; увольнение от Д. — 21, 31, 54.
Донос — заведомо ложный — 176.
Допрос — принуждение к даче показаний — 175.
Досрочное освобождение — условно-досрочное освобождение — 51; Д. о. от наказания до достижения восемнадцатилетнего возраста — 52; от отбывания наказания — 53.
Душевная болезнь — 11, 55—58, 106.
Душевнобольные — 11, 55—58.
Душевное волнение — как смягчающее обстоятельство — 37; убийство в состоянии сильного Д. в. — 102; причинение телесного повреждения в состоянии сильного Д. в. — 108.

Ж

Железные дороги — 65, 66, 82, 83.
Женщины — неприменение к беременным Ж. смертной казни — 22; ссылки — 25; неприменение к Ж., имеющих на иждивении детей до восьмилетнего возраста, ссылки — 25; беременность Ж. как смягчающее обстоятельство — 37; убийство Ж., находящейся в состоянии беременности, — 100; незаконное производство аборта — 114; изнасилование — 115, 185, 186; понуждение Ж. к вступлению в половую связь — 116; отказ в приеме на работу Ж. беременных и кормящих грудью — 136.
Жилище — нарушение неприкосновенности — 132.

З

Заведующий магазином — ответственность за выпуск в продажу недоброкачественных товаров — 154.
Зависимость — 37, 38, 105, 116.
Заговор — с целью захвата власти — 61, 86.
Загрязнение — водоемов и воздуха — 218.
Задержание — заведомо незаконное — 174.
Законодательство о труде — нарушение — 134, 136.
Запрещенные промыслы — занятие — 160.
Заработная плата — размеры удержаний при назначении исправительных работ — 27.
Заражение — венерической болезнью — 113.

Захват — самовольный З. земли — 195.
Зачет — лишения свободы в сроки содержания в дисциплинарном батальоне, ссылки, высылки и исправительных работ — 40; З. предварительного заключения в срок наказания — 45; З. времени применения принудительных мер медицинского характера в срок наказания — 58.
Звание — лишение почетного, воинского или специального З. — 21, 35.
Звериный промысел — незаконное занятие — 161.
Земля — самовольный захват З. или мена, или купля-продажа З. — 195.
Злоупотребление властью — 166, 249.
Злоупотребление доверием — завладение путем З. д. государственным или общественным имуществом — 90, личным — 144; причинение путем З. д. имущественного ущерба государству или общественной организации — 92.
Злоупотребление служебным положением — 166; хищение путем З. с. п. государственного или общественного имущества — 91;
Злоупотребление знаками Красного Креста и Красного Полумесяца — 258.
Злоупотребление опекунскими обязанностями — 122.
Знаки — товарные — 152; З. Красного Креста и Красного Полумесяца — 258.

И

Избирательное право — воспрепятствование осуществлению И. п. — 130.
Избирательные документы — подлог И. д. — 131.
Изготовление — антисоветской литературы — 67; И. поддельных денег или ценных бумаг — 84; И. самогона, аппаратов для выработки самогона — 155; И. поддельных проездных документов — 157; И. поддельных документов, штампов, печатей, бланков — 192; незаконное И. оружия или взрывчатых веществ — 213; И. ядовитых или наркотических веществ — 219; И. порнографических предметов — 223.
Измена родине — 61, 86.
Изнасилование — 24, 115, 185, 186; убийство, сопряженное с И., — 100.
Изобретение — нарушение изобретательских прав — 138.
Имущество — конфискация И. — 21, 34; И., не подлежащее конфискации, — см. Приложение к УК; растрата, отчуждение или сокрытие И., подвергнутого описи или аресту, — 181; приобретение И., заведомо добытого преступным путем, — 203; И. военное — 239, 240; И. государственное или общественное — 87—99, 185, 186; И. личное — 141—148, 185, 186, 256.
Иностранные граждане — 4, 5, 62, 80.
Исполнение приговора — 44.
Исправительно-трудовая колония — 23.
Исправительные работы без лишения свободы — 21, 27; последствия уклонения от И. р. — 28; замена штрафа И. р. — 30; замена И. р. содержанием на гауптвахте — 33; сложение И. р. с лишением свободы — 40; исчисления сроков И. р. — 41; условное неприменение И. р. — 43; зачет предварительного заключения в срок И. р. — 45; условно-досрочное освобождение от И. р. — 51; освобождение от И. р. лиц, совершивших преступление в возрасте до восемнадцати лет, — 52; погашение судимости осужденных к И. р. — 54.
Исполнители преступления — 17.
Использование — государственных учреждений в антисоветских целях — 66, 86; самовольное И. чужих произведений—138; И. заведомо подложного документа —192; незаконное И. знаков Красного Креста и Красного Полумесяца —258.

Испытательный срок — 43, 44.
Источник повышенной опасности — 38, 97.
Истребление имущества — см. Имущество.
Истязание — 111.
Исчисление сроков — наказания — 41; погашения судимости — 54.

К

Казначейский билет — изготовление или сбыт К. б. — 84.
Капитан судна — неоказание помощи терпящим бедствие — 127.
Караульная служба — см. Служба военная.
Клевета — 49, 128.
Коллектив — см. Общественные организации.
Колхозное имущество — см. Имущество общественное.
Коммерческое посредничество — 150.
Комиссия по делам несовершеннолетних — 10.
Конвойная служба — см. Служба военная.
Конопля индийская — 220.
Контрабанда — 75.
Конфискация — имущества — 21, 34.
Кооперативное имущество — см. Имущество общественное.
Корабль — нарушение правил кораблевождения — 243; оставление погибающего военного К. — 251.
Корысть — как отягчающее обстоятельство — 38, 100.
Кража — государственного или общественного имущества — 10, 24, 87, 94, 185, 186; личного имущества — 10, 24, 141, 185, 186.
Крайняя необходимость — 14.
Красный Крест и Красный Полумесяц — 198, 258.
Крушение поездов — 82, 83.

Л

Лес — уничтожение, повреждение лесных массивов путем поджога — 97; незаконная порубка Л. — 165.
Лесосплав — с нарушением правил охраны рыбных запасов — 162.
Лечение принудительное — 11, 55—59.
Лжесвидетельство — 177.
Литература — антисоветская — 67.
Литературные произведения — нарушение авторских прав — 138.
Личная собственность — преступление против Л. с. граждан — 141—148, 185, 186.
Личные или семейные обстоятельства — как смягчающее ответственность обстоятельство — 37.
Лишение звания — почетного, воинского или специального — 21, 35.
Лишение права занимать определенные должности — 21, 29, 41, 51, 54.
Лишение свободы — 21, 23; замена исправительных работ Л. с. — 28; недопустимость замены штрафа Л. с. — 30; зачет Л. с. в сроки содержания в дисциплинарном батальоне, ссылки, высылки и исправительных работ — 40; исчисление сроков Л. с. — 41; условное Л. с. — 43; отсрочка исполнения приговора к Л. с. — 44; зачет предварительного заключения в сроки Л. с. — 45; давностные сроки применительно к Л. с. — 46, 47; условно-досрочное освобождение осужденных к Л. с. — 51; освобождение осужденного к Л. с., совершившего преступление в возрасте

до восемнадцати лет, — 52; снятие судимости с осужденных к Л. с. — 54; незаконное Л. с. — 124; побег с места Л. с. — 184.
Ложные документы — 171.
Ложные свидетели — 171.
Ложный донос — 176.
Ложное показание — 177, 179.

М

Мак — посев опийного М. — 220.
Малолетние — 38.
Марки почтовые — подделка — 157.
Мародерство — 255.
Массовые беспорядки — 76.
Машины — нарушение правил вождения боевых, специальных, транспортных — 241.
Медали — 35.
Медицинские принудительные меры — 11, 55 — 59.
Медицинская помощь — неоказание М. п. больному — 126.
Международные полеты — нарушение правил М. п. — 81.
Мелкое хищение — государственного или общественного имущества — 94.
Мелкое хулиганство — 201.
Меры общественного воздействия — 49.
Место совершения преступления — 4, 5.
Мобилизация — уклонение от призыва по М. — 78; уклонение от трудовой М. — 79.
Могила — надругательство над М. — 224.
Монета — изготовление или сбыт поддельных М. — 84.
Мошенничество — хищение путем М. государственного или общественного имущества — 90, 94; хищение путем М. личного имущества — 144.
Мужеложство — 119.
Музыкальные произведения — нарушение авторских прав — 138.

Н

Надругательство — над могилой — 224.
Наказание — общие положения — 3, 5, 6, 10, 11, 15, 17, 20—35; назначение Н. и освобождение от него — 36—54.
Налоги, повинности — уклонение в военное время — 79.
Наркоманы — 59.
Наркотики — 219, 220, 221.
Насаждения — 164.
Насильственные действия — в отношении начальника — 231.
Научные произведения — нарушение авторских прав — 138.
Находка — присвоение найденного государственного или общественного имущества — 95.
Национализация земли — нарушение законов о Н. з. — 195.
Национальная вражда — возбуждение — 71.
Начальник технического контроля — ответственность за выпуск недоброкачественной продукции — 149.
Небрежность — хранения оружия — 214.
Невменяемость — 11.

Недоброкачественная продукция — выпуск Н. п. — 149; выпуск Н. товаров в продажу — 154.
Недонесение — 19, 86, 186.
Неисполнение — решения суда о восстановлении на работе — 134; Н. приказа — 227, 228.
Некомплектная продукция — выпуск Н. п. — 149; выпуск Н. товаров в продажу — 154.
Необходимая оборона — 13; превышение пределов Н. о. как смягчающее обстоятельство — 37; убийство при превышении пределов Н. о. — 103; телесное повреждение, причиненное при превышении пределов Н. о., — 109.
Неоказание помощи — находящемуся в опасности — 125; больному — 126; терпящим бедствие — 127.
Неосторожность — 3, 9; уничтожение или повреждение государственного или общественного имущества — 97; убийство — 104; телесное повреждение — 112; уничтожение или повреждение личного имущества — 147.
Неотвратимая опасность — см. Крайняя необходимость.
Неповиновение — 227.
Неправосудный приговор — 173.
Несовершеннолетние — ответственность Н. — 10; неприменение смертной казни к Н. — 22; применение к Н. лишения свободы — 23; неприменение ссылки — 25; неприменение высылки — 26; совершение преступления Н. как смягчающее обстоятельство — 37; подстрекательство и привлечение Н. к совершению преступления — 38; применение к Н. принудительных мер воспитательного характера — 60; изнасилование несовершеннолетней — 115; развратные действия в отношении Н. — 118; вовлечение Н. в преступную деятельность — 205.
Нестандартная продукция — выпуск Н. п. — 149; выпуск Н. товаров в продажу — 154.
Нетрудоспособные — назначение исправительных работ — 27; утрата трудоспособности — 106, 107, 110; злостное уклонение от содержания Н. — 120, 121.
Низменные побуждения — как отягчающие обстоятельства — 38.

О

Обвешивание, обмеривание — 153.
Обезображение лица — 106.
Обман — причинение путем О. имущественного ущерба государственной или общественной организации — 92; воспрепятствование путем О. осуществлению избирательного права — 130; О. покупателей — 153; завладение путем О. государственным или общественным имуществом — 90, личным — 144.
Обмундирование — промотание или утрата — 239.
Обратная сила закона — 6.
Обряды религиозные — 140, 222.
Обсчет покупателей — 153.
Общеопасный способ совершения преступления — 38, 96, 100, 146.
Общественное имущество — см. Имущество общественное.
Общественное бедствие — 38.
Общественное порицание — 21, 27, 32, 54.
Общественность — сопротивление представителю О., охраняющему общественный порядок, — 187; оскорбление представителя О., охраняющего общественный порядок, — 188; угроза или насилие в отношении О. ра-

ботника — 189; хулиганство, связанное с сопротивлением представителю О., — 201.
Общественные организации или коллективы трудящихся — ходатайства о включении в трудовой стаж времени отбывания исправительных работ — 27; ходатайства об условном осуждении и передаче на перевоспитание — 43; ходатайства о сокращении испытательного срока — 43; ходатайства о передаче на поруки — 50; ходатайства о досрочном снятии судимости — 54; ходатайства о принудительном лечении алкоголиков и наркоманов — 59; ходатайства об установлении попечительства — 59; передача несовершеннолетнего на поруки или под наблюдение О. о. или К. т. — 60.
Обыск — незаконный — 132.
Опасность — оставление в О. — 125.
Опека — злоупотребление опекунскими обязанностями — 122.
Опий — посев опийного мака — 220.
Опись — растрата, отчуждение или сокрытие имущества, подвергнутого О., — 181.
Определение — заведомо неправосудное — 173.
Опьянение — 12, 38.
Организаторы преступления — 17.
Организации антисоветские — 69, 86.
Ордена и медали — лишение О. и м. — 35.
Оружие — незаконное ношение, хранение, изготовление или сбыт — 213; небрежное хранение огнестрельного О. — 214; утрата или порча О. — 239; умышленное уничтожение или повреждение О. — 240; отказ действовать О. во время боя — 252.
Освобождение от уголовной ответственности и наказания — 48, 49, 50, 53; условно-досрочное О. — 51; О. совершивших преступление в возрасте до восемнадцати лет — 52.
Оскорбление — 49, 129, 188, 232, 233.
Особо опасный рецидивист — 24; применение условно-досрочного освобождения к О. о. р. — 51.
Оставление — подопечных без надзора и помощи—122; О. в опасности — 125; О. без помощи — 125, 127; О. противнику средств ведения войны — 250; О. погибающего военного корабля — 251; самовольное О. поля сражения — 252.
Отдача на попечение — 57, 59.
Отказ — добровольный О. от совершения преступления — 16; О. от поручительства — 50; О. от возвращения в СССР — 61, 86; О. в приеме на работу женщин беременных и кормящих грудью — 136; О. свидетеля от дачи показаний или эксперта от дачи заключения — 178; О. от несения обязанностей военной службы — 238; О. во время боя действовать оружием — 252.
Отлучка самовольная — 234.
Отравления — массовые — 65, 86.
Отсрочка исполнения приговора — 44.
Отчуждение — имущества, подвергнутого описи или аресту, — 181.
Отягчающие ответственность обстоятельства — 36, 38; отягчающие обстоятельства при умышленном убийстве — 100.
Охота — незаконная — 163.
Охрана — недобросовестное отношение к О. государственного или общественного имущества — 98; О. общественного порядка — 187; О. государственной границы — 245.
Охрана труда — 137, 209—211.

П

Памятники культуры — уничтожение, разрушение или порча — 225.
Паразитическое существование — использование несовершеннолетних для П. с. — 205.
Паспорт — выезд и въезд в СССР без установленного П. — 80; похищение у граждан П. — 191; нарушение паспортных правил — 194.
Переводчик — заведомо неправильный перевод — 177.
Переписка — нарушение тайны П. — 135.
Переход — на сторону врага — 61, 86; государственной границы незаконный — 80.
Печати — похищение, уничтожение, повреждение или сокрытие — 191; подделка, изготовление или сбыт поддельных П. — 192.
Печать — клевета в П. — 128; оскорбление в П. — 129.
Плен — добровольная сдача в П. — 253; преступные действия военнослужащего, находящегося в П., — 254; дурное обращение с военнопленными — 257.
Побег — с места ссылки — 182; П. из места заключения или из-под стражи — 184.
Побои — 110, 111, 189, 231.
Повинности — уклонение от выполнения П. в военное время — 79.
Повреждение — взрывом предприятий, сооружений, путей сообщения — 65, 86; П. путей сообщения и транспортных средств — 83; П. государственного или общественного имущества — 96, 97; П. личного имущества граждан — 146, 147; П. документов, штампов, печатей, бланков — 191; П. военного имущества — 240.
Повторность преступлений — 87, 141.
Пограничная полоса — нарушение правил въезда, проживания или прописки — 193.
Пограничная служба — см. Служба военная.
Погромы — 76.
Подделка — денег, ценных бумаг — 84; П. знаков почтовой оплаты и проездных билетов — 157; П. документов должностным лицом — 171; П. документов, штампов, печатей, бланков — 192.
Поджог — 65, 86, 96, 146.
Подкуп — воспрепятствование путем П. осуществления избирательного права — 130; П. свидетеля, потерпевшего, эксперта — 179.
Подлог документа — с целью уклониться от призыва на военную службу — 77; П. избирательных документов — 131; П. д. должностным лицом — 171; П. д. военнослужащим с целью уклониться от несения службы — 238.
Подмен ребенка — 123.
Подстрекательство — 17; П. несовершеннолетних к совершению преступлений — 38.
Покупка — имущества, заведомо добытого преступным путем, — 203.
Покушение — 15; П. на самоубийство — 105.
Полезащитные насаждения — 164.
Полеты — нарушение правил — 81, 242.
Половая связь — понуждение женщины к вступлению в П. с. — 116.
Половое сношение — с лицом, не достигшим половой зрелости, — 117; мужчины с мужчиной — 119.
Помощь — иностранному государству в проведении враждебной деятельности — 61, 86; злостное уклонение от оказания П. родителям — 121; неоказание П. находящемуся в опасности — 125; неоказание П. больному — 126; неоказание капитаном судна П. терпящим бедствие — 127.

Попечительство — 57, 59.
Попрошайничество — 204, 205.
Порнография — изготовление и сбыт П. предметов — 223.
Порубка леса — 165.
Поруки — передача виновного на П. — 50; совершение взятым на П. нового преступления — 38; передача на П. несовершеннолетнего — 60.
Порча — памятников культуры — 225.
Посевы — потрава П. — 164; П. опийного мака или индийской конопли — 220.
Пособники — 17.
Посредничество — коммерческое — 150; взяточничество — 170.
Постановление — заведомо неправосудное — 173.
Потерпевший — ложное показание П. — 177; отказ от дачи показаний П. — 178; понуждение П. к даче ложных показаний — 179.
Потрава — посевов — 164.
Похищение документов — 191.
Похищение ребенка — 123.
Почетное звание — лишение — 35.
Почтовые марки — подделка — 157.
Правосудие — преступления против П. — 172 — 186.
Превышение власти — 167, 249.
Превышение обороны — см. Необходимая оборона.
Предварительное заключение — зачет П. з. в срок наказания — 45.
Предварительное следствие — разглашение данных П. с. — 180.
Предприятия — разрушение, повреждение — 65, 86; П. взрывоопасные — 211; выпуск промышленным П. недоброкачественной продукции — 149.
Престарелые — 38.
Преступление — понятие П. — 7.
Привлечение к уголовной ответственности — заведомо невиновного — 172.
Приговор — отсрочка исполнения — 44; давность П. — 47; вынесение заведомо неправосудного П. — 173.
Прием на работу — отказ в П. на работу беременной женщины или кормящей матери — 136.
Приготовление — к преступлению — 15.
Приказ — неисполнение П. начальника — 227, 228.
Принудительные меры — воспитательного характера — 10, 60; медицинского характера — 11, 55, 59.
Принуждение — совершение преступления под влиянием П. как смягчающее обстоятельство — 37; П. женщины к вступлению в половую связь — 116; П. к соавторству — 138; П. к даче показаний — 175; П. представителя власти к выполнению незаконных действий — 187; П. начальника к нарушению служебных обязанностей — 229.
Приобретение — имущества, добытого заведомо преступным путем, — 203.
Присвоение — вверенного государственного или общественного имущества — 91, 94; П. найденного государственного или общественного имущества — 95; П. авторства — 138; П. власти — 190.
Притоны — содержание — 221.
Продукция — выпуск недоброкачественной, нестандартной или некомплектной П. — 149.
Промотание — военного имущества — 239.
Промысел — занятие запрещенным П. — 160; незаконное занятие рыбным и другим водным добывающим П. — 161.
Промышленность — подрыв — 66, 86.
Пропаганда — антисоветская — 67; войны — 68; с целью национальной вражды — 71; религиозная — 222.

Прописка — нарушение правил П. в пограничной полосе — 193; нарушение правил П. — 194.
Проституция — вовлечение несовершеннолетних в занятие П. — 205.
Противопожарные правила — нарушение — 210.
Профсоюзы — нарушение законных прав — 133.
Пути сообщения — 65, 82, 83, 86.

Р

Равноправие — нарушение национального и расового Р. — 71.
Радиоактивные вещества — 212.
Радиотехнические посты — см. Служба военная.
Разбой — с целью завладения государственным или общественным имуществом — 10, 24, 89, 185, 186; с целью завладения личным имуществом — 10, 24, 143, 185, 186; Р. по отношению к населению в районе военных действий — 256.
Развратные действия — 118.
Разглашение — государственной тайны — 72; Р. данных предварительного следствия или дознания — 180; военной тайны — 248.
Разрушение — предприятий, сооружений, путей сообщения — 65, 86; памятников культуры — 225.
Раненые — дурное обращение с Р. военнопленными — 257.
Раскаяние — 37, 50.
Распространение — антисоветской литературы — 67; порнографических предметов — 223.
Растения — нарушение правил, установленных для борьбы с болезнями и вредителями Р., — 159.
Растрата — государственного или общественного имущества — 91, 94; Р. имущества, подвергнутого описи или аресту, — 181.
Расхищение государственного имущества — см. Имущество государственное.
Ребенок — похищение или подмен — 123.
Рекламирование — порнографических предметов — 223.
Религия — отделение церкви от государства — 139; Р. обряды — 140; Р. вероучения — 222.
Решение — заведомо неправосудное — 173.
Родители — злостное уклонение от уплаты алиментов или от содержания детей — 120; злостное уклонение от оказания помощи Р. — 121.
Рыба — незаконное занятие рыбным промыслом — 161; нарушение правил охраны рыбных запасов — 162.

С

Самовольная отлучка — 234.
Самовольное оставление — места высылки — 183; С. о. части или места службы — 235; С. о. части в боевой обстановке — 237; С. о. поля сражения — 252.
Самовольное присвоение — звания или власти должностного лица — 190.
Самовольное строительство — 195; С. захват земли — 195.
Самогон — 155.
Самоубийство — доведение до С. — 105.
Самоуправство — 196.
Санитарные правила — нарушение — 210.
Сбыт — поддельных денег или ценных бумаг — 84; С. самогона и аппаратов для его выработки — 155; С. поддельных знаков почтовой оплаты

и проездных билетов — 157; С. поддельных документов, штампов, и печатей, бланков — 192; С. оружия или взрывчатых веществ — 213; С. ядовитых или наркотических веществ — 219; С. порнографических предметов — 223.
Сведения — составляющие государственную тайну — 62, 72, 73; С. военного характера — 248.
Свидетели — дача заведомо ложных показаний — 177; отказ или уклонение С. от дачи показаний — 178; понуждение С. к даче ложных показаний — 179.
Свобода — см. Лишение свободы.
Сводничество — 221.
Связь — 65, 86.
Сдача — противнику средств ведения войны — 250; добровольная С. в плен — 253.
Сельское хозяйство — подрыв — 66, 86.
Сильнодействующие вещества — 219.
Симуляция болезни — с целью уклонения от призыва на военную службу — 77; С. б. военнослужащим с целью уклониться от несения службы — 238.
Скупка — имущества, заведомо добытого преступным путем, — 203.
Следствие — заведомо ложные показания — 177; отказ или уклонение свидетеля или потерпевшего от дачи показаний — 178; разглашение данных предварительного С. — 180.
Сложение наказаний — 39, 40, 43, 51.
Служба военная — нарушение уставных правил караульной (вахтенной) или конвойной С. — 244; нарушение правил несения пограничной С. — 245; нарушение правил несения С. на радиотехнических постах и в дежурных подразделениях — 246; нарушение уставных правил внутренней С. — 247; халатное отношение к С. — 249.
Смертная казнь — 22, 46, 47.
Смягчающие ответственность обстоятельства — 36, 37.
Снаряжение — промотание или утрата — 239.
Снятие судимости — 54.
Соавторство — принуждение к С. — 138.
Советская Армия — см. Воинские преступления.
Совокупность — преступлений — 39; С. наказаний — 40.
Содержание — притонов — 221.
Сокрытие — убийство с целью С. другого преступления — 100; С. имущества, подвергнутого описи или аресту, — 181; С. документов, штампов, бланков — 191; С. обстоятельств, препятствующих вступлению в брак, — 197.
Сооружения — разрушение, повреждение — 65, 86.
Сопротивление — представителю власти или представителю общественности — 187; хулиганство, связанное с С. представителю власти или общественности, — 201; С. начальнику — 229.
Соучастие — 17, 226.
Спекуляция — 151.
Сражение — самовольное оставление поля С. — 252.
Срок — лишения свободы — 23; ссылки — 25; высылки — 26; исправительных работ — 27; лишения права занимать определенные должности — 29; направления в дисциплинарный батальон — 33; общий С. при сложении наказаний — 40; порядок определения С. наказания — 41; испытательный С. при условном осуждении — 43; зачет С. предварительного заключения в С. наказания — 45; давностные С. — 46, 47;

С. поручительства — 50; С. погашения судимости — 54; зачет в С. наказания времени применения принудительных мер медицинского характера — 58.
Ссылка — 21, 25, 40, 41, 45, 51, 54, 182.
Стаж трудовой — см. Трудовой стаж.
Стандарт — выпуск нестандартной продукции — 149; выпуск в продажу нестандартных товаров — 154.
Строительство — самовольное — 195; нарушение строительных, санитарных и противопожарных правил при С. — 210.
Судимость — погашение — 54.
Судно — умышленное разрушение, повреждение — 83; неоказание капитаном С. помощи терпящим бедствие — 127.
Судоходство — нарушение правил безопасности — 82.
Судья — вынесение заведомо неправосудного приговора — 173.

Т

Тайна голосования — нарушение Т. г. — 131.
Тайна государственная — 62, 72, 73.
Тайна военная — 248.
Тайна переписки — нарушение Т. п. — 135.
Телесное повреждение — умышленное тяжкое — 106; умышленное менее тяжкое — 107; причинение Т. п. в состоянии сильного душевного волнения — 108; причинение Т. п. при превышении пределов необходимой обороны — 109; умышленное легкое Т. п. — 110; неосторожное Т. п. — 112; нанесение легкого Т. п. должностному лицу или общественному работнику — 189; нанесение Т. п. при нарушении правил движения автомототранспорта — 206, 207; нанесение Т. п. начальнику — 231.
Террористические акты — 63, 64, 86.
Техника безопасности — нарушение правил — 137.
Товарищеский суд — 49, 59.
Товарные знаки — незаконное пользование чужими Т. з. — 152.
Товары — выпуск в продажу недоброкачественных, нестандартных и некомплектных Т. — 154.
Торговля — спиртными напитками — 156; порнографическими предметами — 223.
Торговые предприятия — выпуск в продажу недоброкачественных, нестандартных и некомплектных товаров — 154.
Транспорт — 65, 66, 82, 83, 206, 207, 208.
Труд — нарушение правил охраны Т. — 137.
Трудовая дисциплина — нарушение Т. д. на транспорте — 82, 206.
Трудовая колония для несовершеннолетних — 23.
Трудовой стаж — незачет в Т. с. времени отбывания исправительных работ — 27.
Трудоспособность — стойкая утрата — 106, 107, 110.
Трудоустройство — ссыльных — 25.
Тюрьма — 23.

У

Убийство — умышленное при отягчающих обстоятельствах — 10, 24, 100, 185, 186; умышленное У. — 101, 185, 186; У., совершенное в состоянии сильного душевного волнения, — 102; У. при превышении пределов

необходимой обороны — 103; неосторожное У. — 104; доведение до самоубийства — 105; сопротивление начальнику, сопряженное с умышленным У., — 229.
Увольнение — от должности — 21, 31, 54; незаконное У. с работы — 134; У. с работы беременной женщины или кормящей матери — 136.
Угроза — 88, 89, 93, 115, 130, 142, 143, 145, 175, 179, 187, 189, 202, 230.
Уклонение — от исправительных работ — 28; от очередного призыва на действительную военную службу — 77; У. от призыва по мобилизации — 78; У. от трудовой мобилизации и уплаты налогов в военное время — 79; У. от уплаты алиментов или от содержания детей — 120; У. от оказания помощи родителям — 121; У. свидетеля от дачи показаний или эксперта от дачи заключения — 178; У. военнообязанного от прохождения военных сборов — 199; У. от воинской службы — 238.
Укрывательство — 18, 185.
Умысел — 3, 8.
Уничтожение — государственного или общественного имущества — 96, 97; У. личного имущества граждан — 146, 147; У. документов, штампов, печатей, бланков — 191; У. памятников культуры — 225; У. военного имущества — 240.
Условно-досрочное освобождение — 51, 52, 54.
Условное осуждение — 43, 54.
Утрата — документов, содержащих государственную тайну, — 73; У. военного имущества — 239; У. документов, содержащих военную тайну, — 248.
Учет — нарушение правил У. военнообязанных — 200.
Ущерб — добровольное возмещение У. как смягчающее обстоятельство — 37; причинение имущественного У. государству или общественной организации путем обмана или злоупотребления доверием — 92.

Ф

Фальшивомонетничество — 84.

Х

Халатность — 168, 249.
Хищение — государственного или общественного имущества — 87—91, 94, 99; Х. личной собственности граждан — 141 — 144; Х. документов — 191.
Хозяйственные преступления — 149—165.
Хранение — антисоветской литературы — 67; Х. взрывчатых веществ — 212; Х. радиоактивных веществ — 212; Х. оружия — 213, 214; Х. ядовитых или наркотических веществ — 219; Х. порнографических предметов — 223.
Художественные произведения — нарушение авторских прав — 138.
Хулиганство — 201; убийство из хулиганских побуждений — 100.

Ц

Ценные бумаги — изготовление или сбыт поддельных Ц. б. — 84; спекуляция валютными Ц. б. — 85.
Цены — превышение — 153.
Церковь — нарушение законов об отделении Ц. от государства и школы от Ц.—139.

Ч

Частнопредпринимательская деятельность —150.
Членовредительство —77, 238.

Ш

Школы — нарушение законов об отделении Ш. от церкви —139.
Шпионаж —61, 62, 86.
Штампы — похищение, уничтожение, повреждение или сокрытие —191; подделка, изготовление или сбыт поддельных Ш.—192.
Штраф —21, 27, 30, 40, 43, 54.

Э

Эксперт — дача заведомо ложного заключения — 177; отказ или уклонение Э. от дачи заключения — 178; понуждение Э. к даче ложного заключения —179.
Экстерриториальность —4.
Электротранспорт — городской —206.
Эпидемия —65, 217.
Эпизоотия —65, 158.

Я

Явка — с повинной — 37, 46, 61; воспрепятствование Я. свидетеля — 178.
Ядовитые вещества —219.

СОДЕРЖАНИЕ

Закон об утверждении Уголовного кодекса Белорусской ССР . . . 109

Общая часть

		Статьи	Стр.
Глава 1.	Общие положения	1— 6	110
Глава 2.	О преступлении	7— 19	112
Глава 3.	О наказании	20— 35	116
Глава 4.	О назначении наказания и об освобождении от наказания	36— 54	123
Глава 5.	О принудительных мерах медицинского и воспитательного характера	55— 60	134

Особенная часть

		Статьи	Стр.
Глава 6.	Государственные преступления	61— 86	137
Глава 7.	Преступления против социалистической собственности	87— 99	144
Глава 8.	Преступления против жизни, здоровья, свободы и достоинства личности	100—129	149
Глава 9.	Преступления против политических, трудовых, жилищных и иных прав граждан . . .	130—140	156
Глава 10.	Преступления против личной собственности граждан	141—148	159
Глава 11.	Хозяйственные преступления	149—165	162
Глава 12.	Должностные преступления	166—171	167
Глава 13.	Преступления против правосудия . . .	172—186	169
Глава 14.	Преступления против порядка управления .	187—200	173
Глава 15.	Преступления против общественной безопасности, общественного порядка и здоровья населения	201—225	177
Глава 16.	Воинские преступления	226—258	184
Приложение.	Перечень имущества, не подлежащего конфискации по приговору суда		196
Алфавитно-предметный указатель к Уголовному кодексу	БССР		198

На белорусском языке

Уголовный кодекс Белорусской ССР

Государственное издательство БССР
Минск 1961

Рэдактар *Басаў*
Тэхнічны рэдактар *Н. Сцяпанава*
Карэктары *О. Лукашонак* і *А. Сачкова*

АТ 03386. Здадзена ў набор 25/I 1961 г.
Падп. да друку 25/II 1961. Тыраж 10 000 экз.
Фармат 60 × 84/16. Фіз. друк. арк. 13,5.
Уч.-выд. арк. 10,81. Зак. 55. Цана 39 кап.

Друкарня імя Сталіна, Мінск,
праспект імя Сталіна, 79.

Бел. [illegible]
1994 г.

1964 г.

111

B000000395239